

Кодекс України про адміністративні проступки

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Розділ 1. Законодавство про адміністративні проступки

Глава 1. Загальні положення

Стаття 1. Законодавство України про адміністративні проступки

1. Законодавство України про адміністративні проступки складається з Кодексу України про адміністративні проступки (далі – Кодекс).

2. Цей Кодекс ґрунтується на Конституції України, міжнародних договорах України, загально визнаних принципах і нормах міжнародного права. Якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, передбачено інші положення, ніж цим Кодексом, то застосовуються положення міжнародного договору.

3. Зміни до Кодексу можуть вноситися виключно законами про внесення змін до цього Кодексу.

Стаття 2. Завдання Кодексу

1. Завданням Кодексу є правове забезпечення охорони прав, свобод та інтересів осіб, суспільних і державних інтересів, порядку публічного управління від протиправних посягань.

2. Для здійснення визначеного завдання цей Кодекс встановлює принципи і підстави відповідальності за вчинення адміністративних проступків, визначає, які діяння є адміністративними проступками, встановлює види адміністративних стягнень і додаткових правових наслідків за їх вчинення.

Глава 2. Чинність та дія законодавства про адміністративні проступки у часі, просторі та за колом осіб

Стаття 3. Чинність та дія Кодексу у часі

1. Особа, яка вчинила адміністративний проступок, підлягає відповідальності на підставі і в порядку, визначеному положеннями цього Кодексу, які були чинними під час його вчинення.

2. Положення цього Кодексу, які встановлюють або посилюють відповідальність чи іншим чином погіршують правове становище особи, яка вчинила адміністративний проступок, не мають зворотної дії в часі.

3. Положення цього Кодексу, які скасовують або пом'якшують відповідальність чи іншим чином покращують правове становище особи, яка вчинила адміністративний проступок, мають зворотню дію в часі, тобто поширюють свою дію на особу, яка вчинила адміністративний проступок до набрання чинності цими положеннями, в тому числі на особу, яка вчинила адміністративний проступок, але адміністративне стягнення щодо неї ще не застосоване.

Стаття 4. Дія Кодексу у просторі

1. Цей Кодекс визначає відповідальність за адміністративні проступки, вчинені на території України.

2. Адміністративний проступок визнається вчиненим на території України, якщо його було почато, продовжено, закінчено або припинено на території України.

Стаття 5. Дія Кодексу за колом осіб

1. Відповідальності за вчинення адміністративного проступку підлягають фізичні та юридичні особи.

2. Питання про відповідальність за вчинення адміністративного проступку дипломатичних представників іноземних держав та інших осіб, які за законами України і міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, володіють імунітетом від юрисдикції України, в разі вчинення ними адміністративних проступків на території України, вирішується згідно з нормами міжнародного права.

Глава 3. Принципи відповідальності за адміністративні проступки

Стаття 6. Перелік принципів відповідальності за адміністративні проступки

1. Відповідальність за вчинення адміністративного проступку засновується на принципах верховенства права, законності, рівності перед законом, презумпції

невинуватості, справедливості, індивідуалізації адміністративного стягнення, гуманізму.

Стаття 7. Принцип верховенства права

1. Уповноважені органи (далі – адміністративні органи) зобов'язані керуватися принципом верховенства права, відповідно до якого, зокрема, особа, її права і свободи визнаються найвищими цінностями та визначають зміст і спрямованість діяльності держави.

2. Принцип верховенства права у провадженні у справі про адміністративний проступок застосовується з урахуванням практики Європейського суду з прав людини.

Стаття 8. Принцип законності

1. Виключно цим Кодексом визначаються діяння, які є адміністративними проступками, адміністративні стягнення і додаткові правові наслідки за їх вчинення.

2. Особи підлягають відповідальності за порушення правил, вимог, режимів, лімітів, порядків, нормативів, норм, технологій, строків, обмежень, передбачених цим Кодексом, які встановлені виключно на підставі закону України.

3. Застосування законодавства про адміністративні проступки за аналогією забороняється.

4. Притягнення до відповідальності за вчинення адміністративного проступку здійснюється адміністративними органами на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією України, цим Кодексом та іншими законами України.

Стаття 9. Принцип рівності перед законом

1. Фізичні особи, які вчинили адміністративний проступок, є рівними перед законом і підлягають притягненню до відповідальності незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, службового становища, мовних або інших ознак.

2. Юридичні особи, які вчинили адміністративний проступок, є рівними перед законом і підлягають притягненню до відповідальності незалежно від форми

власності, місцезнаходження, організаційно-правової форми, підпорядкування або інших характеристик.

3. Не вважаються порушенням принципу рівності перед законом положення цього Кодексу, якими встановлюються різні види та розміри стягнень, додаткові правові наслідки адміністративного проступку для фізичних та юридичних осіб.

Стаття 10. Презумпція невинуватості

1. Особа вважається невинуватою у вчиненні адміністративного проступку і до неї не може бути застосовано адміністративне стягнення, доки факт вчинення нею адміністративного проступку не буде доведено у визначеному законом порядку і встановлено рішенням адміністративного органу, уповноваженого цим Кодексом.

2. Особа, яка притягується до адміністративної відповідальності, не зобов'язана доказувати свою невинуватість.

3. Усі сумніви щодо винуватості особи, яка притягується до адміністративної відповідальності, тлумачаться на користь цієї особи.

Стаття 11. Принцип справедливості

1. Адміністративні стягнення, що застосовуються до особи на підставі цього Кодексу, повинні відповідати характеру адміністративного проступку і обставинам його вчинення.

2. Притягнення до відповідальності двічі за один і той самий адміністративний проступок не допускається.

Стаття 12. Принцип індивідуалізації адміністративного стягнення

1. Адміністративний орган зобов'язаний враховувати характер вчиненого адміністративного проступку, характер і розмір завданої шкоди, обставини, що пом'якшують і обтяжують адміністративне стягнення, і мотивувати обране адміністративне стягнення у рішенні.

Стаття 13. Принцип гуманізму

1. Адміністративні стягнення, що застосовуються до фізичної особи на підставі цього Кодексу, не мають на меті піддати її катуванню, жорсткому, нелюдському або такому, що принижує її гідність, поводженню, завдати шкоди її діловій репутації.

2. Адміністративні стягнення, що застосовуються до юридичної особи на підставі цього Кодексу, не мають на меті завдати шкоди її діловій репутації.

Розділ 2. Адміністративний проступок

Глава 1. Поняття адміністративного проступку.

Суб'єкт адміністративного проступку та його вина

Стаття 14. Поняття адміністративного проступку

1. Адміністративним проступком (правопорушенням) є вчинене фізичною або юридичною особою протиправного винного діяння (дія чи бездіяльність), за яке цим Кодексом передбачена відповідальність.

2. Відповідальність за адміністративні проступки, передбачені цим Кодексом, настає, якщо ці діяння за своїм характером не мають наслідком відповідно до закону кримінальної відповідальності.

Стаття 15. Фізичні особи, які підлягають відповідальності за вчинення адміністративного проступку

1. Відповідальності за вчинення адміністративних проступків підлягають фізичні особи, які досягли на момент вчинення адміністративного проступку шістнадцятирічного віку.

2. У разі вчинення адміністративного проступку, передбаченого цим Кодексом, фізичною особою, яка не досягла віку, з якого настає адміністративна відповідальність, таку відповідальність несуть її законні представники.

3. Вчинення особою адміністративного проступку у стані сп'яніння внаслідок вживання алкоголю, наркотичних засобів або психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів чи під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції, не звільняє її від відповідальності за цим Кодексом.

4. Фізичні особи-підприємці несуть відповідальність за адміністративні проступки, вчинені у зв'язку зі здійсненням своєї підприємницької діяльності без створення юридичної особи, на умовах відповідальності фізичних осіб.

Стаття 16. Юридичні особи, які підлягають відповідальності за вчинення адміністративного проступку

1. Відповідальності за вчинення адміністративних проступків підлягають юридичні особи з місцезнаходженням на території України та іноземні юридичні особи, в тому числі їх представництва, філії в Україні без статусу юридичної особи.

Стаття 17. Вина фізичних осіб

1. Адміністративний проступок визнається вчиненим фізичною особою винувато, якщо вона усвідомлювала або повинна була усвідомлювати протиправність свого діяння (дії або бездіяльності).

Стаття 18. Вина юридичних осіб

1. Адміністративний проступок визнається вчиненим юридичною особою винувато, якщо її посадова особа, фізична особа, яка перебуває з нею в трудових відносинах, а також інша фізична особа, яка хоч і не перебуває у трудових відносинах, але виконує певні дії в інтересах юридичної особи за договором, довіреністю, усвідомлювала або повинна була усвідомлювати протиправність свого діяння (дії або бездіяльності).

Стаття 19. Суб'єкт адміністративного проступку, зафіксованого в автоматичному режимі

1. Суб'єктом адміністративного проступку проти порядку управління у сфері забезпечення безпеки руху, зафіксованого в автоматичного режимі, у сфері забезпечення правил зупинки, стоянки, паркування транспортних засобів, у сфері безпеки на автомобільному транспорті, зафіксовані в режимі фотозйомки (відеозапису), є власник (співвласник) транспортного засобу, особа, яка ввезла транспортний засіб на територію України, належний користувач транспортного засобу, особа, яка виконує повноваження керівника юридичної особи.

Глава 2. Множинність адміністративних проступків

Стаття 20. Поняття повторності адміністративних проступків

1. Повторністю адміністративних проступків є вчинення особою протягом одного року двох або більше адміністративних проступків, передбачених тією самою статтею або частиною статті Особливої частини цього Кодексу, за один з яких до неї було застосовано адміністративне стягнення.

Стаття 21. Поняття сукупності адміністративних проступків

1. Сукупністю адміністративних проступків є вчинення особою двох або більше адміністративних проступків, передбачених тією самою статтею (частиною статті) чи різними статтями (різними частинами однієї статті) Особливої частини цього Кодексу, за жоден з яких до неї не було застосовано адміністративне стягнення. При цьому не враховуються адміністративні проступки, за які особу було звільнено від відповідальності за підставами, встановленими Кодексом.

2. Сукупність адміністративних проступків, передбачена частиною першої цієї статті, відсутня при вчиненні продовжуваного адміністративного проступку, який складається з двох або більше тотожних діянь, об'єднаних єдиним наміром.

Стаття 22. Правові наслідки повторності і сукупності адміністративних проступків

1. Повторність адміністративних проступків враховується при застосуванні адміністративного стягнення у випадках, передбачених цим Кодексом.

2. Сукупність адміністративних проступків враховується при кваліфікації адміністративних проступків та застосуванні адміністративного стягнення, при вирішенні питання щодо можливості звільнення від адміністративного стягнення у випадках, передбачених цим Кодексом.

Глава 3. Обставини, що виключають винуватість особи і протиправність адміністративного проступку

Стаття 23. Обставини, що виключають винуватість фізичної особи

1. Обставинами, що виключають винуватість фізичної особи, є вчинення протиправного діяння особою, яка не могла усвідомлювати свої дії (бездіяльність) або керувати ними внаслідок тяжкого психічного розладу.

2. Питання про встановлення тяжкого психічного розладу фізичної особи вирішується судом. У разі встановлення за результатами судово-психіатричної експертизи тяжкого психічного розладу до такої особи застосовуються примусові заходи медичного характеру в порядку, визначеному законом про психіатричну допомогу.

Стаття 24. Обставини, що виключають винуватість юридичної особи

1. Обставинами, що виключають винуватість юридичної особи, є вчинення протиправного діяння внаслідок причин, що не залежали від волі і свідомості її посадових осіб, осіб, які перебувають з нею в трудових відносинах, а також інших фізичних осіб, які хоча і не перебувають у трудових відносинах, але виконують певні дії в інтересах юридичної особи за договором, довіреністю.

Стаття 25. Крайня необхідність

1. Виключає винуватість адміністративного проступку заподіяння шкоди правоохоронюваним інтересам у стані крайньої необхідності, тобто для усунення небезпеки, яка загрожувала правам і свободам осіб, публічному порядку, власності, встановленому порядку управління, якщо небезпека за цих обставин не могла бути усунута іншими засобами і якщо заподіяна шкода є менш значною, ніж відвернена шкода.

2. Виключається винуватість особи за перевищення меж крайньої необхідності, якщо внаслідок сильного душевного хвилювання, викликаного небезпекою, що загрожувала, вона не могла оцінити відповідність заподіяної шкоди цій небезпеці.

Стаття 26. Фізичний або психічний примус

1. Виключає винуватість адміністративного проступку діяння особи, яке заподіяло шкоду правоохоронюваним інтересам, вчинене під безпосереднім впливом фізичного примусу, внаслідок якого особа не могла керувати своїми вчинками.

2. Питання про відповідальність особи за заподіяння шкоди правоохоронюваним інтересам, якщо ця особа зазнала фізичного примусу, внаслідок якого вона зберігала можливість керувати своїми діями, а також психічного примусу, вирішується відповідно до положень статті 26 цього Кодексу.

Стаття 27. Виконання наказу або розпорядження

1. Виключає винуватість адміністративного проступку діяння особи, яким завдається шкода правоохоронюваним інтересам, якщо воно вчинюється з метою виконання законного наказу або розпорядження.

2. Наказ або розпорядження є законними, якщо вони віддані відповідною особою в належному порядку та в межах її повноважень і за змістом не суперечать чинному закону та не пов'язані з порушенням конституційних прав і свобод особи.

3. Виключається винуватість особи, яка відмовилася виконувати явно незаконний наказ або розпорядження.

4. Особа, яка виконала явно незаконний наказ або розпорядження, за діяння, вчинені з метою виконання такого наказу або розпорядження, визнається винуватою у вчиненні відповідного адміністративного проступку на загальних підставах.

5. Якщо особа не усвідомлювала і не могла усвідомлювати незаконного характеру наказу чи розпорядження, то особа, яка віддала незаконний наказ чи розпорядження, визнається винуватою у діянні, вчиненому з метою виконання такого наказу чи розпорядження.

Розділ 3. Правові наслідки адміністративного проступку

Глава 1. Адміністративні стягнення

Стаття 28. Мета адміністративного стягнення

1. Адміністративне стягнення застосовується до фізичної особи з метою поновлення правопорядку та її виховання з позиції додержання Конституції і законів України, а також запобігання вчиненню нових адміністративних проступків як самою фізичною особою, так і іншими особами.

2. Адміністративне стягнення застосовується до юридичної особи з метою поновлення правопорядку та запобігання вчиненню нових адміністративних проступків як самою юридичною особою, так і іншими особами.

Стаття 29. Види адміністративних стягнень

1. За вчинення адміністративних проступків можуть застосовуватись такі адміністративні стягнення:

- 1) попередження;
- 2) штраф;
- 3) позбавлення права займатися певною діяльністю.

2. Попередження та штраф є основними видами адміністративних стягнень, а позбавлення права займатися певною діяльністю може бути застосоване як основне, так і як додаткове адміністративне стягнення.

Стаття 30. Попередження

1. Попередження як вид адміністративного стягнення полягає у офіційному осуді особи від імені держави з метою не допустити вчинення адміністративного проступку в майбутньому. Попередження виносяться в письмовій формі.

2. Не допускається винесення попередження за повторне протягом року вчинення адміністративного проступку, передбаченого однією статтею (частиною статті) Особливої частини цього Кодексу.

Стаття 31. Штраф

1. Штраф є грошовим стягненням, що накладається на фізичних та юридичних осіб за вчинення адміністративного проступку у випадках, в розмірі та порядку, встановлених цим Кодексом.

2. Штрафи за розміром поділяються на вісім категорій:

1) штраф першої категорії: для фізичних осіб – від 1 до 3 штрафних ставок, для юридичних осіб – від 10 до 30 штрафних ставок;

2) штраф другої категорії: для фізичних осіб – від 3 до 6 штрафних ставок, для юридичних осіб – від 30 до 60 штрафних ставок;

3) штраф третьої категорії: для фізичних осіб – від 6 до 10 штрафних ставок, для юридичних осіб – від 60 до 100 штрафних ставок;

4) штраф четвертої категорії: для фізичних осіб – від 10 до 15 штрафних ставок, для юридичних осіб – від 100 до 150 штрафних ставок;

5) штраф п'ятої категорії: для фізичних осіб – від 15 до 21 штрафних ставок, для юридичних осіб – від 150 до 210 штрафних ставок;

6) штраф шостої категорії: для фізичних осіб – від 21 до 28 штрафних ставок, для юридичних осіб – від 210 до 280 штрафних ставок;

7) штраф сьомої категорії: для фізичних осіб – від 28 до 36 штрафних ставок, для юридичних осіб – від 280 до 360 штрафних ставок;

8) штраф восьмої категорії: для фізичних осіб – від 36 до 45 штрафних ставок, для юридичних осіб – від 360 до 450 штрафних ставок або штраф з

нефіксованим розміром у випадках, передбачених статтею (частиною статті) Особливої частини цього Кодексу.

3. Розмір штрафної ставки становить 1/30 розміру мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня відповідного року Законом про Державний бюджет України. Розмір штрафної ставки виражається в повних гривнях.

4. Повторне протягом року вчинення адміністративного проступку, передбаченого однією статтею (частиною статті) Особливої частини цього Кодексу, має наслідком накладення штрафу у подвійному розмірі штрафу, передбаченого відповідною статтею (частиною статті) Особливої частини цього Кодексу, за винятком випадків, передбачених цим Кодексом.

Стаття 32. Позбавлення права займатися певною діяльністю

1. Позбавлення права займатися певною діяльністю застосовується за порушення порядку здійснення відповідної діяльності і має наслідком неможливість її здійснення у випадках та протягом строків, встановлених цим Кодексом.

2. Цей Кодекс передбачає такі форми позбавлення права займатися певною діяльністю:

- 1) позбавлення права керування транспортним засобом;
- 2) позбавлення фізичної особи–підприємця чи юридичної особи ліцензії, дозволу, сертифікату, посвідчення тощо.

3. Після закінчення строку, на який призначалося позбавлення права керування транспортним засобом, таке право підтверджується відповідно до законодавства.

4. У випадку позбавлення фізичної особи–підприємця чи юридичної особи ліцензії, дозволу, сертифікату, посвідчення тощо, ця особа не має права протягом року після виконання рішення про позбавлення права займатися певною діяльністю звертатися до адміністративного органу за отриманням нової ліцензії (дозволу, сертифікату, посвідчення тощо).

Глава 2. Додаткові правові наслідки адміністративного проступку

Стаття 33. Загальні положення про додаткові правові наслідки адміністративного проступку

1. Додатковими правовими наслідками адміністративного проступку є:
  - 1) пеня;
  - 2) вилучення майна;
  - 3) позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю;
  - 4) громадські роботи;
  - 5) короткостроковий арешт.

2. Додаткові правові наслідки адміністративного проступку, передбачені пунктами 1, 2 частини першої цієї статті, можуть застосовуватися на підставі рішення адміністративного органу.

Додаткові правові наслідки адміністративного проступку, передбачені пунктами 2 – 5 частини першої цієї статті, можуть застосовуватися на підставі рішення адміністративного суду.

3. Додаткові правові наслідки адміністративного проступку, передбачені пунктами 1, 2 частини першої цієї статті, застосовуються незалежно від звільнення особи від застосування адміністративного стягнення.

4. Додатковий правовий наслідок адміністративного проступку у формі вилучення майна застосовується також у випадках вчинення особою діяння до досягнення віку, з якого відповідно до цього Кодексу може наставати відповідальність за адміністративні проступки.

Стаття 34. Пеня

1. Пеня є грошовою платою, що обчислюється у відсотках від суми несвоєчасної сплати грошового зобов'язання за кожен день прострочення сплати, нарахування та стягнення якої здійснюється у порядку, визначеному Податковим кодексом України.

Стаття 35. Вилучення майна

1. Вилучення майна полягає в примусовому безоплатному вилученні у власність держави на підставі рішення адміністративного органу предметів та інших речей, які перебували у фактичному володінні винного під час вчинення адміністративного проступку й були:

1) предметом адміністративного проступку, пов'язаного з їх незаконним обігом, знаряддям або засобом вчинення адміністративного проступку;

2) здобуті в результаті вчинення адміністративного проступку або на які був спрямований адміністративний проступок, –

і застосовується, якщо ці об'єкти згідно з вимогами закону не підлягають поверненню потерпілому, власнику чи іншій особі.

2. Вилучення майна може застосовуватися адміністративним судом за позовом адміністративного органу в порядку, визначеному Кодексом адміністративного судочинства України, за вчинення адміністративного проступку, санкція статей якого передбачає додатковий правовий наслідок у вигляді вилучення майна.

Стаття 36. Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю

1. Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю може застосовуватися адміністративним судом за позовом адміністративного органу на строк від шести місяців до одного року в порядку, визначеному Кодексом адміністративного судочинства України, за вчинення адміністративного проступку, санкція статей якого передбачає додатковий правовий наслідок у вигляді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

2. Крім випадків, передбачених частиною першою цієї статті, додатковий правовий наслідок у вигляді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю застосовується адміністративним судом, коли з урахуванням характеру адміністративного проступку та інших обставин справи адміністративний суд визнає за неможливе збереження за особою права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

Стаття 37. Громадські роботи

1. Громадські роботи можуть застосовуватися адміністративним судом за позовом адміністративного органу в порядку, визначеному Кодексом адміністративного судочинства України, за вчинення адміністративного проступку,

санкція статей якого передбачає додатковий правовий наслідок у вигляді громадських робіт.

2. Громадські роботи можуть полягати у виконанні особою безоплатних (у вільний від роботи чи навчання час) суспільно корисних робіт або оплатних суспільно корисних робіт.

Безоплатні суспільно корисні роботи застосовуються на строк від двадцяти до шістдесяти годин і відбуваються не більш як чотири години на день.

Оплатні суспільно корисні роботи за вчинення адміністративного проступку, передбаченого статтею 73 цього Кодексу, застосовуються на строк від ста двадцяти до трьохсот шістдесяти годин і виконуються не більше восьми годин, а неповнолітніми – не більше двох годин на день.

Вид громадських робіт та перелік об'єктів, на яких вони виконуються, визначає відповідний орган місцевого самоврядування.

4. Громадські роботи не застосовуються до осіб з інвалідністю I або II групи, вагітних жінок, жінок, старше 55 років та чоловіків, старше 60 років.

Стаття 38. Короткостроковий арешт

1. Короткостроковий арешт може застосовуватися адміністративним судом за позовом адміністративного органу в порядку, визначеному Кодексом адміністративного судочинства України, за вчинення адміністративного проступку, санкція статей якого передбачає додатковий правовий наслідок у вигляді короткострокового арешту.

2. Короткостроковий арешт установлюється і застосовується лише у виняткових випадках за окремі види адміністративних проступків на строк до п'ятнадцяти діб.

3. Короткостроковий арешт не може застосовуватись до вагітних жінок, осіб, що мають дітей віком до дванадцяти років, до осіб, які не досягли вісімнадцяти років, до осіб з інвалідністю першої і другої груп.

4. Правила відбування осіб, підданих короткостроковому арешту, визначаються окремим законом.

Глава 3. Загальні правила застосування адміністративних стягнень і звільнення від їх застосування

Стаття 39. Застосування адміністративних стягнень

1. При застосуванні адміністративних стягнень враховуються характер вчиненого адміністративного проступку, розмір завданої шкоди, обставини, що пом'якшують і обтяжують відповідальність, а щодо фізичної особи – також особа порушника.

Стаття 40. Обставини, що пом'якшують відповідальність

1. Обставинами, що пом'якшують відповідальність фізичних та юридичних осіб, визнаються:

- 1) добровільне відшкодування збитків або усунення завданої шкоди;
- 2) важке матеріальне (фінансово-економічне) становище особи.

2. Обставинами, що пом'якшують відповідальність фізичних осіб, визнаються:

- 1) вчинення проступку особою у віці від шістнадцяти до вісімнадцяти років;
- 2) вчинення проступку жінкою в стані вагітності або жінкою, яка має дитину віком до одного року або чоловіком, який має дитину віком до одного року та виховує її без матері;
- 3) надання медичної або іншої допомоги потерпілому безпосередньо після вчинення проступку.

Не допускається пом'якшення відповідальності у випадках вчинення адміністративних проступків, передбачених статтею 74 цього Кодексу.

Стаття 41. Обставини, що обтяжують відповідальність

1. Обставинами, що обтяжують відповідальність фізичної та юридичної особи, визнаються:

- 1) продовження протиправної поведінки, незважаючи на вимогу уповноважених на те адміністративних органів припинити її;
- 2) вчинення адміністративного проступку групою осіб;
- 3) вчинення адміністративного проступку в умовах воєнного або надзвичайного стану, інших надзвичайних подій;
- 4) втягнення малолітньої або неповнолітньої особи в адміністративний проступок.

2. Обставиною, що обтяжує відповідальність фізичної особи, визнається вчинення адміністративного проступку особою, яка перебуває в стані алкогольного сп'яніння або у стані, викликаному вживанням наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів.

3. Адміністративний орган, який вирішує справу про адміністративний проступок, не може визнати обставину, не зазначену у частинах першій, другій цієї статті такою, що обтяжує відповідальність.

Стаття 42. Застосування адміністративних стягнень при вчиненні кількох адміністративних проступків

1. У разі вчинення однією особою двох або більше адміністративних проступків адміністративне стягнення застосовується за кожний проступок окремо.

Стаття 43. Застосування адміністративного стягнення за адміністративний проступок, вчинений неповнолітньою особою

1. Неповнолітня особа несе відповідальність за адміністративний проступок на загальних підставах.

2. У разі відсутності у неповнолітньої особи майна, достатнього для виконання адміністративного стягнення, це адміністративне стягнення застосовується в частці, якої не вистачає, або в повному обсязі до батьків або інших законних представників неповнолітньої особи. Якщо неповнолітня особа перебувала у закладі, який за законом здійснює функції піклувальника, до цього закладу застосовуються адміністративні стягнення в частці, якої не вистачає.

3. Застосування адміністративного стягнення до батьків або інших законних представників неповнолітньої особи, закладу, який за законом здійснює щодо неповнолітньої особи функції піклувальника, припиняється після досягнення особою, яка вчинила адміністративний проступок, вісімнадцятирічного віку або коли вона до досягнення цього віку стане власником майна, достатнього для виконання адміністративного стягнення.

Стаття 44. Строки застосування адміністративного стягнення

1. Адміністративне стягнення може бути застосовано протягом шести місяців з дня вчинення адміністративного проступку, а при продовжуваному адміністративному проступку – протягом шести місяців з дня його виявлення.

2. Адміністративне стягнення за вчинення адміністративних проступків, пов'язаних з корупцією, порушенням вимог закону під час здійснення міжнародних передач товарів, порушенням у відносинах з адміністративним органом у сфері державного експортного контролю, може бути застосовано протягом шести місяців з дня його виявлення, але не пізніше двох років з дня його вчинення.

3. У разі невнесення відомостей про вчинене кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань протягом строку, визначеного Кримінальним процесуальним кодексом України, або закриття кримінального провадження, але при наявності в діянні особи ознак адміністративного проступку адміністративне стягнення може бути застосоване не пізніш як протягом шести місяців з дня, коли уповноважена службова особа зобов'язана була внести відомості про вчинене кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань, або закриття кримінального провадження.

4. У разі призначення судово-психіатричної експертизи адміністративне стягнення може бути застосовано не пізніше одного місяця з дня надходження висновку експерта щодо результатів її проведення.

5. Адміністративні стягнення за вчинення юридичними особами адміністративних проступків можуть застосовуватися у строк, що не перевищує встановленої законом періодичності планових перевірок адміністративними органами. Цей строк відраховується з дня виявлення адміністративного проступку.

6. Адміністративні стягнення за вчинення юридичними особами адміністративних проступків, виявлених під час позапланових перевірок адміністративними органами, можуть застосовуватися протягом трьох місяців після виявлення відповідного адміністративного проступку.

Стаття 45. Момент притягнення до відповідальності за вчинення адміністративного проступку

1. Особа вважається такою, що притягувалась до відповідальності за вчинення адміністративного проступку з моменту набрання чинності рішенням про застосування адміністративного стягнення.

Стаття 46. Відшкодування шкоди

1. Фізична та юридична особа, яка вчинила адміністративний проступок та притягується до відповідальності, зобов'язана відшкодувати завдану цим діянням шкоду.

2. У разі відмови фізичною та юридичною особою, яка вчинила адміністративний проступок, добровільно відшкодувати завдану шкоду, її відшкодування здійснюється в судовому порядку.

Стаття 47. Звільнення від застосування адміністративного стягнення і додаткового правового наслідку у вигляді пені

1. Адміністративне стягнення і додатковий правовий наслідок у вигляді пені не застосовуються у таких випадках:

1) не застосування адміністративного стягнення чи додаткового правового наслідку у вигляді пені протягом одного року з моменту набрання чинності рішенням про застосування такого стягнення чи додаткових правових наслідків;

2) припинення юридичної особи, яка вчинила адміністративний проступок, в результаті її ліквідації за судовим рішенням або за рішенням державного органу, прийнятим у випадках, передбачених законом;

3) захворювання фізичної особи на психічну хворобу, що позбавляє її можливості усвідомлювати свої дії (бездіяльність) або керувати ними, після вчинення адміністративного проступку, але до прийняття рішення про застосування на таку особу адміністративного стягнення чи додаткових правових наслідків.

Глава 4. Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили адміністративні проступки

Стаття 48. Призначення Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили адміністративні проступки

1. Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили адміністративні проступки (далі – Єдиний державний реєстр), призначений для збирання інформації про осіб щодо яких застосовані адміністративні стягнення в Україні за вчинення адміністративних проступків.

2. Наявність чи відсутність інформації у Єдиному державному реєстрі про застосоване до особи адміністративне стягнення не може бути підставою для обмеження її прав, свобод чи інтересів, крім випадків, передбачених цим Кодексом.

Стаття 49. Правила функціонування Єдиного державного реєстру

1. Правила створення і функціонування Єдиного державного реєстру в Україні визначаються Кабінетом Міністрів України.

2. Відповідальним за ведення Єдиного державного реєстру є державний орган, визначений Кабінетом Міністрів України.

Стаття 50. Доступ і використання інформації Єдиного державного реєстру

1. Інформація Єдиного державного реєстру є доступною для використання лише для спеціально уповноважених посадових осіб державного органу, визначеного Кабінетом Міністрів України, та адміністративних органів, уповноважених застосовувати адміністративні стягнення.

2. Посадові особи адміністративних органів мають право отримати необхідну їм інформацію з Єдиного державного реєстру лише на підставі офіційного запиту до державного органу, визначеного Кабінетом Міністрів України.

3. Використання інформації Єдиного державного реєстру стягнень з іншою метою, ніж передбачено цим Кодексом, заборонено.

Стаття 51. Строк зберігання інформації у Єдиному державному реєстрі

1. Інформація у Єдиному державному реєстрі зберігається протягом одного року з моменту набрання чинності відповідним рішенням.

ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

Розділ 4. Адміністративні проступки проти порядку управління у сфері охорони здоров'я, праці, моральності, культурної спадщини та благоустрою

Глава 1. Адміністративні проступки проти порядку управління у сфері охорони здоров'я і праці

Примітка. 1. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 52 – 55 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері охорони здоров'я.

2. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 55, 58, 59 цього Кодексу, розглядаються органом місцевого самоврядування.

3. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 56, 57 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері державного контролю якості лікарських засобів.

3. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 54, 58, 59 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері публічної безпеки і порядку.

4. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 60 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері захисту прав споживачів.

5. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 61 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері ядерної та радіаційної безпеки.

6. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 62 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері охорони праці.

7. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 63 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері праці.

Стаття 52. Порушення порядку обігу донорської крові, її компонентів і препаратів

1. Порушення порядку обігу донорської крові, її компонентів чи препаратів, –
має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 53. Порушення правил обов'язкового медичного огляду та лікування

1. Порушення порядку обов'язкового медичного огляду працівників або допуск до роботи осіб, які не пройшли обов'язкового медичного огляду, –
має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 54. Ухилення від медичного огляду чи медичного обстеження

1. Ухилення особи, хворої на наркоманію, від медичного огляду на наявність наркотичного сп'яніння, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

2. Ухилення особи, яка зловживає наркотичними засобами або психотропними речовинами, від медичного обстеження –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 55. Ухилення від медичного обстеження чи лікування особи, хворої на венеричну хворобу

1. Ухилення від медичного обстеження особи, хворої на венеричну хворобу, або від лікування особи, яка була у контакті з хворою на венеричну хворобу, –

має наслідком попередження.

2. Повторне протягом року вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 56. Порушення обмежень медичними і фармацевтичними працівниками

1. Порушення обмежень медичними і фармацевтичними працівниками під час здійснення професійної діяльності, –

має наслідком накладення штрафу шостої категорії.

Стаття 57. Порушення правил здійснення операцій з лікарськими засобами

1. Порушення правил виробництва, обігу або реалізації лікарських засобів, у тому числі правил здійснення належних практик (виробничої, дистриб'юторської, зберігання, аптечної), стандартів і технічних умов, фармакопейних статей і технологічних регламентів на всіх етапах обігу, зокрема під час їх виробництва, зберігання, транспортування, реалізації, утилізації та знищення суб'єктами господарювання –

має наслідком накладення штрафу сьомої категорії.

2. Реалізація (відпуск) лікарських засобів в аптечних закладах, у тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних систем дистанційним способом (електронна роздрібна торгівля лікарськими засобами) особі, яка не досягла 14-річного віку (малолітній особі), а також доставка лікарських засобів кінцевому споживачу - особі, яка не досягла 14-річного віку (малолітній особі), -

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 58. Порухення вимог закону щодо захисту населення від шкідливого впливу шуму

1. Порухення вимог закону щодо захисту населення від шкідливого впливу шуму чи правил додержання тиші в населених пунктах – має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 59. Куріння тютюнових виробів у заборонених місцях

1. Куріння тютюнових виробів у заборонених місцях, – має наслідком попередження або накладення штрафу першої категорії.

Стаття 60. Порухення правил охорони здоров'я населення від шкідливого впливу тютюнових виробів

1. Порухення правил обов'язкового відведення місць для осіб, які курять, вимог щодо розміщення наочної інформації про місця куріння чи обладнання таких місць – має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 61. Порухення правил залучення окремих категорій осіб до ліквідації радіаційних аварій та їх наслідків

1. Порухення правил залучення окремих категорій осіб до ліквідації радіаційних аварій або їх наслідків, – має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 62. Порухення вимог законодавства про охорону праці

1. Укладення трудового договору з особою, для якої згідно з медичним висновком запропонована робота є шкідливою за станом здоров'я, – має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

2. Порухення правил залучення окремих категорій осіб до праці на важких роботах, на роботах із шкідливими або небезпечними умовами праці, – має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

3. Порухення правил залучення окремих категорій осіб до нічних, надурочних робіт або робіт у вихідні дні, – має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

4. Порухення вимог закону про охорону праці, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

5. Порушення правил здійснення витрат на охорону праці, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі двадцяти п'яти відсотків від різниці між розрахунковою мінімальною сумою витрат на охорону праці у звітному періоді та фактичною сумою цих витрат за такий період.

Примітка. Розмір штрафу, передбачений частиною п'ятою цієї статті, не може перевищувати п'яти відсотків середньомісячного фонду заробітної плати за попередній рік юридичної чи фізичної особи, яка відповідно до закону використовує найману працю.

Стаття 63. Порушення вимог законодавства про працю

1. Порушення вимог законодавства про працю, –

тягнуть за собою накладення штрафу четвертої категорії.

Глава 2. Адміністративні проступки проти порядку управління у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів

Примітка. 1. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 64, 65, 69 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері публічної безпеки і порядку.

2. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 66–68 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів, протидії їх незаконному обігу.

3. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 70 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері захисту прав споживачів.

Стаття 64. Порушення правил охорони посівів рослин виду мак снотворний чи рослин роду коноплі

1. Порушення правил охорони посівів рослин виду мак снотворний чи рослин роду коноплі, місць зберігання або переробки їх врожаю, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 65. Порушення порядку посіву або вирощування рослин виду мак снотворний чи рослин роду коноплі

1. Посів або вирощування рослин виду мак снотворний в кількості до ста рослин чи рослин роду коноплі у кількості до десяти рослин з порушенням порядку, передбаченого законом, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії та застосування вилучення незаконно вирощуваних наркотиковмісних рослин.

Стаття 66. Порушення порядку знищення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів

1. Порушення порядку знищення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 67. Порушення порядку проведення випробувань наркотичних засобів і психотропних речовин

1. Порушення порядку проведення клінічних випробувань нових наркотичних засобів, психотропних речовин, наркотичних (психотропних) лікарських засобів, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 68. Порушення порядку проведення інвентаризації наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів

1. Порушення порядку проведення інвентаризації наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 69. Незаконне виробництво, придбання, зберігання, перевезення, пересилання наркотичних засобів або психотропних речовин

1. Незаконне виробництво, придбання, зберігання, перевезення, пересилання наркотичних засобів або психотропних речовин без мети збуту в невеликих розмірах, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії та застосування громадських робіт на строк від двадцяти до шістдесяти годин.

Примітка 1. Особа, яка добровільно здала наркотичні засоби або психотропні речовини, які були у неї в невеликих розмірах і які вона виробила, виготовила, придбала, зберігала, перевозила, пересилала без мети збуту, звільняється від відповідальності за адміністративний проступок, передбачений цією статтею.

2. Невеликий розмір наркотичних засобів та психотропних речовин визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері охорони здоров'я, спільно з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сферах контролю якості та безпеки лікарських засобів, обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, протидії їх незаконному обігу.

Стаття 70. Порушення вимог щодо виробництва, реалізації і обігу тютюнових виробів

1. Порушення вимог щодо виробництва, реалізації, введення в обіг на території України тютюнових виробів в частині медичних попереджень або інформаційних написів, або з перевищенням допустимих рівнів шкідливих речовин, –

має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії.

**Глава 3. Адміністративні проступки проти порядку управління
у сфері охорони моральності та культурної спадщини**

Примітка. 1. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 71–74 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері публічної безпеки і порядку.

2. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 73 цього Кодексу, розглядаються

3. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 75 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері охорони культурної спадщини, органом місцевого самоврядування.

Стаття 71. Невиконання батьками або іншими законними представниками обов'язків щодо виховання дітей

1. Ухилення батьків або інших законних представників від виконання передбачених законом обов'язків щодо забезпечення необхідних умов життя, навчання та виховання дітей, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

2. Невиконання батьками або іншими законними представниками, передбачених законом обов'язків щодо виховання дітей, що мало наслідком

вчинення дитиною діянь, що містять ознаки адміністративного проступку, відповідальність за яке передбачено цим Кодексом, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

3. Невиконання батьками або іншими законними представниками, передбачених законом обов'язків щодо виховання дітей, що мало наслідком вчинення дитиною діянь, що містять ознаки кримінального правопорушення, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України, якщо вони не досягли віку, з якого настає кримінальна відповідальність, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

4. Порушення обмеження щодо строку перебування дитини за межами України у разі самостійного вирішення питання про тимчасовий виїзд дитини за межі України тим із батьків, з яким рішенням суду визначено або висновком органу опіки та піклування підтверджено місце проживання цієї дитини, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

Стаття 72. Булінг (цькування) учасника освітнього процесу

1. Булінг (цькування) учасника освітнього процесу, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії та застосування громадських робіт на строк від двадцяти до сорока годин.

2. Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене дитиною віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії на батьків або інших законних представників дитини та застосування громадських робіт на строк від двадцяти до сорока годин.

3. Неповідомлення керівником закладу освіти адміністративного органу у сфері публічної безпеки і порядку про випадки булінгу (цькування) учасника освітнього процесу, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії та застосування громадських робіт на строк від двадцяти до сорока годин.

Стаття 73. Несплата аліментів

1. Несплата аліментів на утримання дитини, одного з подружжя, батьків або інших членів сім'ї, що призвела до виникнення заборгованості, сукупний розмір

якої перевищує суму відповідних платежів за шість місяців з дня пред'явлення виконавчого документа до примусового виконання, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії та застосування оплатних суспільно корисних робіт на строк від ста двадцяти до трьохсот шістдесяти годин.

2. Несплата аліментів на утримання дитини з інвалідністю, дитини, яка хворіє на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку, рідкісне орфанне захворювання, онкологічні, онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня, або на утримання дитини, яка отримала тяжкі травми, потребує трансплантації органа, потребує паліативної допомоги, що призвела до виникнення заборгованості, сукупний розмір якої перевищує суму відповідних платежів за три місяці з дня пред'явлення виконавчого документа до примусового виконання, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії та застосування громадських робіт на строк від ста двадцяти до трьохсот шістдесяти годин.

Стаття 74. Домашнє насильство

1. Домашнє насильство, насильство за ознакою статі, тобто вчинення діяння фізичного, психологічного чи економічного характеру, що не спричинило тілесних ушкоджень, погрози, образи чи переслідування, позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна або коштів, на які потерпілий має передбачене законом право, внаслідок чого могла бути чи була завдана шкода фізичному або психічному здоров'ю потерпілого, а так само невиконання термінового заборонного припису особою, стосовно якої він винесений, або неповідомлення адміністративного органу у сфері публічної безпеки і порядку про місце свого тимчасового перебування в разі його винесення, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії та застосування громадських робіт на строк від тридцяти до сорока годин або короткострокового арешту на строк до десяти діб.

Стаття 75. Порушення правил охорони культурної спадщини

1. Ухилення власника щойно виявленого об'єкта культурної спадщини чи пам'ятки від укладення та/або підписання охоронного договору, -

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

2. Порушення режиму використання пам'ятки культурної спадщини, режиму використання території пам'ятки, її зони охорони, -

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

3. Порушення режиму використання історико-культурного заповідника чи історико-культурної заповідної території, його зони охорони, -

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

4. Порушення правил розміщення реклами та вивісок на пам'ятках культурної спадщини, в буферних зонах об'єктів всесвітньої спадщини, в історичних ареалах та зонах охорони пам'яток -

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

5. Порушення правил подання інформації про виявлені у процесі земляних, будівельних, шляхових, меліоративних та будь-яких інших робіт об'єкти культурної спадщини –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

6. Порушення порядку передання знайдених під час археологічних розвідок, розкопок рухомих предметів, пов'язаних з нерухомими об'єктами культурної спадщини, на постійне зберігання до музеїв (державних фондосховищ) -

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

7. Порушення порядку проведення робіт на виявленому об'єкті культурної спадщини, пам'ятці, її території, охоронюваній археологічній території, в межах зон охорони, -

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

8. Порушення вимог щодо захисту, збереження, утримання, використання, реставрації, реабілітації пам'яток, у тому числі тих вимог, що передбачені охоронними договорами, -

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

**Глава 4. Адміністративні проступки проти порядку управління
у сфері охорони благоустрою, житлово-комунального господарства та
житлових прав**

Примітка. 1. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 76 – 79 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері благоустрою.

2. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 76, 77, 79, 82 цього Кодексу, розглядаються органом місцевого самоврядування.

3. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 79 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері автомобільного транспорту.

4. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 80 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері залізничного транспорту.

5. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 81 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері морського і річкового транспорту.

6. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 82 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері публічної безпеки і порядку.

Стаття 76. Порухення правил користування приміщеннями житлових будинків чи прибудинковими територіями

1. Порухення правил користування приміщеннями житлових будинків чи прибудинковими територіями, –
має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 77. Порухення правил благоустрою територій населених пунктів

1. Порухення правил благоустрою територій населених пунктів, –
має наслідком попередження або накладення штрафу першої категорії.

Стаття 78. Порухення правил розкопок на території загального користування

1. Порухення правил розкопок на території загального користування, –
має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

Стаття 79. Недотримання правил чистоти

1. Викидання відходів або інших предметів з вікон житлових чи нежитлових приміщень, дверей автобусів, маршрутних таксі, тролейбусів, трамваїв або інших транспортних засобів, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

2. Звалювання відходів чи снігу у невідведених для цього місцях, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 80. Недотримання правил чистоти на залізничному транспорті

1. Викидання відходів або інших предметів з вагонів поїздів, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 81. Недотримання правил чистоти на морському, річковому транспорті та маломірних суднах

1. Викидання за борт морського, річкового або маломірного судна побутових відходів, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 82. Порушення правил паркування транспортних засобів та порушення правил обладнання майданчиків для платного паркування транспортних засобів

1. Порушення правил паркування транспортних засобів, у тому числі неоплата вартості послуг з користування майданчиком для платного паркування за кожен добу користування, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

2. Паркування транспортного засобу на місцях, призначених для безоплатного паркування транспортних засобів, якими керують водії з інвалідністю або водії, які перевозять осіб з інвалідністю, водієм, який не має документів про наявність у нього чи в одного з пасажирів інвалідності (крім явно виражених ознак інвалідності), –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

3. Паркування транспортних засобів на місцях, призначених для паркування транспортних засобів, оснащених електричними двигунами (одним чи декількома),

–

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

4. Порушення правил і порядку облаштування місць, призначених для паркування транспортних засобів, якими керують водії з інвалідністю або водії, які перевозять осіб з інвалідністю, на майданчиках для паркування транспортних засобів, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

5. Порушення правил обладнання майданчиків для платного паркування транспортних засобів, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Примітка. Положення частини першої цієї статті не застосовується у випадках, передбачених Законом України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», щодо місць для безоплатного паркування, а також до осіб, які відповідно до закону звільняються від сплати вартості послуг з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів.

Розділ 5. Адміністративні проступки у сфері забезпечення публічної безпеки, безпеки виробництва та будівництва і безпеки транспорту

Глава 1. Адміністративні проступки у сфері обігу зброї, інших небезпечних предметів і речовин, а також забезпечення публічної, пожежної, техногенної безпеки та цивільного захисту

Примітка. 1. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 83 – 93 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері публічної безпеки і порядку.

2. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 90 цього Кодексу, розглядаються Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення.

3. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 94 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері виконання покарань, адміністративним органом у сфері публічної безпеки і порядку.

4. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 95 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері захисту прав споживачів.

5. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 96 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері охорони довкілля.

6. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 97 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері пожежної, техногенної безпеки та цивільного захисту.

Стаття 83. Порухення правил обліку і використання зброї

1. Порухення строків реєстрації (перереєстрації) і правил обліку зброї, – має наслідком накладення штрафу першої категорії.

2. Порухення порядку придбання, зберігання, передання іншим особам, перевезення або продажу зброї, – має наслідком накладення штрафу другої категорії.

3. Ухилення від реалізації зброї і бойових припасів особами, яким анульовано документ дозвільного характеру на їх зберігання і носіння, – має наслідком накладення штрафу другої категорії.

4. Порухення порядку стрільби зі зброї, пристроїв для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії, – має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

Примітка. Під зброєю, передбаченою цією статтею, слід розуміти нагородну, вогнепальну мисливську чи холодну зброю, пневматичну зброю калібру понад 4,5 міліметра і швидкістю польоту кулі понад 100 метрів за секунду.

Стаття 84. Порухення порядку поводження зі спеціальними засобами

1. Порухення порядку розробки, виготовлення, реалізації спеціальних засобів самооборони, – має наслідком накладення штрафу першої категорії та вилучення спеціальних засобів самооборони.

2. Порухення порядку придбання, зберігання, реєстрації або обліку газових пістолетів і револьверів та патронів до них – має наслідком накладення штрафу першої категорії та вилучення газових пістолетів і револьверів та патронів до них.

3. Порухення правил застосування спеціальних засобів самооборони –

має наслідком накладення штрафу першої категорії та вилучення спеціальних засобів самооборони.

4. Порушення порядку виробництва, придбання, зберігання чи продажу електрошокових пристроїв, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії і спеціальних засобів, що застосовуються органами правопорядку, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії та вилучення електрошокових пристроїв і спеціальних засобів.

5. Порушення порядку виробництва, зберігання, перевезення, торгівлі та використання піротехнічних засобів –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії та вилучення піротехнічних засобів.

Стаття 85. Незаконне зберігання спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації

1. Незаконне зберігання спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії та вилучення спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації, що незаконно зберігались.

Стаття 86. Порушення правил забезпечення публічної безпеки під час проведення масових заходів

1. Порушення правил забезпечення публічної безпеки під час проведення масових заходів спортивного, культурного характеру особами, відповідальними за їх організацію чи проведення, –

має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії.

Стаття 87. Порушення публічного порядку

1. Дрібне хуліганство, тобто непристойна лайка в публічних місцях, образливе чіпляння до осіб та інші дії, що порушують публічний порядок, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії та застосування громадських робіт на строк від сорока до шістдесяти годин або короткострокового арешту на строк до п'ятнадцяти діб.

2. Розпивання пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв на вулицях, транспорті, інших публічних місцях, крім тих, де продаж пива, алкогольних, слабоалкогольних напоїв на розлив дозволена відповідним органом місцевого самоврядування, або поява в публічному місці в нетверезому стані, що ображає людську гідність, або вживання наркотичних засобів, психотропних речовин чи їх аналогів на вулицях, транспорті, інших публічних місцях, – має наслідком накладення штрафу першої категорії.

3. Дії, передбачені частиною другою цієї статті, вчинені особою, до якої двічі протягом року застосовувалося адміністративне стягнення за розпивання пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв у заборонених законом місцях, або появу в публічному місці в нетверезому стані, або вживання наркотичних засобів, психотропних речовин чи їх аналогів на вулицях, транспорті, інших публічних місцях, – має наслідком накладення штрафу першої категорії та застосування громадських робіт на строк від двадцяти до тридцяти годин.

4. Ворожіння у публічних місцях – має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 88. Незаконне використання найменування та ознак належності до органів правопорядку

1. Незаконне використання найменування та ознак належності до Національної поліції України, Бюро економічної безпеки України, Державного бюро розслідувань, Національного антикорупційного бюро України, Служби безпеки України, або незаконне використання фізичною особою на транспортному засобі найменування Національної поліції України, Бюро економічної безпеки України, Державного бюро розслідувань, Національного антикорупційного бюро України, Служби безпеки України чи похідних від них, у тому числі викладених іноземною мовою, – має наслідком накладення штрафу шостої категорії.

Стаття 89. Виготовлення та пропаганда георгіївської (гвардійської) стрічки

1. Публічне використання, демонстрація або носіння георгіївської (гвардійської) стрічки чи її зображення –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії та вилучення георгіївської (гвардійської) стрічки або предметів, що містять її зображення.

2. Повторне протягом року вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, виготовлення або поширення георгіївської (гвардійської) стрічки чи її зображення –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії, вилучення георгіївської (гвардійської) стрічки або предметів, що містять її зображення, та застосування короткострокового арешту на строк до п'ятнадцяти діб.

Примітка. Положення цієї статті не застосовуються у випадках, передбачених частиною третьою статті 4 Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки».

Стаття 90. Порушення обмежень щодо ведення передвиборної агітації, агітації референдуму

1. Порушення правил проведення передвиборної агітації, агітації з референдуму, інше порушення встановлених законом обмежень щодо ведення агітації, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

2. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, пов'язаного з наданням виборцям, учасникам референдуму грошових коштів чи безоплатно або на пільгових умовах товарів (крім матеріалів агітації, визначених законом), пільг, переваг, подарункових сертифікатів, послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерейних білетів, інших матеріальних та нематеріальних активів за умови, що їх вартість не перевищує 1 штрафної ставки, передбаченої цим Кодексом, що супроводжується передвиборною агітацією або агітацією з референдуму, згадуванням імені кандидата, назви політичної партії, яка висунула кандидата на відповідних виборах, або використанням зображення кандидата, символіки політичної партії, яка висунула кандидата на відповідних виборах, –

має наслідком накладення штрафу шостої категорії.

Стаття 91. Порухення правил виготовлення, розповсюдження матеріалів передвиборної агітації

1. Порухення правил виготовлення або замовлення виготовлення під час виборчого процесу друкованих матеріалів передвиборної агітації, які не містять відомостей про установу, що здійснила друк, їх тираж, інформацію про осіб, відповідальних за випуск, або у яких така інформація означена неправильно чи неповно, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

2. Порухення правил розповсюдження (рознесення, вивішування, роздавання) під час виборчого процесу друкованих матеріалів передвиборної агітації, які не містять відомостей про установу, що здійснила друк, їх тираж, інформацію про осіб, відповідальних за випуск, або у яких така інформація означена неправильно чи неповно, а так само організація такого розповсюдження –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 92. Порухення порядку розміщення агітаційних матеріалів

1. Порухення порядку розміщення агітаційних матеріалів чи політичної реклами, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 93. Порухення правил адміністративного нагляду

1. Порухення правил адміністративного нагляду особами, щодо яких встановлено такий нагляд, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

2. Повторне протягом року вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії та застосування короткострокового арешту на строк до п'ятнадцяти діб.

Стаття 94. Порухення порядку передання предметів особам, яких тримають у слідчих ізоляторах, ізоляторах тимчасового тримання, установах виконання покарань

1. Передання особам, яких тримають у слідчих ізоляторах, ізоляторах тимчасового тримання, установах виконання покарань, заборонених предметів – має наслідком накладення штрафу першої категорії та вилучення заборонених предметів.

Стаття 95. Порухення правил застосування шкідливих речовин

1. Порухення правил застосування у виробництві шкідливих речовин, – має наслідком накладення штрафу сьомої категорії.

Стаття 96. Порухення вимог закону у сфері хімічних джерел струму

1. Порухення порядку обліку, придбання, експлуатації, накопичення, утилізації хімічних джерел струму, в тому числі відпрацьованих, – має наслідком накладення штрафу першої категорії.

2. Порухення порядку передання на утилізацію відпрацьованих хімічних джерел, – має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 97. Порухення вимог пожежної, техногенної безпеки та цивільного захисту

1. Порухення вимог пожежної, техногенної безпеки та цивільного захисту, а також використання протипожежної, аварійно–рятувальної або іншої спеціальної техніки або засобів протипожежного захисту не за призначенням – має наслідком накладення штрафу шостої категорії.

Глава 2. Адміністративні проступки проти порядку управління у сфері забезпечення безпеки виробництва і будівництва

Примітка. 1. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 98 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері охорони праці.

2. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 99 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері будівництва.

3. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 100 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері санітарного і епідеміологічного благополуччя населення.

Стаття 98. Порухення правил безпечного ведення робіт

1. Порухення правил, технiчної документацiї щодо безпечного ведення робiт у галузях промисловостi, –

має наслiдком накладення штрафу першої категорiї.

Стаття 99. Порухення вимог законодавства, державних будiвельних норм i правил проектування, проведення експертизи i будiвництва об'єктiв

1. Порухення вимог законодавства, державних будiвельних норм, стандартiв, обов'язкових до застосування, i правил при проектуванні, проведенні експертизи, розміщенні, будiвництві та прийнятті в експлуатацiю об'єктiв, –

має наслiдком накладення штрафу восьмої категорiї.

2. Порухення правил проектування об'єктiв чи споруд в частині невідповiдностi мiстобудiвнiй документацiї, порядку виконання будiвельних робiт, –

має наслiдком накладення нефiксованого штрафу в розмірі п'ятдесяти вiдсоткiв вартостi цих робiт.

3. Порухення порядку змiни архiтектурного вигляду споруди в процесі експлуатацiї, –

має наслiдком накладення штрафу другої категорiї.

4. Порухення вимог законодавства, державних будiвельних норм, стандартiв, обов'язкових до застосування, та проектної документацiї під час виробництва, реалiзацiї або застосування в будiвництві будiвельних матерiалiв, виробiв чи конструкцiй, –

має наслiдком накладення штрафу восьмої категорiї.

5. Експлуатацiя або використання будинкiв чи споруд, не прийнятих в експлуатацiю, –

має наслiдком накладення нефiксованого штрафу в розмірі десяти вiдсоткiв вартостi виконаних робiт.

6. Порухення релiгiйними органiзацiями правил будiвництва культових або iнших споруд, –

має наслiдком накладення штрафу четвертої категорiї.

7. Порухення правил початку будiвництва будинкiв, споруд або їх комплексiв, здiйснення пiдготовчих чи будiвельних робiт –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

8. Порушення правил здійснення авторського нагляду, технічного нагляду, – має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

Стаття 100. Порушення санітарних норм і порядку проектування, будівництва, виготовлення і використання нових засобів виробництва, об'єктів і споруд

1. Порушення санітарних норм чи порядку розробки або використання нових технологій, засобів виробництва, проектування, планування, будівництва, реконструкції, введення в експлуатацію об'єктів чи споруд, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

Глава 3. Адміністративні проступки у сфері забезпечення загальної безпеки руху та експлуатації транспорту

Примітка. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 101, 102 цього Кодексу, розглядаються відповідними адміністративними органами в сферах авіаційного, автомобільного, залізничного, морського і річкового транспорту.

Стаття 101. Порушення правил пропускового і внутрішньооб'єктового режиму на транспорті

1. Порушення правил пропускового чи внутрішньооб'єктового режиму на авіаційному, залізничному, автомобільному, морському, річковому чи іншому транспорті, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 102. Порушення правил та нормативів на транспорті

1. Порушення правил та нормативів безпеки чи експлуатації транспортних або інших пересувних засобів, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії та позбавлення (анулювання) ліцензії.

Глава 4. Адміністративні проступки у сфері забезпечення безпеки руху та експлуатації повітряного транспорту

Примітка. 1. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 103 – 105 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері повітряного простору.

2. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 106 – 114 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері цивільної авіації.

Стаття 103. Порухення правил та порядку використання повітряного простору України

1. Порухення правил та порядку використання повітряного простору України, –
має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

2. Порухення вимог обов'язкового авіаційного страхування цивільної авіації – має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

3. Порухення порядку або строків сплати державних зборів із суб'єктів авіаційної діяльності –
має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

Стаття 104. Порухення правил виконання польотів

1. Порухення правил виконання польотів, в тому числі порухення виділеного повітряного простору чи метеорологічних умов, при яких дозволяється виконувати даний вид польотів, –
має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

2. Порухення правил використання аеродрому, який не відповідає типу повітряного судна або виконуваній операції для польотів повітряних суден, – має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

Стаття 105. Порухення правил користування засобами зв'язку на повітряному судні

1. Порухення правил користування засобами радіозв'язку з борту повітряного судна, –
має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

Стаття 106. Порухення правил авіаційної безпеки

1. Порухення правил повітряних перевезень чи авіаційних робіт, – має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

Стаття 107. Порухення правил безпеки цивільної авіації

1. Порухення правил безпеки цивільної авіації, – має наслідком накладення штрафу восьмої категорії та позбавлення сертифіката (свідоцтва), виданого експлуатанту, аеродрому, аеропорту чи іншому об'єкту цивільної авіації.

Стаття 108. Порухення правил супроводження матеріальних цінностей і пасажирів в контрольованих зонах авіаційних об'єктів

1. Порухення правил супроводження матеріальних цінностей чи пасажирів в контрольованих зонах аеропорту, аеродрому або іншому об'єкті цивільної авіації, – має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 109. Порухення правил пересування на території авіаційних об'єктів

1. Порухення правил пересування на території аеропорту (аеродрому), інших авіаційних об'єктів, – має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 110. Порухення правил охорони повітряних суден і об'єктів цивільної авіації

1. Порухення правил охорони повітряних суден або об'єктів у зонах контролю чи охорони аеропорту, аеродрому або іншого об'єкту цивільної авіації, – має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 111. Порухення правил розміщення об'єктів і будівництва на приаеродромній території

1. Порухення правил розміщення чи будівництва на приаеродромній території об'єктів, небезпечних для польотів повітряних суден, – має наслідком накладення штрафу шостої категорії.

Стаття 112. Порухення порядку допуску до роботи авіаційного персоналу

1. Порухення порядку допуску до роботи авіаційного персоналу або інших осіб, – має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 113. Порухення правил проведення огляду повітряних суден

1. Порушення правил проведення передпольотного чи післяпольотного огляду повітряних суден цивільної авіації, –
має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 114. Порушення порядку проходу та перевезення осіб на повітряному судні

1. Порушення порядку проходу або перевезення осіб на повітряному судні в частині оформлення документів або контролю на безпеку ручної поклажі чи багажу, –
має наслідком накладення штрафу першої категорії за кожного пасажера.

Глава 5. Адміністративні проступки у сфері забезпечення безпеки руху та експлуатації водного транспорту

Примітка. 1. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 115 – 129 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері морського і річкового транспорту.

Стаття 115. Порушення правил випуску судна в плавання або допуску до керування судном осіб

1. Порушення правил випуску (направлення) морського або річкового судна у плавання, або допуск до керування судном осіб, які не мають відповідного диплома (посвідчення, свідоцтва), –
має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 116. Порушення правил безпеки руху маломірних суден

1. Керування маломірними суднами, експлуатація яких заборонена, або з порушенням правил завантаження, спорядження, пасажиромісткості чи обмежень щодо умов плавання, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

2. Керування судном особою, яка не має права керування цим судном, або передача керування таким судном особі, яка не має права керування, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

3. Порушення судноводієм інших правил користування суднами, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Примітка. Під маломірними суднами, передбаченими цією статтею, слід розуміти самохідні судна з головними двигунами потужністю менш як сімдесят п'ять к.с. (п'ятдесят п'ять кВт), несамохідні та парусні судна валовою місткістю менш як вісімдесят реєстрових тонн (або одиниць), а також моторні судна незалежно від потужності двигунів, але валовою місткістю не більш як десять реєстрових тонн (або одиниць), несамохідні судна (гребні човни вантажопідйомністю сто і більше кілограмів, байдарки – сто п'ятдесят і більше кілограмів та надувні судна – двісті двадцять п'ять і більше кілограмів).

Стаття 117. Порушення правил безпеки судноплавства

1. Порушення правил безпеки судноплавства, –
має наслідком накладення штрафу восьмої категорії та позбавлення права керування судном на строк від шести місяців до одного року.

Стаття 118. Допуск до керування суднами водіїв, які перебувають у стані сп'яніння

1. Допуск до керування судноводіїв або інших осіб, які перебувають у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції, або таких, що не пройшли у встановлений строк медичного огляду, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 119. Керування суднами особами, які перебувають у стані сп'яніння

1. Керування річковими, морськими, малими, спортивними суднами або водними мотоциклами особами в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції або передання керування судном особі, яка перебуває в стані такого сп'яніння чи під впливом таких лікарських препаратів, або відмова осіб, які керують річковими, морськими, малими, спортивними суднами або водними мотоциклами від проходження відповідно до встановленого порядку огляду на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо вживання лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії з позбавленням права керування всіма видами плавучих засобів на строк від одного до трьох років та застосування громадських робіт на строк від сорока до шістдесяти годин або короткострокового арешту на строк десять діб.

2. Вживання особою, яка керувала річковим, морським, малим, спортивним судном або водним мотоциклом, після аварійної події за її участю алкоголю, наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів, а також лікарських препаратів, виготовлених на їх основі (крім тих, що входять до офіційно затверженого складу аптечки або призначені медичним працівником), або після того, як судно було зупинено на вимогу уповноваженої законом посадової особи до проведення уповноваженою особою медичного огляду з метою встановлення стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо вживання лікарських препаратів, що знижують його увагу та швидкість реакції, чи до прийняття рішення про звільнення від проведення такого огляду –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії з позбавленням права керування всіма видами плавучих засобів на строк один рік і на інших осіб – накладення штрафу восьмої категорії.

Стаття 120. Порушення правил руху суден

1. Порушення судноводіями правил руху маломірних суден, – має наслідком накладення штрафу восьмої категорії та позбавлення права керування судном на строк до шести місяців.

Стаття 121. Порушення правил охорони порядку і безпеки руху на морському транспорті

1. Порушення правил руху чи стоянки суден у портових водах, правил безпеки пасажирів на судах, – має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 122. Порушення порядку реєстрації суден

1. Порушення порядку обов'язкової реєстрації суден, – має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 123. Порушення правил експлуатації морських і річкових суден

1. Порушення правил перевезення вантажів на морських чи річкових судах, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

2. Порухення правил експлуатації чи режиму роботи засобів навігаційного обладнання, зв'язку, сигналізації або інших гідротехнічних споруд, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 124. Порухення правил користування радіоустановками на суднах

1. Порухення правил користування радіоустановками на суднах, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 125. Порухення правил утримання баз (споруд) для стоянки маломірних суден

1. Порухення правил утримання баз (споруд) для стоянки маломірних суден, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 126. Пошкодження внутрішнього обладнання суден

1. Пошкодження внутрішнього обладнання суден, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 127. Порухення правил безпеки проведення робіт на воді

1. Порухення правил проведення водолазних або інших робіт на воді у портових водах, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 128. Пошкодження гідротехнічних споруд і пристроїв, порухення встановлених режимів роботи штучних водних об'єктів і водогосподарських систем

1. Пошкодження гідротехнічних споруд і пристроїв, –

має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії

2. Порухення встановлених режимів роботи штучних водних об'єктів і водогосподарських систем, –

має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії

Стаття 129. Порухення правил охорони порядку та безпеки плавання малих, спортивних суден і водних мотоциклів

Порушення правил охорони порядку та безпеки плавання малих, спортивних суден і водних мотоциклів, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Глава 6. Адміністративні проступки у сфері забезпечення безпеки руху та експлуатації автомобільного й електричного транспорту

Примітка. 1. Під транспортними засобами у статтях цієї Глави слід розуміти всі види автомобілів, трактори та інші самохідні машини, трамваї і тролейбуси, а також мотоцикли та інші транспортні засоби.

2. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 130 цього Кодексу, розглядаються органом місцевого самоврядування.

3. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 131 – 147 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері публічної безпеки і порядку.

4. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 137, 142 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері оборони, адміністративним органом у сфері безпеки на наземному транспорті.

5. Справи про адміністративні проступки, передбачені частинами першою, третьою, шостою статті 133 цього Кодексу в частині порушення правил зупинки, стоянки транспортних засобів у межах відповідного населеного пункту, зафіксованого в режимі фотозйомки (відеозапису), розглядаються органом місцевого самоврядування.

6. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 130, частиною другою статті 137, 142, 148 – 149 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері безпеки на наземному транспорті, адміністративним органом у сфері автомобільного транспорту.

Стаття 130. Порушення землекористувачами правил утримання ділянок, прилеглих до автомобільних шляхів

1. Порушення землекористувачами правил утримання ділянок, прилеглих до смуги відводу автомобільних шляхів загальнодержавного і місцевого значення, обов'язків по очищенню тротуарів, пішохідних доріжок у межах закріплених за ними ділянок, обладнанню і ремонту переїзних містків та їх очищенню, а також по

утриманню у справному стані під'їздів до автомобільних шляхів загального користування –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 131. Порушення правил експлуатації транспортних засобів, правил користування ременями безпеки або мотошоломами

1. Порушення правил керування транспортними засобами з технічними несправностями, з якими їх експлуатація забороняється, або переобладнані з порушенням відповідних правил, норм –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

2. Порушення правил керування транспортними засобами, які використовуються для надання послуг з перевезення пасажирів, з технічними несправностями, з якими їх експлуатація забороняється, або технічний стан і обладнання яких не відповідають вимогам правил дорожнього руху і технічної експлуатації, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

3. Порушення правил керування транспортними засобами, які не пройшли своєчасного обов'язкового технічного контролю, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

4. Повторне протягом року вчинення будь-якого з адміністративних проступків, передбачених частинами першою-третьою цієї статті, –

має наслідком позбавлення права керування транспортними засобами на строк від трьох до шести місяців.

5. Порушення правил користування ременями безпеки або мотошоломами, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

6. Порушення порядку реєстрації транспортного засобу, розміщення номерного знака, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

7. Повторне протягом року вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною шостою цієї статті, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії та застосування громадських робіт на строк від тридцяти до сорока годин.

8. Порушення правил перевезення дітей, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

9. Керування транспортним засобом, щодо якого встановлено обмеження, в частині ввезення транспортних засобів на митну територію України, –

має наслідком накладення штрафу шостої категорії.

10. Повторне протягом року вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною дев'ятою цієї статті, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії з позбавленням права керування транспортними засобами на строк один рік.

Стаття 132. Керування транспортним засобом особою, яка не має права керування

1. Керування транспортним засобом особою, яка не має права керування таким транспортним засобом, або передання керування транспортним засобом особі, яка не має права керування таким транспортним засобом, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

2. Керування транспортним засобом особою, стосовно якої встановлено тимчасове обмеження у праві керування транспортними засобами, –

має наслідком позбавлення права керування транспортними засобами на строк від трьох до шести місяців.

3. Керування транспортним засобом особою, позбавленою права керування транспортними засобами, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

4. Повторне протягом року вчинення адміністративного проступку, передбаченого частинами першою – третьою цієї статті, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії та позбавлення права керування транспортними засобами на строк від п'яти до семи років.

5. Керування транспортним засобом особою, яка не має при собі або не пред'явила у спосіб, який дає можливість поліцейському прочитати та зафіксувати дані, що містяться в посвідченні водія відповідної категорії, реєстраційному документі на транспортний засіб, а також полісі (договорі) обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних

засобів (страхового сертифіката "Зелена картка"), або не пред'явила електронне посвідчення водія та електронне свідоцтво про реєстрацію транспортного засобу, чинний внутрішній електронний договір зазначеного виду обов'язкового страхування у візуальній формі страхового поліса, а також інших документів, передбачених законодавством, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Примітка. Положення частини першої цієї статті не застосовуються до осіб, які у встановленому на підставі закону порядку навчаються керуванню транспортним засобом.

Стаття 133. Перевищення встановлених обмежень швидкості руху, проїзд на заборонний сигнал регулювання дорожнього руху та порушення інших правил дорожнього руху

1. Перевищення водієм транспортного засобу встановлених обмежень швидкості руху транспортних засобів більш як на двадцять кілометрів на годину або порушення вимог дорожніх знаків чи розмітки проїзної частини доріг, або порушення правил перевезення вантажів чи буксирування транспортних засобів, або порушення правил зупинки чи стоянки, або порушення правил проїзду пішохідних переходів або ненадання переваги у русі пішоходам на нерегульованих пішохідних переходах, або порушення заборони рухатися тротуарами чи пішохідними доріжками, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

2. Порушення водієм транспортного засобу правил проїзду перехресть, зупинок транспортних засобів загального користування, або проїзд на заборонний сигнал світлофора або жест регулювальника, або порушення правил обгону чи зустрічного роз'їзду, безпечної дистанції, інтервалу або розташування транспортних засобів на проїзній частині, або порушення правил руху автомагістралями, або порушення правил користування зовнішніми освітлювальними приладами або попереджувальними сигналами, використання цих приладів чи їх переобладнання з порушенням вимог правил або нормативів, або користування водієм під час руху транспортного засобу засобами зв'язку, не обладнаними технічними пристроями, що дозволяють вести перемови без

допомоги рук (за винятком водіїв оперативних транспортних засобів під час виконання ними невідкладного службового завдання), або порушення правил навчальної їзди, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

3. Перевищення водієм транспортного засобу обмежень швидкості руху транспортних засобів більш як на п'ятдесят кілометрів на годину, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

4. Ненадання переваги в русі транспортним засобам аварійно-рятувальних служб, швидкої медичної допомоги, пожежної охорони, поліції, що рухаються з увімкненими спеціальними світловими або звуковими сигнальними пристроями, або ненадання переваги маршрутним транспортним засобам, у тому числі порушення правил руху чи зупинки на смузі для маршрутних транспортних засобів, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

5. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою, другою, третьою або четвертою цієї статті, що спричинило створення аварійної обстановки, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії та позбавлення права керування транспортними засобами на строк від шести місяців до одного року.

6. Зупинка чи стоянка транспортних засобів на місцях, що позначені відповідними дорожніми знаками або дорожньою розміткою, на яких дозволено зупинку чи стоянку лише транспортних засобів, якими керують водії з інвалідністю або водії, які перевозять осіб з інвалідністю (крім випадків вимушеної стоянки), а так само створення перешкод водіям з інвалідністю або водіям, які перевозять осіб з інвалідністю, у зупинці чи стоянці керованих ними транспортних засобів, неправомірне використання на транспортному засобі розпізнавального знака «Водій з інвалідністю», –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

7. Зупинка чи стоянка транспортних засобів на місцях, що позначені відповідними дорожніми знаками та/або дорожньою розміткою, на яких дозволено зупинку чи стоянку лише транспортних засобів, оснащених електричними

двигунами (одним чи декількома), а так само створення перешкод водіям транспортних засобів, оснащених електричними двигунами (одним чи декількома), у зупинці або стоянці –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 134. Порушення правил дорожнього руху пішоходами, велосипедистами, особами, які керують гужовим транспортом, і погоничами тварин, користувачами персонального легкого електротранспорту

1. Порушення пішоходами правил дорожнього руху, –

має наслідком попередження або накладення штрафу першої категорії.

2. Порушення правил дорожнього руху особами, які керують велосипедами, гужовим транспортом, чи погоничами тварин, користувачами персонального легкого електротранспорту –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

3. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою чи другою цієї статті, особами, які перебувають у стані сп'яніння, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

4. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою чи другою цієї статті, що спричинило створення аварійної обстановки, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії та застосування громадських робіт на строк від двадцяти до сорока годин.

Стаття 135. Допуск до керування транспортними засобами водіїв, які перебувають у стані сп'яніння

1. Допуск до керування транспортними засобами водіїв, які перебувають у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції, або таких, що не пройшли у встановлений строк медичного огляду, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

2. Допуск до керування транспортним засобом особи, яка не має права керування транспортним засобом, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 136. Керування транспортним засобом особою, яка перебуває у стані сп'яніння

1. Керування транспортним засобом особою в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують її увагу та швидкість реакції, а також передача керування транспортним засобом особі, яка перебуває в стані такого сп'яніння чи під впливом таких лікарських препаратів, а так само відмова особи, яка керує транспортним засобом, від проходження відповідно до встановленого порядку огляду на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо вживання лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії з позбавленням права керування транспортними засобами на строк один рік і на інших осіб – накладення штрафу восьмої категорії.

2. Повторне протягом року вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії з позбавленням права керування транспортними засобами на строк три роки та застосування короткострокового арешту строком на десять діб.

3. Дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені особою, до якої двічі протягом року застосовувалося адміністративне стягнення за керування транспортними засобами у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують її увагу та швидкість реакції, за відмову від проходження відповідно до встановленого порядку огляду на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо вживання лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії з позбавленням права керування транспортними засобами на строк десять років та застосування короткострокового арешту строком на п'ятнадцять діб і на інших осіб – накладення штрафу восьмої категорії та застосування короткострокового арешту строком на п'ятнадцять діб.

4. Вживання водієм транспортного засобу після дорожньо-транспортної пригоди за його участю алкоголю, наркотиків, а також лікарських препаратів, виготовлених на їх основі (крім тих, що входять до офіційно затвердженого складу аптечки або призначені медичним працівником), або після того, як транспортний засіб був зупинений на вимогу поліцейського, до проведення уповноваженою особою медичного огляду з метою встановлення стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо вживання лікарських препаратів, що знижують його увагу та швидкість реакції, чи до прийняття рішення про звільнення від проведення такого огляду, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії з позбавленням права керування транспортними засобами на строк три роки та застосування короткострокового арешту строком на п'ятнадцять діб і на інших осіб – накладення штрафу восьмої категорії та застосування короткострокового арешту строком на п'ятнадцять діб.

Стаття 137. Невиконання водіями вимог про зупинку

1. Невиконання водієм транспортного засобу вимоги про зупинку, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії або позбавлення права керування транспортними засобами строком від трьох до шести місяців.

2. Невиконання вимог уповноваженої посадової особи центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики з питань безпеки на наземному транспорті, про зупинку транспортного засобу –

має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії.

Стаття 138. Порушення вимог щодо встановлення і використання спеціальних світлових або звукових сигнальних пристроїв

1. Порушення вимог щодо встановлення і використання на транспортному засобі спеціальних світлових або звукових сигнальних пристроїв –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії та вилучення спеціальних світлових або звукових сигнальних пристроїв.

Примітка. Під спеціальним світловим сигнальним пристроєм слід розуміти світловий пристрій, що має змінну частоту світлових імпульсів та який

дозволяється встановлювати тільки на оперативні або спеціальні транспортні засоби.

Під спеціальним звуковим сигнальним пристроєм слід розуміти звуковий пристрій, що має змінну основну частоту (за винятком охоронної сигналізації) та який дозволяється встановлювати тільки на оперативні транспортні засоби.

Стаття 139. Порухення інших правил дорожнього руху

1. Інші порушення правил дорожнього руху, крім згаданих у цьому Кодексі, – має наслідком накладення штрафу першої категорії.

2. Порухення правил дорожнього руху, що спричинило пошкодження транспортних засобів, вантажу, автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, дорожніх споруд чи іншого майна, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії або позбавлення права керування транспортними засобами строком від шести місяців до одного року чи без такого.

Примітка. Особа, цивільно-правова відповідальність якої застрахована, не підлягає відповідальності за порушення правил дорожнього руху, передбачені цією статтею, що спричинило пошкодження транспортних засобів, за умови, що учасники дорожньо-транспортної пригоди скористалися правом спільно скласти повідомлення про цю пригоду відповідно до Закону про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.

Стаття 140. Порухення правил руху через залізничний переїзд

1. Порухення правил руху через залізничний переїзд, – має наслідком накладення штрафу першої категорії.

2. В'їзд на залізничний переїзд у випадках, коли рух через переїзд заборонений, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії або позбавлення права керування транспортними засобами на строк від шести місяців до одного року та застосування короткострокового арешту на строк від семи до десяти діб.

3. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною другою цієї статті, під час надання послуг з перевезення пасажирів, або під час перевезення небезпечних вантажів, –

має наслідком позбавлення права керування транспортними засобами на строк від одного до трьох років та застосування короткострокового арешту на строк від десяти до п'ятнадцяти діб.

Стаття 141. Ухилення від оплати проїзду транспортом

1. Порухення пасажиром правил проїзду транспортом, яке полягає в неоплаті вартості проїзду, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в десятикратному розмірі від вартості проїзду.

Стаття 142. Порухення правил перевезення небезпечних вантажів та правил проїзду окремих транспортних засобів

1. Порухення правил дорожнього перевезення небезпечних вантажів, правил проїзду великогабаритних чи великовагових транспортних засобів автомобільними дорогами, вулицями або залізничними переїздами, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

2. Порухення правил проїзду великогабаритних і великовагових транспортних засобів автомобільними дорогами, вулицями або залізничними переїздами, яке полягає у перевищенні габаритно-вагових норм у розмірі від 5 % до 10 % включно –

має наслідком накладення штрафу четвертої / п'ятої категорії.

3. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною другою цієї статті, яке полягає у перевищенні габаритно-вагових норм понад 10%, але не більше 20% –

має наслідком накладення штрафу п'ятої / шостої категорії.

4. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною другою цієї статті, яке полягає у перевищенні габаритно-вагових норм понад 20 %, але не більше 30 % –

має наслідком накладення штрафу шостої / сьомої категорії.

5. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною другою цієї статті, яке полягає у перевищенні габаритно-вагових норм понад 30 % –

має наслідком накладення штрафу сьомої категорії.

6. Ухилення або відмова від проходження габаритно-вагового контролю, перевищення встановлених обмежень швидкості руху транспортних засобів, порушення вимог дорожніх знаків та розмітки проїзної частини доріг, розташування транспортних засобів на проїзній частині, вчинення проступків, передбачених частиною шостою статті 131 цього Кодексу, в зоні габаритно-вагового контролю –

має наслідком накладення штрафу сьомої категорії.

Примітка. Дія частини першої цієї статті не поширюється на проступки, пов'язані з перевищенням габаритних та/або вагових параметрів. Підставою для звільнення від застосування адміністративного стягнення є наявність у особи дозволу на проїзд автомобільними дорогами транспортних засобів, вагові або габаритні параметри яких перевищують нормативні.

Стаття 143. Експлуатація транспортних засобів, ідентифікаційні номери складових частин яких не відповідають записам у реєстраційних документах

1. Експлуатація транспортних засобів, ідентифікаційні номери складових частин яких не відповідають записам у реєстраційних документах, знищені або підроблені, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 144. Порушення правил випуску транспортних засобів

1. Порушення правил випуску на лінію транспортних засобів, технічний стан чи обладнання яких не відповідає правилам дорожнього руху, нормативам безпеки дорожнього руху або технічній експлуатації, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 145. Порушення правил, норм безпеки дорожнього руху

1. Порушення правил, норм безпеки дорожнього руху під час виготовлення або ремонту транспортних засобів чи деталей до них або інших предметів їх додаткового обладнання або під час будівництва, ремонту чи утримання автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, дорожніх споруд, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

2. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, що спричинило створення аварійної обстановки, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 146. Порухення порядку тимчасового затримання транспортних засобів та їх зберігання, порухення законодавства у сфері оплати послуг з паркування транспортних засобів

1. Порухення порядку тимчасового затримання транспортних засобів та їх зберігання, у тому числі порухення порядку здійснення такої господарської діяльності, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

2. Порухення інспектором з паркування порядку отримання оплати вартості послуг з паркування транспортних засобів, накладених на місці вчинення адміністративного проступку, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 147. Порухення порядку видання документа про технічну справність транспортного засобу та порядку видання спеціального знака державного зразка про укладення договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів

1. Порухення порядку видання документа про технічну справність транспортного засобу, що підлягає обов'язковому технічному контролю, з недотриманням порядку проведення перевірки технічного стану транспортного засобу –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

2. Порухення порядку видання спеціального знака державного зразка з недотриманням порядку укладення договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, що підлягають обов'язковому технічному контролю, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 148. Порухення правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту

1. Порухення правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

2. Порушення правил перевезення організованих груп дітей або туристів, – має наслідком накладення штрафу першої категорії.
3. Порушення режимів праці чи відпочинку водіїв, – має наслідком накладення штрафу першої категорії.
4. Порушення правил пільгового перевезення осіб – має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.
5. Порушення правил зберігання транспортних засобів, що використовуються для перевезення пасажирів, – має наслідком накладення штрафу першої категорії.
6. Порушення правил перевезення пасажирів чи вантажів в частині проходження водієм щозмінного передрейсового медичного огляду або проведення передрейсового контролю технічного стану транспортних засобів, – має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 149. Порушення правил здійснення міжнародних автомобільних перевезень

1. Порушення правил здійснення міжнародних автомобільних перевезень в частині відсутності чи несправності контрольних пристроїв (тахографів) реєстрації режимів праці чи відпочинку водіїв або відсутності щоденних реєстраційних листків режимів праці та відпочинку, – має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Глава 7. Адміністративні проступки проти порядку управління у сфері забезпечення безпеки експлуатації залізничного та трубопровідного транспорту

Примітка. 1. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 150 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері залізничного транспорту.

2. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 151, 152 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері трубопровідного транспорту.

3. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 151 цього Кодексу, розглядаються органом місцевого самоврядування.

Стаття 150. Порухення правил перевезення і безпеки руху на залізничному транспорті

1. Порухення правил перевезення пасажирів у поїздах, – має наслідком накладення штрафу першої категорії.
2. Порухення правил переходу через залізничні колії, – має наслідком накладення штрафу другої категорії.
3. Порухення правил перевезення небезпечних вантажів чи предметів ручної поклажі на залізничному транспорті, – має наслідком накладення штрафу першої категорії.
4. Порухення правил навантаження і вивантаження вантажів – має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 151. Порухення правил охорони магістральних трубопроводів

1. Порухення правил охорони магістральних трубопроводів, – має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 152. Порухення правил безпеки трубопровідного транспорту

1. Порухення правил безпеки трубопровідного транспорту, в тому числі правил екологічної безпеки, – має наслідком накладення штрафу шостої категорії.

Розділ 6. Адміністративні проступки проти порядку управління у сфері забезпечення екологічної, санітарно-епідеміологічної безпеки та охорони довкілля

Глава 1. Адміністративні проступки проти порядку управління у сфері забезпечення екологічної безпеки

Примітка. 1. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 153 – 159 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері охорони довкілля.

2. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 160 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері поводження з відходами.

Стаття 153. Порухення вимог екологічної безпеки

1. Порухення вимог екологічної безпеки при проведенні наукових досліджень, впровадженні наукових відкриттів, винаходів, застосуванні нової техніки, імпортного устаткування, технологій чи систем, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

2. Порухення вимог екологічної безпеки при виробництві чи поводженні з мінеральними добривами, токсичними хімічними речовинами або іншими препаратами, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

3. Порухення вимог екологічної безпеки при виробництві чи поводженні з мікроорганізмами, іншими біологічно активними речовинами або продуктами біотехнологій, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

Стаття 154. Порухення вимог екологічної безпеки при здійсненні операцій з пестицидами та агрохімікатами

1. Порухення правил виробництва пестицидів, агрохімікатів чи технічних засобів їх застосування в частині відповідності санітарним нормам, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

2. Порухення правил транспортування, зберігання, реалізації, утилізації або застосування пестицидів чи агрохімікатів в частині відповідності санітарним нормам, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

3. Порухення правил застосування пестицидів чи агрохімікатів, що мало наслідком забруднення понад допустимі рівні сільськогосподарської сировини, кормів, харчових продуктів, ґрунту, води, повітря, –

має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії.

4. Порухення правил застосування пестицидів, агрохімікатів, технічних засобів їх застосування в частині проходження державних випробувань, реєстрації або перереєстрації, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 155. Порухення правил утилізації, знищення сільськогосподарської сировини і продовольчих продуктів

1. Порухення правил утилізації, знищення сільськогосподарської сировини чи продовольчих продуктів, які не відповідають вимогам щодо вмісту пестицидів чи агрохімікатів, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

Стаття 156. Невиконання правил використання мікроорганізмів, біологічно активних речовин та інших продуктів біотехнологій

1. Порухення правил і норм у процесі створення, виробництва, зберігання, транспортування, використання, знешкодження, ліквідації, захоронення мікроорганізмів, біологічно активних речовин та інших продуктів біотехнологій, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

Стаття 157. Недотримання умов, визначених у висновку з оцінки впливу на довкілля

1. Недотримання умов, визначених у висновку з оцінки впливу на довкілля, – має наслідком накладення штрафу шостої категорії.

Стаття 158. Порухення правил запобігання і ліквідації екологічних наслідків аварій

1. Порухення правил запобігання чи ліквідації екологічних наслідків аварій або іншого шкідливого впливу на довкілля, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

2. Порухення правил запобігання чи ліквідації екологічних наслідків аварій або іншого шкідливого впливу на довкілля в зоні надзвичайної екологічної ситуації, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

3. Порухення порядку виконання обов'язкових заходів щодо відновлення порушеного довкілля чи відтворення природних ресурсів у зоні надзвичайної екологічної ситуації, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 159. Порухення правил експлуатації природоохоронних споруд і устаткування

1. Порухення правил експлуатації природоохоронних споруд чи устаткування, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

Стаття 160. Порушення правил поводженнями з відходами

1. Порушення правил ведення первинного обліку або здійснення контролю за операціями з відходами, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

2. Порушення правил і режиму експлуатації установок або виробництв з переробки, видалення чи утилізації відходів, або об'єктів для зберігання чи захоронення промислових, побутових або інших відходів, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

3. Порушення порядку виробництва продукції з відходів, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

**Глава 2. Адміністративні проступки проти порядку управління
у сфері забезпечення санітарно-епідеміологічної безпеки**

Примітка. 1. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 161 – 163 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері санітарного і епідеміологічного благополуччя населення.

2. Справи про адміністративні проступки, передбачені частинами другою, третьою статті 161 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері публічної безпеки і порядку, органом місцевого самоврядування.

3. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 164 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері захисту прав споживачів.

4. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 165 – 168 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері карантину рослин.

5. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 169 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері захисту рослин.

6. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 170 – 173 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері ветеринарної медицини.

Стаття 161. Порушення вимог рішення про встановлення карантину, карантинно-обмежувальних заходів

1. Порушення вимог рішення про встановлення карантину, карантинно-обмежувальних заходів, –

має наслідком накладення штрафу сьомої категорії.

2. Перебування в громадських будинках, спорудах, громадському транспорті під час дії карантину без вдягнутих засобів індивідуального захисту, зокрема респіраторів або захисних масок, що закривають ніс та рот, у тому числі виготовлених самостійно, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

3. Пропуск, допуск особи в громадські будинки, споруди, громадський транспорт під час дії карантину або обслуговування споживачів під час дії карантину працівниками суб'єктів господарювання та/або безпосередньо фізичною особою - підприємцем без вдягнутих засобів індивідуального захисту, зокрема респіраторів або захисних масок, що закривають ніс та рот, у тому числі виготовлених самостійно або невжиття заходів щодо перебування особи в громадських будинках, спорудах, громадському транспорті без такого засобу індивідуального захисту (усне зауваження про необхідність одягнути засіб індивідуального захисту, припинення обслуговування, виклик представника Національної поліції з повідомленням про адміністративний проступок), –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 162. Порушення санітарних норм

1. Порушення санітарних норм щодо повітря на об'єктах або в приміщеннях тривалого чи тимчасового перебування людей, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

2. Порушення санітарних норм при забезпеченні населення питною водою, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

3. Порушення санітарних норм щодо приміщень чи територій, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

4. Порушення санітарних норм при виробництві, обігу або реалізації продуктів харчування чи продовольчої сировини, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 100 відсотків вартості виготовленої або реалізованої продукції.

5. Порушення вимог безпечності та показників якості харчових продуктів при виробництві, обігу або реалізації продуктів харчування чи продовольчої сировини,

–

має наслідком накладення штрафу шостої категорії.

6. Порушення санітарних норм при виробництві, обігу, знищенні чи утилізації хімічних речовин чи матеріалів, отруйних речовин, продуктів біотехнологій або інших біологічних агентів, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 163. Порушення вимог безпечності та якості харчових продуктів

1. Порушення порядку реалізації об'єктів санітарних заходів, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

2. Порушення порядку обігу непридатних харчових продуктів, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

3. Порушення значень параметрів безпечності об'єктів санітарних заходів, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 164. Порушення правил використання нормативних документів та нормативно-правових актів на харчові продукти

1. Порушення правил використання нормативних документів та нормативно-правових актів на харчові продукти, продовольчу сировину чи супутні матеріали, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 165. Порушення правил виконання фітосанітарних заходів і контролю

1. Порушення правил виконання фітосанітарних заходів чи контролю, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 166. Порушення правил боротьби з карантинними організмами, хворобами рослин та бур'янами

1. Порушення правил боротьби з карантинними організмами, хворобами рослин або бур'янами, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 167. Порухення порядку завезення об'єктів регулювання із зон карантинного режиму

1. Порухення порядку завезення об'єктів регулювання із країн або зон особливого карантинного режиму, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

Стаття 168. Порухення порядку проведення фітосанітарної експертизи

1. Порухення фітосанітарною лабораторією порядку проведення фітосанітарної експертизи (аналізів), –

має наслідком попередження.

2. Повторне протягом року вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 169. Порухення вимог законодавства про захист рослин

1. Поширення шкідливих організмів через недодержання технології вирощування рослин сільськогосподарського або іншого призначення, екологічно необґрунтоване здійснення захисту рослин, завезення на територію України та реалізація засобів захисту рослин, а також речовин і сировини для їх виготовлення, що не пройшли державних випробувань і реєстрації, недодержання вимог нормативно–правових актів з питань захисту рослин, що призвело до пошкодження, погіршення стану рослин та якості продукції рослинного походження, а також забруднення довкілля, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 170. Порухення правил карантину тварин або ветеринарно–санітарних заходів, які застосовуються під час карантину тварин

1. Порухення правил карантину тварин або ветеринарно–санітарних заходів, які застосовуються під час карантину тварин, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 171. Порухення ветеринарних правил щодо інфекційних хвороб тварин

1. Порухення ветеринарно–санітарних правил щодо профілактики та ліквідації інфекційних хвороб тварин, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 172. Порушення правил ідентифікації та реєстрації тварин

1. Порушення правил ідентифікації та реєстрації тварин –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 173. Порушення правил про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, ветеринарну медицину та благополуччя тварин

1. Порушення правил та вимог щодо виробництва, зберігання, обігу харчових продуктів або кормів, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

2. Порушення вимог щодо впровадження на потужностях постійно діючих процедур, заснованих на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР), –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

3. Реалізація харчових продуктів, кормів, побічних продуктів тваринного походження, продуктів оброблення, переробки побічних продуктів тваринного походження, біологічних продуктів, репродуктивного матеріалу або ветеринарних препаратів, маркування яких не відповідає законодавству, якщо це не створює загрози для життя та/або здоров'я людини або тварини, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

4. Реалізація харчових продуктів, кормів, побічних продуктів тваринного походження, продуктів оброблення, переробки побічних продуктів тваринного походження, біологічних продуктів, репродуктивного матеріалу або ветеринарних препаратів, маркування яких не відповідає законодавству, якщо це створює загрозу для життя та/або здоров'я людини або тварин, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

5. Порушення вимог щодо забезпечення простежуваності та ведення записів (документації), передбачених законодавством про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, ветеринарну медицину та благополуччя тварин,

–

має наслідком накладення штрафу шостої категорії.

6. Невиконання передбачених законодавством обов'язків щодо відкликання або вилучення з обігу небезпечних харчових продуктів, кормів, побічних продуктів тваринного походження, продуктів оброблення, переробки побічних продуктів тваринного походження, біологічних продуктів, репродуктивного матеріалу або ветеринарних препаратів, а також обов'язку щодо повідомлення про небезпеку, яку вони становлять для життя та/або здоров'я людини та/або тварин, компетентного органу, інших органів державної влади, органів місцевого самоврядування та споживачів (користувачів) –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

7. Використання, реалізація незареєстрованих об'єктів санітарних заходів або кормових добавок, якщо обов'язковість їх державної реєстрації встановлена законом, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

8. Пропонування до реалізації або реалізація дитячого харчування з порушенням вимог до визначеного законодавством про харчові продукти вмісту та/або кількості інгредієнтів та/або речовин, крім випадків, передбачених частиною дев'ятою цієї статті, -

має наслідком накладення штрафу сьомої категорії.

9. Пропонування до реалізації або реалізація дитячого харчування, що містить заборонені законодавством про харчові продукти речовини та/або інгредієнти, -

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

10. Пропонування до реалізації або реалізація швидкопсувних харчових продуктів або кормів, строки зберігання яких закінчилися, якщо внаслідок цього харчові продукти або корми не стали шкідливими для здоров'я людини або тварини, -

має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії.

11. Пропонування до реалізації або реалізація харчових продуктів або кормів, що не є швидкопсувними, мінімальні строки зберігання яких закінчилися, якщо внаслідок цього харчові продукти або корми не стали шкідливими для здоров'я людини або тварини, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

12. Порухення значень параметрів безпечності об'єктів санітарних заходів, кормів, продуктів оброблення, переробки побічних продуктів тваринного походження, біологічних продуктів, репродуктивного матеріалу або ветеринарних препаратів, встановлених законодавством про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, ветеринарну медицину та благополуччя тварин, –

має наслідком накладення штрафу сьомої категорії.

13. Невиконання (порушення) карантинних заходів (карантинних обмежень), встановлених законодавством про ветеринарну медицину та благополуччя тварин, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

14. Порухення вимог щодо захисту здоров'я тварин, у тому числі щодо профілактичного карантину тварин, встановлених законодавством про ветеринарну медицину та благополуччя тварин, –

має наслідком накладення штрафу сьомої категорії.

15. Порухення вимог щодо забезпечення благополуччя тварин, встановлених законодавством про ветеринарну медицину та благополуччя тварин, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

16. Пропонування до реалізації або реалізація незареєстрованих ветеринарних препаратів, якщо обов'язковість їх державної реєстрації встановлена законом, невиконання вимог щодо безпечності, якості та ефективності ветеринарного препарату, встановлених під час його державної реєстрації, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

17. Надання недостовірної інформації під час державної реєстрації ветеринарного препарату, якщо це створює загрозу для життя та/або здоров'я людини та/або тварин, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

18. Порухення правил утилізації, видалення, побічних продуктів тваринного походження та продуктів оброблення, переробки побічних продуктів тваринного походження, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

19. Порухення правил перевезення побічних продуктів тваринного походження, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

20. Порухення вимог законодавства щодо ведення записів про побічні реакції на ветеринарні препарати, реєстрації таких побічних реакцій та повідомлення про них компетентного органу –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

21. Реалізація продуктів, ввезених (пересланих) на митну територію України як торговельні (виставкові) зразки або об'єкти наукових досліджень, порухення вимог щодо їх знищення або вивезення (пересилання) за межі України або інших встановлених законодавством правил поведження з ними –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

22. Порухення встановлених законодавством вимог до надання інформації для споживачів щодо харчових продуктів, надання неточної, недостовірної та незрозумілої для споживачів інформації про харчовий продукт, ненадання інформації споживачеві щодо речовин та харчових продуктів, які спричиняють алергічні реакції або непереносимість, зміна оператором ринку харчових продуктів інформації, що супроводжує харчовий продукт, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

Глава 3. Адміністративні проступки проти порядку управління у сфері безпеки використання ядерної енергії

Примітка. 1. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 174 – 175 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері використання ядерної та радіаційної безпеки.

2. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 176 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері публічного порядку і безпеки.

Стаття 174. Порухення правил і норм ядерної та радіаційної безпеки

1. Порухення законодавства, правил і норм ядерної та радіаційної безпеки, вимог фізичного захисту ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання, обліку та контролю ядерних

матеріалів та інших джерел іонізуючого випромінювання суб'єктами діяльності у сфері використання ядерної енергії, віднесеними відповідно до законодавства до високого ступеня ризику, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

2. Порухення законодавства, правил і норм ядерної та радіаційної безпеки, вимог фізичного захисту ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання, обліку та контролю ядерних матеріалів та інших джерел іонізуючого випромінювання суб'єктами діяльності у сфері використання ядерної енергії, віднесеними відповідно до законодавства до середнього ступеня ризику, –

має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії.

3. Порухення законодавства, правил і норм ядерної та радіаційної безпеки, вимог фізичного захисту ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання, обліку та контролю ядерних матеріалів та інших джерел іонізуючого випромінювання суб'єктами діяльності у сфері використання ядерної енергії, віднесеними відповідно до законодавства до незначного ступеня ризику, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 175. Порухення вимог закону про дозвільну діяльність у сфері ядерної та радіаційної безпеки

1. Провадження діяльності у сфері використання ядерної енергії, щодо якої законом встановлені вимоги обов'язкового отримання ліцензії (крім передачі (збуту) джерел іонізуючого випромінювання), без отримання такої ліцензії), –

має наслідком накладення штрафу сьомої категорії.

2. Передача (збут) джерел іонізуючого випромінювання суб'єктами діяльності у сфері використання ядерної енергії без отримання ліцензії у сфері використання ядерної енергії, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі від десяти до двадцяти п'яти відсотків доходу (виручки) від передачі (збуту) джерел іонізуючого випромінювання, але не менше штрафу сьомої категорії.

3. Провадження діяльності у сфері використання ядерної енергії, щодо якої законом встановлені вимоги обов'язкового отримання іншого документа дозвільного характеру, без отримання такого документа дозвільного характеру, –

має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії;

4. Провадження діяльності у сфері використання ядерної енергії, щодо якої законом встановлені вимоги обов'язкової реєстрації, без реєстрації, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії;

5. Невиконання чи неналежне виконання умов ліцензії у сфері використання ядерної енергії суб'єктами діяльності у сфері використання ядерної енергії, віднесеними відповідно до законодавства до високого ступеня ризику, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії з позбавленням (анулюванням) ліцензії або без такого.

6. Невиконання чи неналежне виконання умов ліцензії у сфері використання ядерної енергії суб'єктами діяльності у сфері використання ядерної енергії, віднесеними відповідно до законодавства до середнього ступеня ризику, –

має наслідком накладення штрафу шостої категорії з позбавленням (анулюванням) ліцензії або без такого.

7. Невиконання чи неналежне виконання умов ліцензії у сфері використання ядерної енергії суб'єктами діяльності у сфері використання ядерної енергії, віднесеними відповідно до законодавства до незначного ступеня ризику, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії з позбавленням (анулюванням) ліцензії або без такого.

8. Невиконання чи неналежне виконання умов іншого документа дозвільного характеру, –

має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії.

Стаття 176. Порушення вимог режиму зони радіаційної безпеки

1. Порушення вимог радіаційної безпеки в спеціально визначеній зоні радіаційного забруднення, проникнення в цю зону без дозволу відповідних органів або самовільне поселення у ній, знищення, пошкодження чи перенесення знаків радіаційного забруднення або огорожі зазначеної зони, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії та вилучення знарядь вчинення проступку.

Глава 4. Адміністративні проступки проти порядку управління у сфері охорони атмосферного повітря, землі, надр, вод, інших природних ресурсів

Примітка. 1. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 177 – 191, 196, 199, 203 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері охорони довкілля.

2. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 188 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері охорони державного кордону.

3. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 188 – 190, 203 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері рибного господарства.

4. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 192 – 195, 197 – 198 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері земельних ресурсів.

5. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 199, 201 – 202 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері використання надр.

6. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 203 – 206 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері водного господарства.

7. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 203 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері лісового та мисливського господарства, адміністративним органом у сфері охорони довкілля.

8. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 207 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері автомобільного транспорту, органом місцевого самоврядування.

9. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 208 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері енергетики.

Стаття 177. Порушення вимог щодо охорони атмосферного повітря

1. Порушення правил поводження із засобами захисту рослин, стимуляторами їх росту, мінеральними добривами або іншими препаратами, що спричинило забруднення атмосферного повітря, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 178. Порушення порядку здійснення викидів забруднюючих речовин в атмосферу

1. Порушення порядку здійснення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря або перевищення технологічних нормативів допустимого викиду забруднюючих речовин та нормативів гранично допустимих викидів забруднюючих речовин стаціонарних джерел під час експлуатації технологічного устаткування, споруд і об'єктів, –

має наслідком накладення штрафу сьомої категорії.

2. Порушення порядку здійснення гранично допустимих рівнів впливу фізичних або біологічних факторів на атмосферне повітря, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

3. Порушення правил експлуатації, а також невикористання встановлених споруд, устаткування, апаратури для очищення і контролю викидів в атмосферу, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 179. Порушення правил недопущення та запобігання витокамі і викидам озоноруйнівних речовин та фторованих парникових газів

1. Порушення правил недопущення та запобігання витокамі і викидам озоноруйнівних речовин та фторованих парникових газів –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 180. Порушення правил використання атмосферного повітря

1. Порушення правил використання атмосферного повітря як сировини основного виробничого призначення, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

Стаття 181. Порушення правил здійснення діяльності, спрямованої на штучні зміни стану атмосфери і атмосферних явищ

1. Порухення правил здійснення діяльності, спрямованої на штучні зміни стану атмосфери і атмосферних явищ у господарських цілях, – має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

Стаття 182. Випуск в експлуатацію транспортних та інших пересувних засобів з перевищенням нормативів вмісту забруднюючих речовин

1. Випуск в експлуатацію автомобілів, літаків, суден або інших пересувних засобів чи установок, у яких вміст забруднюючих речовин у відпрацьованих газах або рівень впливу фізичних факторів під час роботи перевищують встановлені нормативи, – має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 183. Експлуатація автотранспортних та інших пересувних засобів з перевищенням нормативів вмісту забруднюючих речовин у викидах

1. Експлуатація автотранспортних або інших пересувних засобів чи установок, вміст забруднюючих речовин у викидах яких, перевищують встановлені нормативи, – має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 184. Порухення порядку використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду

1. Порухення порядку використання територій або об'єктів природно-заповідного фонду, – має наслідком накладення штрафу четвертої категорії та вилучення знарядь і засобів вчинення проступку та незаконно добутих природних ресурсів.

Стаття 185. Порухення порядку реєстрації операцій з шкідливими речовинами

1. Порухення порядку реєстрації операцій з речовинами, шкідливими для здоров'я людей або живих ресурсів моря, – має наслідком накладення штрафу другої категорії.

2. Порухення вимог щодо пломбування запірних пристроїв на суднах чи інших плаваючих засобах, які використовуються для вантажних перевезень, – має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 186. Порушення вимог щодо охорони територіального моря та внутрішніх вод України від забруднення і засмічення

1. Порушення порядку проведення навантажувальних або розвантажувальних робіт, що можуть призвести до забруднення територіального моря чи внутрішніх вод України, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

2. Забруднення і засмічення територіальних і внутрішніх морських вод внаслідок скидів із суден, здійснених без дозволу спеціально уповноважених на те державних органів або з порушенням встановлених правил, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

3. Порушення правил запобігання забрудненню морського середовища, пов'язаному з діяльністю у виключній (морській) економічній зоні, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

4. Порушення правил введення в експлуатацію об'єктів щодо запобігання забрудненню чи засміченню територіального моря або внутрішніх вод України, –

має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії.

Стаття 187. Порушення правил безпечної експлуатації об'єктів у виключній (морській) економічній зоні України

1. Порушення правил експлуатації об'єктів, що знаходяться у виключній (морській) економічній зоні України, –

має наслідком накладення штрафу шостої категорії.

Стаття 188. Порушення правил ведення морських наукових досліджень

1. Порушення правил ведення у виключній (морській) економічній зоні України морських наукових досліджень, –

має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії.

Стаття 189. Порушення правил ведення промислової діяльності

1. Незаконна розвідка чи розробка природних ресурсів виключної (морської) економічної зони України, створення штучних островів, будівництво установок і споруд, встановлення навколо них зон безпеки без дозволу спеціально уповноваженого органу України, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії та вилучення засобів і знарядь, за допомогою яких вчинено проступок.

Стаття 190. Незаконна експлуатація природних ресурсів

1. Незаконне видобування природних ресурсів у межах виключної (морської) економічної зони України, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії та вилучення засобів і знарядь, із застосуванням яких вчинено проступок.

2. Самовільне користування надрами, –

має наслідком накладення штрафу сьомої категорії.

Стаття 191. Порушення правил охорони водних об'єктів у межах територій та об'єктів природно–заповідного фонду

1. Порушення правил охорони водних об'єктів у межах територій та об'єктів природно–заповідного фонду, а саме забруднення і засмічення вод, порушення водоохоронного та гідрологічного режиму, яке спричиняє їх забруднення, водну ерозію ґрунтів та інші шкідливі явища, –

має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії.

Стаття 192. Порушення правил використання та охорони земель

1. Порушення правил використання земель, в тому числі вимог природоохоронного режиму використання земель, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 193. Псування і забруднення сільськогосподарських та інших земель

1. Псування сільськогосподарських та інших земель, забруднення їх хімічними і радіоактивними речовинами, нафтою та нафтопродуктами, неочищеними стічними водами, виробничими та іншими відходами, а так само невжиття заходів по боротьбі з бур'янами, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 194. Самовільне зайняття земельної ділянки

1. Самовільне зайняття земельної ділянки, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 195. Порушення порядку і правил зняття та перенесення ґрунтового покриву земельних ділянок

1. Порушення порядку зняття та перенесення ґрунтового покриву земельних ділянок, а також умов зняття, збереження і використання родючого шару ґрунту, – має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 196. Порушення правил недопущення або ліквідації пожеж на торф'яниках, аварій на нафтових чи газових свердловинах, родовищах

1. Порушення правил недопущення або ліквідації пожеж на торф'яниках, аварій на нафтових чи газових свердловинах, родовищах або при транспортуванні нафтопродуктів, отруйних, інших вибухових чи токсичних речовин, – має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 197. Порушення порядку державної реєстрації земельних ділянок

1. Порушення порядку державної реєстрації земельних ділянок, – має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 198. Порушення правил землеустрою

1. Порушення положень проектів землеустрою, – має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 199. Порушення правил ведення первинного обліку в сфері охорони довкілля та використання природних ресурсів

1. Порушення правил ведення первинного обліку в сфері охорони довкілля та використання природних ресурсів, – має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 200. Порушення вимог щодо здійснення оцінки впливу на довкілля

1. Порушення вимог щодо здійснення оцінки впливу на довкілля, у тому числі порядку інформування громадськості та порядку проведення громадського обговорення і врахування його результатів, порушення порядку надання відомостей про вплив на довкілля планованої діяльності, - має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

2. Порушення під час здійснення господарської діяльності, експлуатації об'єктів, інших втручань у природне середовище і ландшафти екологічних умов,

передбачених у висновку з оцінки впливу на довкілля, рішення про провадження планованої діяльності, -

має наслідком накладення штрафу шостої категорії.

Стаття 201. Порушення закону про надра

1. Порушення порядку забудови площ залягання корисних копалин або порушення правил охорони надр і вимог щодо охорони довкілля, будівель і споруд від шкідливого впливу робіт, пов'язаних з користуванням надрами, -

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

2. Порушення вимог щодо приведення свердловин, які ліквідовано або законсервовано, у безпечний стан, а також вимог щодо збереження свердловин на час консервації -

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

3. Порушення вимог раціонального використання родовищ корисних копалин, -

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

4. Порушення правил охорони об'єктів видобування та використання газу (метану) вугільних родовищ -

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

5. Втрата маркшейдерської документації, -

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

6. Порушення правил розробки корисних копалин, -

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

7. Порушення особливих умов спеціального дозволу на користування надрами у межах конкретних ділянок, -

має наслідком накладення штрафу шостої категорії.

Стаття 202. Порушення правил проведення робіт щодо геологічного вивчення надр

1. Порушення правил проведення робіт щодо геологічного вивчення надр, -
має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 203. Перевищення лімітів використання природних ресурсів

1. Перевищення лімітів використання природних ресурсів, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі подвійної вартості добутих природних ресурсів.

Стаття 204. Порушення правил охорони водних ресурсів

1. Порушення правил охорони водних ресурсів, –
має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 205. Порушення правил використання земель водного фонду

1. Порушення режиму господарської діяльності у водоохоронних зонах або на землях водного фонду, використання земель водного фонду не за призначенням, –
має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 206. Порушення правил водокористування

1. Порушення правил спеціального водокористування, проведення гідротехнічних робіт, –
має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

2. Порушення права на безперешкодний або безоплатний доступ осіб до узбережжя морів, морських заток, лиманів та островів у внутрішніх морських водах у межах пляжної зони, а також до берегів річок, водойм та островів для загального водокористування, крім випадків, передбачених законом, -
має наслідком накладення штрафу шостої категорії.

Стаття 207. Порушення правил охорони смуги відводу автомобільних доріг

1. Порушення правил охорони смуги відводу автомобільних доріг при проведенні меліоративних, топографічних або інших робіт, –
має наслідком попередження або накладення штрафу першої категорії.

Стаття 208. Порушення правил забезпечення прозорості у видобувних галузях

1. Порушення порядку та строків розкриття інформації у видобувних галузях,
–
має наслідком накладення штрафу сьомої категорії.

**Глава 5. Адміністративні проступки проти порядку управління
у сфері охорони рослинного і тваринного світу**

Примітка. 1. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 209, 214 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері пожежної, техногенної безпеки та цивільного захисту.

2. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 209-215, 218-219, 222-225, 227-229 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері охорони довкілля.

3. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 212, 227 цього Кодексу, розглядаються адміністративними органами у сфері лісового та мисливського господарства, у сфері рибного господарства.

4. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 213, 231 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері публічного порядку і безпеки.

5. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 214-219, 222, 223 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері лісового та мисливського господарства.

6. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 220, 221 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері захисту рослин.

7. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 222, 224-225, 227, 230 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері рибного господарства.

8. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 225 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері водного господарства.

9. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 226 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері ветеринарної медицини.

Стаття 209. Порухення порядку випалювання рослинності або її залишків

1. Порухення порядку випалювання рослинності або її залишків, – має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

2. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті в межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду, – мають наслідком накладення штрафу шостої категорії.

Стаття 210. Порухення порядку проведення інтродукції та акліматизації дикорослих видів рослин

1. Порухення порядку проведення інтродукції або акліматизації дикорослих видів рослин, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 211. Порухення правил вивезення з України і ввезення на її територію об'єктів тваринного і рослинного світу

1. Порухення правил вивезення з України або ввезення на її територію об'єктів тваринного і рослинного світу, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії та вилучення цих об'єктів або без такого.

2. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, щодо тварин і рослин, занесених до Червоної книги України або охорона і використання яких регулюються відповідними міжнародними договорами України, -

має наслідком накладення штрафу третьої категорії та вилучення цих об'єктів або без такого.

Стаття 212. Порухення правил охорони видів тварин і рослин, занесених до Червоної книги України

1. Порухення правил охорони видів тварин і рослин, занесених до Червоної книги України, або які охороняються відповідно до міжнародних договорів України, або які внесені до переліків рідкісних видів тварин і рослин, або які мають особливу наукову, природоохоронну та іншу цінність, або є такими, що перебувають під загрозою зникнення на відповідній території, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії та вилучення незаконно добутого.

Стаття 213. Жорстоке поводження з тваринами

1. Жорстоке поводження з тваринами, тобто знущання над тваринами, у тому числі безпритульними, що спричинило їх мучення, завдало їм фізичного болю, страждань, але не спричинило тілесних ушкоджень, каліцтва чи загибелі, залишення тварин напризволяще, а також інші порушення правил утримання,

поводження та транспортування тварин, передбачені законодавством, крім передбачених цим Кодексом, –

має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії та вилучення тварини, якщо її перебування у власника становить загрозу для її життя або здоров'я.

2. Повторне протягом року вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, щодо двох і більше тварин, або групою осіб, –

має наслідком накладення штрафу шостої категорії та застосування короткострокового арешту на строк до п'ятнадцяти діб з вилученням тварини, якщо перебування тварини у власника становить загрозу для її життя або здоров'я.

Стаття 214. Порушення правил пожежної безпеки в лісах

1. Порушення правил пожежної безпеки в лісах, –
має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 215. Порушення вимог щодо охорони середовища перебування і шляхів міграції, переселення, акліматизації та схрещування диких тварин

1. Порушення вимог щодо охорони середовища перебування, умов розмноження чи шляхів міграції диких тварин, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

2. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, щодо середовища перебування, умов розмноження чи шляхів міграції видів диких тварин, які охороняються відповідно до міжнародних договорів України, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

3. Порушення порядку переселення, акліматизації або схрещування диких тварин, або виведення чи використання генетично змінених організмів, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

4. Порушення правил запобігання загибелі диких тварин, погіршенню середовища їх перебування або ліквідації негативного впливу на тваринний світ, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 216. Порушення порядку використання земель державного лісового фонду

1. Порушення порядку використання земель державного лісового фонду, – має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 217. Порушення правил відновлення і поліпшення лісів

1. Порушення правил відновлення, поліпшення стану чи породного складу лісів, підвищення їх продуктивності або використання лісових ресурсів, або ведення лісового господарства –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 218. Знищення корисної для лісу фауни

1. Знищення корисної для лісу фауни, – має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії.

Стаття 219. Порушення правил полювання

1. Порушення правил полювання, яке не мало наслідком добування, знищення або поранення тварин, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

2. Повторне протягом року вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, а також порушення правил полювання, яке мало наслідком добування, знищення або поранення тварин, –

має наслідком накладення штрафу шостої категорії з вилученням рушниць та інших знарядь і засобів вчинення проступку, які є приватною власністю порушника, та незаконно добутих об'єктів тваринного світу або накладення штрафу шостої категорії з позбавленням права полювання на строк до трьох років та вилучення незаконно добутих об'єктів тваринного світу.

Стаття 220. Порушення порядку закупівлі чи реалізації лікарської та технічної сировини дикорослих рослин

1. Порушення порядку закупівлі чи реалізації лікарської або технічної сировини дикорослих рослин, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 221. Порушення технології вирощування рослин сільськогосподарського та іншого призначення

1. Порушення технології вирощування рослин сільськогосподарського або іншого призначення, внаслідок якого відбулося поширення шкідливих організмів, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 222. Порушення правил спеціального використання об'єктів тваринного світу

1. Порушення правил спеціального використання об'єктів тваринного світу, - має наслідком накладення штрафу другої категорії з вилученням знарядь і засобів вчинення проступку, які є приватною власністю порушника, та незаконно добутих об'єктів тваринного світу.

Стаття 223. Порушення порядку придбання чи збуту об'єктів тваринного або рослинного світу, правил утримання диких тварин

1. Порушення порядку придбання, збуту чи розповсюдження об'єктів тваринного або рослинного світу, - має наслідком накладення штрафу третьої категорії з вилученням об'єктів тваринного або рослинного світу.

2. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, щодо об'єктів тваринного або рослинного світу, які перебували в межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду, занесених до Червоної книги України, або які охороняються відповідно до міжнародних договорів України, - має наслідком накладення штрафу четвертої категорії з вилученням об'єктів тваринного або рослинного світу.

3. Порушення правил утримання диких тварин у неволі або в напіввільних умовах, - має наслідком накладення штрафу третьої категорії з вилученням об'єктів тваринного світу.

Стаття 224. Порушення правил рибальства

1. Порушення правил рибальства, - має наслідком попередження або накладення штрафу третьої категорії.

2. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, із застосуванням заборонених знарядь лову, особами, які не мають дозволу на промисел, вилов водних живих ресурсів у розмірах, що перевищують встановлені ліміти або встановлену правилами любительського і спортивного рибальства добову норму вилову, -

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії з вилученням знарядь і засобів вчинення проступку, які є приватною власністю порушника, та незаконно добутих водних живих ресурсів.

Стаття 225. Порушення порядку експлуатації водозабірних споруд

1. Порушення порядку експлуатації на водних об'єктах водозабірних споруд,

–

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 226. Порушення порядку застосування кормових добавок

1. Порушення порядку застосування біологічних стимуляторів, антибіотиків, мікроорганізмів, гормональних або інших препаратів, –

має наслідком накладення штрафу сьомої категорії.

Стаття 227. Виготовлення, збут, зберігання чи реклама заборонених знарядь добування (збирання) об'єктів тваринного або рослинного світу

1. Виготовлення, збут чи зберігання заборонених знарядь добування (збирання) об'єктів тваринного або рослинного світу, а також збут незаконно добутої продукції –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії з вилученням цих знарядь, матеріалів та засобів для їх виготовлення.

2. Реклама, а так само будь-яка інша діяльність з рекламування чи розповсюдження заборонених знарядь добування (збирання) об'єктів тваринного або рослинного світу –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 228. Порушення правил використання зоологічних, ботанічних колекцій та торгівлі ними

1. Порушення правил створення, поповнення, зберігання, використання або державного обліку зоологічних, ботанічних колекцій та торгівлі ними –

має наслідком накладання штрафу другої категорії з вилученням колекції або без такої.

Стаття 229. Порушення правил охорони та використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду

1. Здійснення в межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду, їх охоронних зон, а також територій, зарезервованих для наступного заповідання, забороненої господарської та іншої діяльності, порушення інших вимог режиму цих територій та об'єктів, самовільна зміна їх меж, невжиття заходів для попередження і ліквідації негативних наслідків аварій або іншого шкідливого впливу на території та об'єкти природно-заповідного фонду –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 230. Перевищення лімітів та нормативів використання природних ресурсів

1. Перевищення затверджених лімітів та нормативів використання природних ресурсів –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

Стаття 231. Порушення правил утримання собак і котів

1. Утримання собак і котів у місцях, де це заборонено відповідними правилами, утримання незареєстрованих собак, приведення їх у громадські місця, вигулювання собак без повідків та намордників (крім собак, породи яких не внесені до Переліку небезпечних порід собак) чи в не відведених для цього місцях, а також неприбирання власником тварини її екскрементів під час перебування тварини у громадському місці (крім вигулювання у спеціально відведених для цього місцях) -

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

2. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, що спричинили заподіяння шкоди здоров'ю людини або її майну, -

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії та вилучення тварини.

Розділ 7. Адміністративні проступки проти порядку управління у сфері охорони власності та здійснення господарської і фінансової діяльності

Глава 1. Адміністративні проступки проти порядку управління у сфері охорони власності

Примітка. 1. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 232, 240 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері публічної безпеки і порядку.

2. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 233-236 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері енергетики та комунальних послуг.

3. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 237 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері енергозбереження.

4. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 238 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері охорони прав на сорти рослин.

5. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 239 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері інтелектуальної власності.

Стаття 232. Дрібне викрадення чужого майна

1. Дрібне викрадення чужого майна (вартість якого не перевищує 4 штрафні ставки, передбачені цим Кодексом) шляхом крадіжки, шахрайства, привласнення чи розтрати -

має наслідком накладення штрафу першої категорії та застосування короткострокового арешту на строк від п'яти до десяти діб.

Стаття 233. Порушення вимог законодавства про електроенергетику

1. Порушення правил користування електроенергією, -
має наслідком накладення штрафу другої категорії.

2. Порушення правил охорони об'єктів електроенергетики -
має наслідком попередження або накладення штрафу першої категорії.

3. Порушення правил технічної експлуатації електричних станцій чи мереж, енергетичного обладнання об'єктів електроенергетики, підключених до об'єднаної енергетичної системи України, або електроустановок споживачів, -
має наслідком попередження або накладення штрафу першої категорії.

4. Порушення вимог щодо встановлення приладів обліку електричної енергії, їх пошкодження або споживання електричної енергії без приладів обліку, -
має наслідком попередження або накладення штрафу першої категорії.

5. Порушення вимог щодо відокремлення і незалежності оператора системи передачі, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу до 10 відсотків річного доходу (виручки) вертикально інтегрованого суб'єкта господарювання, оператора системи передачі, оператора системи розподілу, власника системи передачі з позбавленням (анулюванням) ліцензії або без такого.

6. Порушення порядку здійснення господарської діяльності на ринку електричної енергії за відсутності остаточного рішення про сертифікацію, вимог функціонування ринку електричної енергії, відмова в доступі до системи передачі або системи розподілу, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії з позбавленням (анулюванням) ліцензії або без такого.

Стаття 234. Порушення правил постачання теплової енергії

1. Порушення правил опалення за допомогою теплової енергії, – має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 235. Порушення правил забезпечення природним газом

1. Порушення вимог щодо встановлення вузлів обліку природного газу або розподіл природного газу споживачам без його комерційного обліку, – має наслідком попередження або накладення штрафу першої категорії.

2. Повторне протягом року вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії та позбавлення (анулювання) ліцензії.

3. Порушення правил транспортування природного газу, – має наслідком накладення штрафу восьмої категорії та позбавлення (анулювання) ліцензії.

4. Порушення вимог про відокремлення і незалежність оператора газотранспортної системи, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі:

до десяти відсотків річного доходу (виручки) вертикально інтегрованої організації, який визначається як сумарна вартість доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) усіх юридичних та фізичних осіб, що входять до складу такої організації;

до десяти відсотків від річного доходу (виручки) оператора газотранспортної системи - на оператора газотранспортної системи за порушення вимог про відокремлення і незалежність оператора газотранспортної системи, передбачених цим Законом;

до десяти відсотків від річного доходу (виручки) власника газотранспортної системи.

5. Порушення вимог щодо функціонування ринку природного газу, подання інформації адміністративному органу у сфері енергетики та комунальних послуг, оператору газотранспортної системи, іншому суб'єкту ринку природного газу, - має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

6. Порушення права на доступ до газотранспортної або газорозподільної системи, газосховища або установки LNG, - має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

7. Порушення правил обліку та звітності суб'єктів ринку природного газу, порушення технічних норм та норм безпеки – має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

Стаття 236. Порушення правил споживання газу

1. Порушення правил споживання газу, – має наслідком попередження або накладення штрафу першої категорії.

Стаття 237. Порушення правил теплоізоляції споруд

1. Порушення вимог проектної документації щодо теплоізоляції споруд, інженерних об'єктів, - має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 238. Порушення права на сорти рослин

1. Порушення права на сорти рослин, – має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії.

Стаття 239. Недотримання порядку припинення порушень авторського права і (або) суміжних прав з використанням мережі Інтернет

1. Недотримання порядку припинення порушень авторського права і (або) суміжних прав з використанням мережі Інтернет – має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

Стаття 240. Порухення прав на геопросторові дані та метадані

1. Незаконне привласнення геопросторових даних та метаданих, їх втрата або несанкціоноване знищення, а також порушення порядку створення і використання геопросторових даних та метаданих -

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

Глава 2. Адміністративні проступки проти порядку управління у сфері здійснення підприємницької, іншої господарської діяльності та порядку використання державного майна

Примітка. 1. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 241, 253, 254, 265 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері публічної безпеки і порядку.

2. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 242, 243 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері податкової політики.

3. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 244, 248 цього Кодексу, розглядаються відповідними адміністративними органами у сфері ліцензування.

4. Справи про адміністративні проступки, передбачені частиною восьмою статті 244 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері пожежної, техногенної безпеки та цивільного захисту.

5. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 245 цього Кодексу, розглядаються Фондом державного майна України, органом місцевого самоврядування.

6. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 246, 247 цього Кодексу, розглядаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

7. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 249 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері господарської діяльності, ліцензування та дозвільної системи у сфері господарської діяльності та дерегуляції господарської діяльності.

8. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 250 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері державного фінансового контролю.

9. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 251, 252 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері державної реєстрації.

10. Справи про адміністративні проступки, передбачені частиною четвертою статті 253 цього Кодексу, розглядаються особою, уповноваженою на виконання функцій держави щодо державної реєстрації.

11. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 255, 256 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері захисту прав споживачів, органом місцевого самоврядування.

12. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 257 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері соціального захисту осіб з інвалідністю.

13. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 258, 261 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері зайнятості населення.

14. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 259, 260 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері соціального страхування на випадок безробіття.

15. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 262 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері державного експортного контролю.

16. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 263 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері сільського господарства та з питань продовольчої безпеки держави.

17. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 264 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері безпеки на транспорті.

18. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 266 цього Кодексу, розглядаються адміністративними органами у сферах державної

реєстрації, державного фінансового контролю, податкової політики, Національним банком України.

Стаття 241. Зайняття забороненими видами господарської діяльності

1. Зайняття видами господарської діяльності, щодо яких є спеціальна заборона, встановлена законом, –
має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії.

Стаття 242. Здійснення господарської діяльності без реєстрації

1. Здійснення діяльності без державної реєстрації, як суб'єкта підприємницької діяльності, що містить ознаки підприємницької діяльності, –
має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі від десяти до двадцяти п'яти відсотків доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, але не менше штрафу восьмої категорії.

Стаття 243. Порушення порядку виробництва і реалізації спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів

1. Порушення обмежень щодо продажу пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових чи тютюнових виробів, –
має наслідком накладення штрафу шостої категорії.

2. Порушення правил зберігання спирту, алкогольних напоїв або тютюнових виробів, –
має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі ста відсотків вартості товару, який знаходиться в такому місці зберігання, але не менше штрафу другої категорії.

3. Порушення порядку використання дистиляту виноградного спиртового, спирту-сирцю плодового, –
має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі двохсот відсотків вартості спирту, але не менше штрафу другої категорії.

4. Порушення правил виробництва алкогольних напоїв, в тому числі виноробної продукції, розливу у тару для реалізації на території України, –
має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі двохсот відсотків вартості виробленої продукції (за оптово-відпускними цінами), але не менше штрафу п'ятої категорії.

5. Виготовлення, реалізація фальсифікованих вин, вермутів, коньяків України, бренді –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії з позбавленням (анулюванням) ліцензії на виробництво та торгівлю цією продукцією, а також вилученням такої продукції.

6. Оптова або роздрібна торгівля коньяком, алкогольними напоями, горілкою, лікєро-горілчаними виробами вином за цінами, нижчими від встановлених мінімальних оптово-відпускних або роздрібних цін, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі ста відсотків вартості отриманої партії товару, розрахованої виходячи з мінімальних оптово-відпускних або роздрібних цін, але не менше штрафу четвертої категорії.

7. Роздрібна торгівля тютюновими виробами за цінами, вищими від максимальних роздрібних цін на тютюнові вироби, встановлених виробниками або імпортерами таких тютюнових виробів, збільшеними на суми акцизного податку з реалізації через роздрібну торговельну мережу тютюнових виробів, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі ста відсотків вартості наявних у суб'єкта господарювання (у тому числі іноземного суб'єкта господарювання, який діє через своє зареєстроване постійне представництво) тютюнових виробів, але не менше штрафу четвертої категорії.

8. Виробництво, зберігання, транспортування, реалізація фальсифікованих алкогольних напоїв чи тютюнових виробів, алкогольних напоїв чи тютюнових виробів без марок акцизного податку встановленого зразка або з підробленими марками акцизного податку, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі двохсот відсотків вартості виробленої продукції (за оптово-відпускними цінами), але не менше штрафу п'ятої категорії.

9. Порушення правил зберігання, використання на митній території України обладнання для промислового виробництва сигарет та цигарок, -

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

10. Порушення встановленого порядку реалізації (передачі) ферментованої тютюнової сировини лише на експорт або виробникам тютюнових виробів -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі п'ятдесяти відсотків вартості партії відвантаженого товару.

11. Сплата сум акцизного податку та податку на додану вартість шляхом взаємних заліків, зустрічних зобов'язань, векселями, в тому числі казначейськими, та в інших формах, які не передбачають сплату таких платежів коштами, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі вартості відвантаженої продукції.

12. Вивезення спирту етилового, горілки та лікєро-горілочаних виробів з території акцизного складу або транспортування такої продукції без відмітки представника податкового органу на товарно-транспортній накладній про погодження відпуску –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі двохсот відсотків вартості вивезеної або транспортованої продукції, але не менше штрафу четвертої категорії.

Стаття 244. Порушення порядку здійснення господарської діяльності

1. Порушення порядку здійснення господарської діяльності без державної реєстрації як суб'єкта господарювання, або без подання повідомлення про початок здійснення господарської діяльності, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії з вилученням виготовленої продукції, знарядь виробництва, сировини і грошей, одержаних внаслідок вчинення цього адміністративного проступку, чи без такої.

2. Здійснення господарської діяльності без ліцензії, документа дозвільного характеру, обов'язковість отримання якого передбачена законом (крім випадків застосування принципу мовчазної згоди), або у період зупинення дії ліцензії повністю або частково, у разі якщо законодавством не передбачені умови здійснення ліцензійної діяльності у період зупинення дії ліцензії, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії з вилученням виготовленої продукції, знарядь виробництва, сировини і грошей, одержаних внаслідок вчинення цього адміністративного проступку, чи без такої.

3. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою або другою цієї статті, під час виробництва спирту етилового, коньячного і

плодового та зернового дистиляту, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, дистиляту виноградного спиртового, спирту-сирцю плодового, біоетанолу, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі двісті відсотків вартості виробленої продукції (за оптово-відпускними цінами), але не менше штрафу восьмої категорії.

4. Здійснення суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності зовнішньоекономічних операцій без відповідної ліцензії, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі десяти відсотків вартості проведеної операції, перерахованої у валюту України за офіційним курсом гривні до іноземних валют, встановленим Національним банком України на день здійснення такої операції.

5. Недотримання порядку усунення порушень ліцензійних умов, -

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

6. Здійснення без ліцензії фізичною особою операції (операцій), пов'язаної (пов'язаних) з безпосереднім здійсненням професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках, для здійснення якої (яких) необхідна наявність відповідної ліцензії, або здійснення цієї діяльності з порушенням умов ліцензування, -

має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії.

7. Здійснення господарської діяльності на ринку електричної енергії з порушенням ліцензійних умов, -

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії з позбавленням (анулюванням) ліцензії або без такого.

8. Початок роботи новоутворених підприємств або початок використання суб'єктом господарювання об'єктів нерухомості без зареєстрованої декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства у сфері пожежної безпеки, для яких подання такої декларації є обов'язковим, -

має наслідком накладення штрафу шостої категорії.

Стаття 245. Порушення порядку використання державного майна

1. Порушення порядку подання інформації балансоутримувачем державного або комунального майна про об'єкти державного або комунального майна, які підлягають приватизації або можуть бути передані в оренду, у тому числі про об'єкти, які не використовуються державними або комунальними підприємствами і не пропонуються як потенційні об'єкти оренди або приватизації, –

має наслідком накладення штрафу шостої категорії.

2. Порушення порядку укладення балансоутримувачем майна договору оренди щодо об'єкта оренди, загальна площа якого перевищує розмір, визначений Законом України «Про оренду державного та комунального майна», –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

3. Порушення порядку укладення орендарем договору суборенди, передбаченого Законом України «Про оренду державного та комунального майна» –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

4. Порушення порядку подання інформації суб'єктами управління об'єктами державної власності розпоряднику Єдиного реєстру об'єктів державної власності відомостей про об'єкти державної власності, які перебувають у сфері їх управління, для формування і ведення зазначеного реєстру –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

5. Порушення порядку забезпечення доступу потенційних орендарів до об'єкта оренди орендарем, який має намір продовжити договір оренди нерухомого майна, що підлягає продовженню за результатами проведення аукціону, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

6. Порушення порядку розкриття інформації орендарем, який має намір продовжити договір оренди єдиного майнового комплексу, що підлягає продовженню за результатами проведення аукціону, інформації про об'єкт оренди та/або незабезпечення доступу до такого об'єкта оренди потенційних орендарів у супроводі представника орендодавця –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

7. Укладення балансоутримувачем майна договорів про передачу права на експлуатацію, зберігання (крім договорів публічного зберігання), якщо місцем зберігання майна третьої особи є індивідуально визначене нерухоме майно державної або комунальної власності, що передбачені Законом України «Про оренду державного та комунального майна», –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 246. Маніпулювання на енергетичному ринку

1. Дії осіб на енергетичному ринку (ринок електричної енергії та ринок природного газу), що мають ознаки маніпулювання на оптових енергетичних ринках, визначені законодавством у сфері енергетики, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії

Стаття 247. Незаконне використання інсайдерської інформації щодо оптових енергетичних продуктів

1. Розкриття, передача або надання доступу до інсайдерської інформації, а також надання рекомендацій іншим особам щодо купівлі або продажу оптових енергетичних продуктів, перелік яких визначений чинним законодавством у сфері енергетики, а також вчинення на власну користь або на користь інших осіб прямо або опосередковано правочинів з використанням інсайдерської інформації, спрямованих на купівлю або продаж оптових енергетичних продуктів, яких стосується інсайдерська інформація, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії

Стаття 248. Порушення порядку ліцензування господарської діяльності

1. Порушення порядку надання відомостей органу, який видає ліцензії на здійснення певного виду господарської діяльності, в тому числі надання недостовірних відомостей для отримання ліцензії або документів, що містять недостовірні відомості, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії та позбавлення (анулювання) ліцензії на здійснення відповідного виду господарської діяльності.

Стаття 249. Порушення вимог законодавства про дозвільну систему у сфері господарської діяльності

1. Порушення вимог законодавства про дозвільну систему у сфері господарської діяльності, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 250. Порушення законодавства про закупівлі

1. Порушення вимог закону про публічні закупівлі в частині порушення порядку визначення предмета закупівлі, порядку надання замовником роз'яснень щодо змісту тендерної документації, порядку складання тендерної документації, порядку визначення розміру забезпечення тендерної пропозиції, порядку або строків оприлюднення про закупівлі, строків розгляду тендерної пропозиції –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

2. Порушення вимог закону про публічні закупівлі в частині порядку придбання товарів, робіт і послуг до/без проведення процедур закупівель/спрощених закупівель, порядку застосування конкурентного діалогу або торгів з обмеженою участю, або переговорної процедури закупівлі на умовах, не передбачених законом, порядку відхилення тендерних пропозицій, в тому числі безпідставне відхилення, порядку укладення з учасником, який став переможцем процедури закупівлі, договору про закупівлю, умови якого не відповідають вимогам тендерної документації та/або тендерної пропозиції переможця процедури закупівлі, внесення змін до істотних умов договору про закупівлю у випадках, не передбачених законом, внесення недостовірних персональних даних до електронної системи закупівель та неоновлення у разі їх зміни, порушення строків оприлюднення тендерної документації –

має наслідком накладення штрафу шостої категорії.

3. Порушення порядку укладення договорів, які передбачають оплату замовником товарів, робіт і послуг до/без проведення процедур закупівель/спрощених закупівель, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

Стаття 251. Порушення порядку державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань

1. Порушення порядку і строків проведення державної реєстрації юридичної особи, фізичної особи – підприємця або громадського формування, -

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

2. Порухення порядку пересилання реєстраційних справ юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців поштовими відправленнями, -

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

3. Порухення порядку зберігання реєстраційних справ юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців, -

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

4. Порухення порядку подання державному реєстратору інформації про кінцевого бенефіціарного власника юридичної особи або про його відсутність, або документів для підтвердження відомостей про кінцевого бенефіціарного власника юридичної особи, -

має наслідком накладення штрафу шостої категорії.

Стаття 252. Порухення порядку державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень

1. Порухення порядку державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень -

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 253. Порухення порядку отримання інформації з державних реєстрів

1. Подання заявником завідомо недостовірних відомостей про себе під час реєстрації на офіційному вебсайті державного органу для отримання інформації з державних реєстрів, а так само подання заявником завідомо недостовірних відомостей про себе у разі запитування інформації з державних реєстрів в паперовій формі -

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

2. Подання особою завідомо недостовірних чи неповних відомостей, надання документів, що містять недостовірні дані або наведення недостовірних відомостей у документах для отримання інформації з державних реєстрів в паперовій або електронній формі та користування такою інформацією -

має наслідком накладання штрафу шостої категорії.

Стаття 254. Порухення правил прийняття ставок у лотерею

1. Прийняття ставок у лотерею від осіб, які не досягли 18-річного віку, - має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії

Стаття 255. Порухення правил торгівлі, виконання робіт і надання послуг

1. Порухення правил торгівлі, виконання робіт чи надання послуг, – має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 256. Порухення правил обігу конфіскованих спирту, алкогольних напоїв чи тютюнових виробів

1. Порухення правил обігу конфіскованих спирту, алкогольних напоїв чи тютюнових виробів, –

має наслідком накладення штрафу шостої категорії та позбавлення (анулювання) ліцензії на відповідний вид діяльності.

Стаття 257. Порухення вимог стосовно зайнятості осіб з інвалідністю

1. Невиконання нормативу робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в таких розмірах:

середньої річної заробітної плати на відповідному підприємстві, установі, організації, у тому числі підприємстві, організації громадських організацій осіб з інвалідністю, фізичної особи, яка використовує найману працю, за кожне робоче місце, призначене для працевлаштування особи з інвалідністю і не зайняте особою з інвалідністю;

половини середньої річної заробітної плати на відповідному підприємстві, в установі, організації, у тому числі підприємстві, організації громадських організацій осіб з інвалідністю, у фізичної особи, яка використовує найману працю, – якщо у них працює від 8 до 15 осіб.

2. Порухення строків сплати внесків до адміністративного органу в сфері соціального захисту осіб з інвалідністю, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії із нарахуванням пені в розмірі ста двадцяти відсотків річних облікової ставки Національного банку України на суму заборгованості зі сплати внесків за кожен день прострочення, враховуючи день сплати.

Стаття 258. Порушення вимог стосовно зайнятості окремих категорій осіб

1. Відмова в прийнятті на роботу в межах установленої квоти особи, яка належить до визначеної законом категорії, –

має наслідком накладення штрафу сьомої категорії.

Стаття 259. Порушення вимог стосовно зайнятості молодих осіб

1. Відмова в прийнятті на роботу молодих осіб в межах установленої квоти, – має наслідком накладення штрафу третьої категорії за кожен таку відмову.

Стаття 260. Порушення порядку подання даних про вивільнення

1. Порушення роботодавцем порядку подання даних про заплановане масове вивільнення працівників у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці, -

має наслідком накладення штрафу третьої категорії за кожен таку відмову.

Стаття 261. Порушення порядку надання послуг з посередництва у працевлаштуванні

1. Порушення порядку надання послуг з посередництва у працевлаштуванні, - має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

Стаття 262. Порушення вимог законодавства під час здійснення міжнародних передач товарів військового призначення та подвійного використання

1. Здійснення міжнародної передачі товарів військового призначення та подвійного використання без дозволу, висновку, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі ста п'ятдесяти відсотків вартості товарів, які були об'єктом відповідної міжнародної передачі із скасуванням або зупиненням дії дозволу, висновку або без такого.

2. Здійснення міжнародної передачі товарів військового призначення та подвійного використання за генеральним або відкритим дозволом, висновком за відсутності оригіналів документів, що містять зобов'язання та підтверджують права посередників, які братимуть участь у такій передачі, та документів про зобов'язання іноземного суб'єкта – кінцевого споживача стосовно імпортованих товарів –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі ста відсотків вартості товарів, які були об'єктом відповідної міжнародної передачі із

скасуванням або зупиненням дії дозволу, висновку, відкликання документа про державні гарантії або без такого.

3. Міжнародна передача будь-якій особі товарів військового призначення та подвійного використання, які були імпортовані за дозволом, висновком та/або з наданням документа про державні гарантії, сертифіката кінцевого споживача, зміст якого підтверджений уповноваженим органом без письмового погодження цього органу, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі ста п'ятдесяти відсотків вартості товарів, які були об'єктом відповідної міжнародної передачі із скасуванням або зупиненням дії дозволу, висновку, відкликання документа про державні гарантії або без такого.

4. Здійснення міжнародної передачі товарів військового призначення та подвійного використання за дозволом, висновком або на підставі документа про державні гарантії, отриманих шляхом подання підроблених документів чи документів, що містять недостовірні відомості, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі ста п'ятдесяти відсотків вартості товарів, які були об'єктом відповідної міжнародної передачі із скасуванням або зупиненням дії дозволу, висновку, відкликання документа про державні гарантії або без такого.

5. Укладання зовнішньоекономічних договорів (контрактів) стосовно міжнародних передач будь-яких товарів військового призначення та подвійного використання або участь у їх виконанні в будь-який інший спосіб, якщо стало відомо, що такі товари можуть бути використані з метою створення зброї масового знищення чи засобів її доставки, терористичних та інших протиправних цілях, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі ста п'ятдесяти відсотків вартості товарів, які були об'єктом відповідної міжнародної передачі із скасуванням або зупиненням дії дозволу, висновку або без такого.

6. Здійснення міжнародної передачі товару військового призначення та подвійного використання, незважаючи на те, що стало відомо, що товар буде використано в інших цілях або іншим кінцевим споживачем, ніж це було визначено в зовнішньоекономічному договорі (контракті) чи пов'язаних з ним документах, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі сто відсотків вартості товарів, які були об'єктом відповідної міжнародної передачі із скасуванням або зупиненням дії дозволу, висновку, відкликання документа про державні гарантії або без такого.

7. Здійснення міжнародної передачі товару військового призначення та подвійного використання з порушеннями особливих умов, зазначених у дозволі, висновку або документі про державні гарантії, у тому числі в результаті внесення без погодження із уповноваженим органом після отримання відповідного дозволу або документа про державні гарантії змін до зовнішньоекономічного договору (контракту), що стосуються найменувань та реквізитів експортерів, імпортерів, посередників та кінцевих споживачів, найменувань товарів, зобов'язань про їх кінцеве використання, надання відповідних документів про гарантії та здійснення контролю за доставкою товарів, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі сто відсотків вартості товарів, які були об'єктом відповідної міжнародної передачі із скасуванням або зупиненням дії дозволу, відкликання документа про державні гарантії або без такого.

8. Невиконання зобов'язань або гарантій, визначених у документі про державні гарантії або сертифікаті кінцевого споживача, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі ста п'ятдесят відсотків вартості товарів, які були об'єктом відповідної міжнародної передачі із скасуванням або зупиненням дії дозволу, висновку, відкликання документа про державні гарантії або без такого.

9. Порушення порядку проведення переговорів, пов'язаних з укладенням зовнішньоекономічних договорів (контрактів) стосовно здійснення експорту товарів, на поставки яких до відповідної іноземної держави встановлено часткове ембарго, виходячи з міжнародних зобов'язань України, -

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії передачі із скасуванням або зупиненням дії дозволу, висновку, відкликання документа про державні гарантії або без такого.

10. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою, четвертою, п'ятою цієї статті, яке завдало шкоду національним інтересам України (політичним, економічним, військовим) або порушено міжнародні зобов'язання України, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі двісті відсотків вартості товарів, які були об'єктом відповідної міжнародної передачі, із скасуванням або зупиненням дії відповідного дозволу, висновку, відкликання документа про державні гарантії або без такого.

Стаття 263. Порушення правил виробництва алкогольних напоїв

1. Порушення правил виробництва лікєро-горілчаних виробів чи виноробної продукції, -

має наслідком накладення штрафу шостої категорії.

Стаття 264. Порушення правил надання послуг автомобільним транспортом

1. Надання послуг таксі легковим автомобілем, який не облаштований як таксі або не має ліцензії, -

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

2. Порушення правил здійснення регулярних перевезень пасажирів в частині відсутності договору на перевезення або паспорта маршруту, недотримання розкладу руху автобуса або маршрутного таксомотора, -

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

3. Порушення правил здійснення міжнародних перевезень пасажирів чи вантажів, -

має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії.

Стаття 265. Порушення правил поведження з металобрухтом

1. Порушення правил поведження з металобрухтом -

має наслідком накладення штрафу сьомої категорії.

Стаття 266. Порушення порядку припинення юридичної особи або підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця

1. Порушення порядку і строків подання державному реєстраторові документів для припинення юридичної особи, -

має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії на голову комісії з припинення юридичної особи, ліквідаційної комісії, на ліквідатора або на посадових осіб.

2. Відсутність бухгалтерського обліку або порушення порядку його ведення, порушення порядку проведення інвентаризації майна, проведення оцінки майна, складення документів, обов'язкове подання яких встановлено законом для припинення юридичної особи, –

має наслідком накладення штрафу шостої категорії.

3. Ухилення голови комісії з припинення юридичної особи, ліквідаційної комісії, ліквідатора, інших осіб, залучених до припинення юридичної особи, від проведення припинення юридичної особи або від складення документів, обов'язкове подання яких встановлено законом, для проведення припинення юридичної особи, -

має наслідком накладення штрафу сьомої категорії.

4. Порушення порядку і строків подання на вимогу податкових органів або Пенсійного фонду України для проведення позапланових перевірок первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку, податкової звітності та інших документів, що пов'язані з обчисленням і сплатою податків і зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, страхових коштів до Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування, інших сум, що пов'язані із такими зобов'язаннями, дотриманням вимог іншого законодавства, контроль за яким покладено на зазначені органи та фонди, несвоєчасне, неповне або з порушенням встановленого порядку проведення на вимогу податкового органу інвентаризації основних фондів, товарно-матеріальних цінностей та коштів під час припинення юридичної особи –

має наслідком накладення штрафу сьомої категорії на голову комісії з припинення юридичної особи, ліквідаційної комісії, на ліквідатора, інших осіб, залучених до припинення юридичної особи.

5. Безпідставне заперечення податкових органів, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування проти проведення державної реєстрації припинення юридичної особи –

має наслідком накладення штрафу сьомої категорії.

6. Непроведення або несвоєчасне проведення податковими органами, фондів соціального страхування та Пенсійного фонду України перевірок, пов'язаних з припиненням юридичної особи, та ненадання або несвоєчасне надання відповідних довідок про відсутність заборгованості із сплати податків, зборів або єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, страхових коштів до Пенсійного фонду України та фондів соціального страхування, контроль за справлянням яких здійснюють податкові органи, фонди соціального страхування та Пенсійний фонд України, –

має наслідком накладення штрафу сьомої категорії.

Примітка. Відповідальність за порушення порядку припинення юридичної особи не застосовується до голови ліквідаційної комісії, ліквідатора, інших осіб, залучених до припинення юридичної особи, якщо такі порушення відбулися внаслідок недотримання податковими органами, фондів соціального страхування та Пенсійного фонду України строків надання відповідних довідок та проведення відповідних перевірок.

Глава 3. Адміністративні проступки проти порядку управління у сфері здійснення банківської та іншої діяльності на ринках фінансових послуг

Примітка. 1. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 267 – 271 цього Кодексу, розглядаються Національним банком України.

2. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 272 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері державного фінансового моніторингу.

3. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 273 цього Кодексу, розглядаються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

4. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 274 цього Кодексу, розглядаються Фондом гарантування вкладів фізичних осіб.

Стаття 267. Порушення порядку здійснення банківської діяльності

1. Порушення порядку, строків чи технології виконання банківських операцій, (крім питань фінансового моніторингу та валютного законодавства), – має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 0,01 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.
2. Порушення порядку подання інформації, документів з питань діяльності банку, у тому числі щодо пов'язаних із банком осіб та/або операцій банку з такими особами (крім питань фінансового моніторингу та валютного законодавства), – має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 0,05 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.
3. Порушення порядку формування, подання даних статистичної звітності Національному банку (крім звітності про валютні операції та з питань фінансового моніторингу), - має наслідком накладення штрафу третьої категорії, але не більше одного відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.
4. Порушення порядку заповнення, подання статистичної звітності Національному банку (крім звітності про валютні операції та з питань фінансового моніторингу), у якій виявлено суттєві помилки, - має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 0,05 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.
5. Порушення порядку виправлення звітності банку, - має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 0,03 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.
6. Порушення порядку надання інформації про структуру власності банку, - має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.
7. Порушення порядку залучення коштів на умовах субординованого боргу, його дострокового повернення, – має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 0,1 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.
8. Порушення, що спричинило значну втрату активів або доходів, і настання ознак неплатоспроможності банку, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії та позбавлення (анулювання) ліцензії на здійснення банківської діяльності.

9. Порушення порядку виконання вимог куратора банку, -
має наслідком накладення штрафу шостої категорії.

10. Порушення порядку відкриття відокремленого підрозділу банку, надання інформації про відкриття банком відокремленого підрозділу, порушення порядку здійснення діяльності відокремленим підрозділом вимогам банку, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 0,1 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

11. Порушення порядку повідомлення про внесення змін до положення про відокремлений підрозділ банку, про прийняття рішення про закриття відокремленого підрозділу банку, або про фактичне припинення діяльності відокремленого підрозділу банку, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 0,01 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

12. Порушення порядку здійснення інвестицій банком,
має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 0,1 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

13. Порушення вимог щодо проведення Національним банком перевірки банку (крім перевірки з питань фінансового моніторингу та валютного законодавства), -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 0,01 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

14. Здійснення банком ризикової діяльності, відображення в бухгалтерському обліку операцій, договорів, які не мають документального підтвердження, або операцій, проведених на підставі неукладених договорів, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі до одного відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

15. Порушення порядку виконання вимог Національного банку щодо обмежень, установлених персональними спеціальними економічними та іншими

обмежувальними заходами (санкціями), порушення порядку надання відповідної інформації, документів, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 0,01 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

16. Порушення порядку виконання банком інших вимог Національного банку (крім питань фінансового моніторингу та валютного законодавства, застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів), -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 0,01 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

17. Ненадання/несвоєчасне надання повідомлення щодо виконання письмового застереження, письмової вимоги, плану усунення порушень, звіту про усунення порушень/виконання плану усунення порушень та/або документів, що підтверджують їх усунення, невиконання в установленій строк вимог Національного банку щодо усунення виявлених у діяльності банку порушень, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 0,01 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

18. Порушення відповідальною особою банківської групи, іншим учасником банківської групи вимог щодо нагляду на консолідованій основі, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 0,01 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу.

Стаття 268. Порушення нормативів резервування та економічних нормативів регулювання діяльності банків

1. Порушення порядку формування та зберігання обов'язкових резервів, резервів за валютними деривативами, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі до одного відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

2. Порушення розміру резервування коштів в іноземній валюті (банківських металів) за залученим депозитом, кредитом (позикою) від нерезидента –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі суми коштів недорезервування, але не більше одного відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

3. Порухення нормативу максимального сукупного розміру кредитів, гарантій або поручительств, наданих інсайдерам, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі до одного відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

4. Порухення нормативів ліквідності, ліквідності кредитного ризику, інвестування, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 0,1 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку чи без такого.

5. Порухення нормативів інвестування в цінні папери окремо за кожною установою і за загальною сумою інвестування, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 0,1 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

6. Порухення значення ліміту загальної довгої валютної позиції банку, ліміту загальної короткої валютної позиції банку, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі до одного відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

7. Порухення нормативу ризику довгої відкритої валютної позиції, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 0,05 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу, але не більше одного відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку за адміністративні проступки, вчинені протягом одного місяця.

8. Порухення порядку набуття або збільшення істотної участі в банку, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі десяти відсотків від номінальної вартості придбаних акцій (паїв) банку, номінальної вартості акцій (паїв), які належать акціонеру (учаснику) банку.

9. Порухення власником істотної участі у банку порядку виконання зобов'язань про надання необхідної фінансової допомоги банку в рамках вжиття заходів з метою приведення діяльності проблемного банку у відповідність із вимогами закону, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

Стаття 269. Порухення вимог закону про фінансові послуги

1. Порухення вимог закону про фінансові послуги, – має наслідком штраф восьмої категорії або позбавлення (анулювання) ліцензії на відповідну діяльність.

2. Порухення порядку надання споживачу фінансових послуг інформації про умови надання фінансових послуг або надання недостовірної інформації про фінансову послугу, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 270. Порухення порядку надання послуг платіжної системи

1. Порухення порядку надання послуг платіжної системи в Україні в частині реєстрації відповідної платіжної системи, -

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

Стаття 271. Порухення порядку ведення кредитних історій

1. Порухення порядку ведення кредитних історій, –

має наслідком накладення штрафу сьомої категорії.

2. Вчинення втретє і більше протягом року порухення прав суб'єктів кредитних історій, –

має наслідком порухення питання про ліквідацію Бюро кредитних історій.

Стаття 272. Порухення вимог закону про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

1. Порухення суб'єктом первинного фінансового моніторингу вимог щодо запобігання або протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, порухення порядку подання інформації з питань фінансового моніторингу, вимог щодо:

1) здійснення належної перевірки, виявлення належності клієнтів та інших осіб до політично значущих осіб, членів їх сімей, осіб, пов'язаних з ними;

2) відмови від встановлення (підтримання) ділових відносин, проведення фінансової операції;

3) відображення інформації, яка супроводжує переказ коштів або віртуальних активів;

4) замороження, розмороження активів, що пов'язані з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням, та зупинення фінансових операцій;

5) створення (ведення) та зберігання документів, у тому числі електронних, записів, даних, інформації;

6) виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, та порядку їх реєстрації;

7) обміну інформацією;

8) забезпечення захисту працівників, які повідомили суб'єкта первинного фінансового моніторингу, суб'єкта державного фінансового моніторингу про порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії, -

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії та позбавлення (анулювання) ліцензії, інших документів, що надають право на здійснення діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

2. Порушення порядку організації та проведення первинного фінансового моніторингу, системи управління ризиками, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі до 10 відсотків загального річного обороту та позбавлення (анулювання) ліцензії, інших документів, що надають право на здійснення діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу або без такого.

3. Порушення умов угоди про врегулювання наслідків вчинення порушення запобігання або протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі, що не перевищує суму грошового зобов'язання за такою угодою.

4. Порушення суб'єктом первинного фінансового моніторингу, інших вимог щодо запобігання або протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних

злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, -

має наслідком накладення штрафу шостої категорії.

5. Порушення банком вимог щодо запобігання або протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, порушення порядку подання інформації з питань фінансового моніторингу, -

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

Стаття 273. Порушення порядку здійснення інвестицій у будівництво житла

1. Порушення порядку затвердження правил фонду фінансування будівництва або фонду операцій з нерухомістю, -

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

2. Порушення управителем фонду фінансування будівництва або фонду операцій з нерухомістю чи емітентом сертифікатів фонду операцій з нерухомістю правил фонду фінансування будівництва або фонду операцій з нерухомістю чи договору про участь у фонді фінансування будівництва або проспекту емісії сертифікатів фонду операцій, з нерухомістю, -

має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії.

3. Порушення управителем фонду фінансування будівництва або фонду операцій з нерухомістю чи емітентом сертифікатів фонду операцій з нерухомістю порядку надання інформації про їх діяльність, -

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 274. Порушення правил у сфері гарантування вкладів фізичних осіб

1. Порушення порядку внесення банком збору до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб -

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

Глава 4. Адміністративні проступки проти порядку управління у сфері забезпечення добросовісної конкуренції

Примітка. 1. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 275 – 279 цього Кодексу, розглядаються Антимонопольним комітетом України.

2. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 280 цього Кодексу, розглядаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Стаття 275. Неправомірне поводження з інформацією комерційного характеру

1. Неправомірне збирання, розголошення або використання комерційної таємниці, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

2. Поширення неправдивих відомостей, які можуть завдати шкоди діловій репутації або майновим інтересам іншої особи, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

Стаття 276. Недобросовісна конкуренція

1. Недобросовісна конкуренція, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі від трьох до п'яти відсотків доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому вчинено адміністративний проступок, а у випадку відсутності доходу (виручки) або відсутності відомостей про доход (виручку) – накладення штрафу п'ятої категорії.

Стаття 277. Неправомірні угоди між підприємцями

1. Укладання угод, спрямованих на встановлення (підтримання) монопольних цін (тарифів), знижок, надбавок (доплат), націнок, розподіл ринків за територіальним принципом, асортиментом товарів, обсягом їх реалізації чи закупівель або за колом споживачів чи за іншими ознаками з метою їх монополізації, усунення з ринку або обмеження доступу на нього продавців, покупців, інших підприємців, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії

Стаття 278. Антиконтурентні узгоджені дії

1. Антиконтурентні узгоджені дії, зловживання монополієм (домінуючим) становищем, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі від п'яти до десяти відсотків доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, або в потрійному розмірі незаконно одержаного прибутку, якщо цей прибуток перевищує десять відсотків доходу (виручки), або накладення штрафу восьмої категорії, якщо немає доходу (виручки).

2. Вчинення антиконтурентних узгоджених дій до отримання дозволу Антимонопольного комітету України або Кабінету Міністрів України, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі від трьох до п'яти відсотків доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, або накладення штрафу восьмої категорії, якщо немає доходу (виручки).

3. Примушування до антиконтурентних узгоджених дій, узгоджених дій або участі у концентрації суб'єктів господарювання, неправомірне використання ринкового становища, дискримінація конкурентів, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі від трьох до п'яти відсотків доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, або накладення штрафу восьмої категорії, якщо немає доходу (виручки).

4. Невиконання обов'язку з придбаних часток (акцій, паїв), -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі до п'яти відсотків доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, або накладення штрафу восьмої категорії, якщо немає доходу (виручки).

5. Порушення положень погоджених з Антимонопольним комітетом України установчих документів суб'єкта господарювання, створеного в результаті концентрації, якщо це призводить до обмеження конкуренції, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі від трьох до п'яти відсотків доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за

останній звітний рік, або накладення штрафу восьмої категорії, якщо немає доходу (виручки).

6. Здійснення концентрації без отримання відповідного дозволу Антимонопольного комітету України, у разі якщо наявність такого дозволу необхідна, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі від трьох до п'яти відсотків доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, або накладення штрафу восьмої категорії, якщо немає доходу (виручки).

7. Невиконання учасниками узгоджених дій, концентрації вимог чи зобов'язань, якими було обумовлене рішення про надання дозволу на узгоджені дії, концентрацію, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі від трьох до п'яти відсотків доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, або накладення штрафу восьмої категорії, якщо немає доходу (виручки).

Примітка. Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), передбачена статтями 278, 279 цього Кодексу, визначається як сумарна вартість доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) усіх юридичних та фізичних осіб, які входять до групи, що визнається суб'єктом господарювання відповідно до закону.

У разі, якщо особа працювала менше одного року, розмір штрафу обчислюється від доходу (виручки) за весь час до прийняття рішення про накладення штрафу.

Стаття 279. Порушення закону в сфері економічної конкуренції

1. Схиляння суб'єктів господарювання до вчинення порушень закону про захист економічної конкуренції чи сприяння вчиненню таких порушень, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі до одного відсотка доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, або штрафу восьмої категорії, якщо немає доходу (виручки).

2. Нездійснення перепродажу часток (акцій, паїв) протягом одного року з дня придбання зазначених часток (акцій, паїв) суб'єкта господарювання особою, основним видом діяльності якої є проведення фінансових операцій чи операцій з цінними паперами, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі до п'яти відсотків доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, або штрафу восьмої категорії, якщо немає доходу (виручки).

3. Здійснення обмежень в господарській діяльності особи у відповідь на її звернення до Антимонопольного комітету України, його територіального відділення із заявою про порушення закону про захист економічної конкуренції, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі до одного відсотка доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, або штрафу восьмої категорії, якщо немає доходу (виручки).

Стаття 280. Порушення порядку здійснення діяльності суб'єктами природних монополій

1. Порушення порядку здійснення діяльності суб'єктами природних монополій, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі отриманого прибутку.

Глава 5. Адміністративні проступки проти порядку управління у сфері проведення розрахунків, здійснення бухгалтерського обліку та оподаткування

Примітка. 1. При самостійному донарахуванні суми податкових зобов'язань штрафи, передбачені статтями 287, 290, 294, 295 цього Кодексу, не застосовуються.

2. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 281 – 295 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері податкової політики.

3. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 296 – 298 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері державного фінансового контролю.

Стаття 281. Порушення порядку проведення розрахунків

1. **Порушення порядку проведення розрахунків у сфері торгівлі, громадського харчування чи послуг, –**
має наслідком накладення штрафу другої категорії.
2. **Порушення порядку використання при здійсненні розрахункових операцій розрахункових книг чи книг обліку розрахункових операцій, –**
має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.
3. **Невиконання щоденного друку фіскального звітного чеку або його незберігання в книзі обліку розрахункових операцій, –**
має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.
4. **Порушення порядку проведення розрахунків через каси юридичних осіб або порушення порядку оформлення розрахункових чи звітних документів при здійсненні продажу проїзних або перевізних документів на залізничному (крім приміського) чи авіаційному транспорті, –**
має наслідком накладення штрафу другої категорії.
5. **Невідповідність суми готівкових коштів на місці проведення розрахунків сумі коштів, яка зазначена в денному звіті, а у випадку використання розрахункової книжки – загальній сумі продажу за розрахунковими квитанціями, виданими з початку робочого дня, –**
має наслідком накладення нефіксованого штрафу в п'ятикратному розмірі суми, на яку виявлено невідповідність.

Стаття 282. Порушення порядку використання реєстраторів розрахункових операцій

1. **Порушення правил використання реєстраторів розрахункових операцій, програмних реєстраторів розрахункових операцій, розрахункових книжок, –**
має наслідком нефіксованого накладення штрафу в розмірі 100 відсотків вартості проданих з порушеннями товарів (робіт, послуг).
2. **Порушення правил використання, реєстрації чи зберігання розрахункових книг, книг обліку розрахункових операцій, –**
має наслідком накладення штрафу третьої категорії.
3. **Порушення правил виконання друку (створення в електронній формі) контрольної стрічки, виявлення спотворення даних про проведені розрахункові**

операції, інформація про які міститься на такій контрольній стрічці реєстратора розрахункових операцій, фіскального звітного чеку або їх зберігання протягом встановленого терміну, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

4. Проведення розрахункових операцій через реєстратори розрахункових операцій та/або програмних реєстраторів розрахункових операцій без використання режиму програмування найменування кожного підакцизного товару із зазначенням коду товарної підкатегорії згідно з УКТ ЗЕД, ціни товару та обліку його кількості,

–

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

5. Порухення порядку забезпечення гарантійного ремонту реєстратора розрахункових операцій у встановлені строки, введення в експлуатацію зареєстрованого на суб'єкта господарювання резервного реєстратора розрахункових операцій, -

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

6. Порухення виробником, постачальником вимог щодо виготовлення і обслуговування реєстраторів розрахункових операцій –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії за кожен виготовлений, реалізований реєстратор розрахункових операцій.

Примітка. Вимоги щодо обліку товарів, передбачені частиною четвертою цієї статті, не поширюються на фізичних осіб - підприємців, які є платниками єдиного податку та не зареєстровані платниками податку на додану вартість (крім тих, які здійснюють діяльність з реалізації технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту, а також лікарських засобів та виробів медичного призначення, ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння).

Стаття 283. Порухення порядку проведення розрахунків в іноземній валюті

1. Порухення проведення розрахункових операцій через реєстратор розрахункових операцій, роздрукування розрахункового документа, що

підтверджує виконання операції з купівлі-продажу іноземної валюти або проведення операції на неповну суму коштів, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в п'ятикратному розмірі вартості проданої та/або придбаної іноземної валюти, на яку виявлено невідповідність.

2. Порухення порядку здійснення розрахункових операцій з купівлі-продажу іноземної валюти за допомогою незареєстрованого, неопломбованого або опломбованого з порушенням встановленого порядку реєстратора розрахункових операцій –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

3. Невідповідність даних розрахункових документів, що підтверджують здійснення операцій з купівлі-продажу іноземної валюти, даним їх других примірників та/або даним фіскального звіту, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

4. Перевищення суми готівкових коштів або іноземної валюти на місці проведення операцій над сумою коштів, яка зазначена у фіскальному звіті, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі п'ятикратного розміру суми, на яку виявлено незбіг.

Стаття 284. Порухення порядку реалізації товарів

1. Реалізація товарів, які не обліковані у встановленому порядку, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі подвійної вартості необлікованих товарів за цінами реалізації, але не менше штрафу другої категорії.

2. Порухення порядку обліку товарів за місцем реалізації або зберігання, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі подвійної вартості необлікованих товарів за цінами реалізації, але не менше штрафу другої категорії.

Стаття 285. Порухення порядку реалізації алкогольних напоїв

1. Роздрібна торгівля алкогольними напоями через електронний контрольно-касовий апарат (книгу обліку розрахункових операцій), не зазначений у ліцензії, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі двохсот відсотків вартості реалізованої через такий контрольно-касовий апарат (книгу обліку розрахункових операцій) продукції, але не менше штрафу п'ятої категорії.

Стаття 286. Порухення порядку постановки на податковий облік, ведення податкового обліку, надання аудиторських звітів

1. Порухення порядку постановки на податковий облік, ведення податкового обліку, подання аудиторських звітів, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

2. Здійснення діяльності іноземною юридичною особою без постановки на податковий облік, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

3. Здійснення діяльності з реалізації пального або спирту етилового без реєстрації як платник акцизного податку, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 100 відсотків вартості реалізованого пального або спирту етилового.

4. Порухення платниками податку на додану вартість граничного строку для реєстрації податкової накладної, розрахунку коригування до такої податкової накладної в Єдиному реєстрі податкових накладних, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі:

10 відсотків суми податку на додану вартість, зазначеної в таких податкових накладних/розрахунках коригування, – у разі порушення строку реєстрації до 15 календарних днів;

20 відсотків суми податку на додану вартість, зазначеної в таких податкових накладних/розрахунках коригування, – у разі порушення строку реєстрації від 16 до 30 календарних днів;

30 відсотків суми податку на додану вартість, зазначеної в таких податкових накладних/розрахунках коригування, – у разі порушення строку реєстрації від 31 до 60 календарних днів;

40 відсотків суми податку на додану вартість, зазначеної в таких податкових накладних/розрахунках коригування, – у разі порушення строку реєстрації від 61 до 365 календарних днів;

50 відсотків суми податку на додану вартість, зазначеної в таких податкових накладних/розрахунках коригування, – у разі порушення строку реєстрації на 366 і більше календарних днів.

5. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною четвертою цієї статті, стосовно порушення граничного строку для реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних:

1) податкової накладної, розрахунку коригування, складеної на операції з постачання товарів, послуг, що звільняються від оподаткування податком на додану вартість;

2) податкової накладної розрахунку коригування, складеної на операції, що оподатковуються за нульовою ставкою;

3) податкової накладної, розрахунку коригування, складеної у разі здійснення операцій, визначених підпунктами «а» - «г» пункту 198.5 статті 198 Податкового кодексу України;

4) податкової накладної, розрахунку коригування, складеної на операції при пропорційному віднесенні сум податку до податкового кредиту;

5) податкової накладної, складеної в разі здійснення постачання товарів, послуг, база оподаткування яких перевищує фактичну ціну постачання таких товарів/послуг, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 2 відсотків обсягу постачання (без податку на додану вартість), але не більше штрафу першої категорії.

6. Відсутність реєстрації протягом граничного строку податкової накладної, розрахунку коригування до такої податкової накладної в Єдиному реєстрі податкових накладних, що зазначена в податковому повідомленні-рішенні, складеному за результатами перевірки, а також після спливу 10 календарних днів, наступних за днем отримання податкового повідомлення-рішення, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 50 відсотків суми податкових зобов'язань з податку на додану вартість, зазначеної у такій податковій накладній, розрахунку коригування до податкової накладної, або від суми податку на додану вартість, нарахованого за операцією з постачання товарів, послуг, якщо податкову накладну на таку операцію не складено.

7. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною четвертою цієї статті, стосовно податкової накладної, розрахунку коригування, передбачених частиною третьою цієї статті, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 5 відсотків обсягу постачання (без податку на додану вартість), але не більше штрафу першої категорії.

8. Допущення продавцем товарів, послуг помилок під час зазначення обов'язкових реквізитів податкової накладної, виявлених під час перевірки, проведеної за заявою покупця, –

має наслідком попередження.

9. Невиконання податкового повідомлення-рішення про необхідність виправлення продавцем помилок, передбачених частиною шостою цієї статті, протягом 10 календарних днів, наступних за днем його отримання, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі:

10 відсотків суми податку на додану вартість, зазначеної в такій податковій накладній, – у разі невиправлення помилок протягом 15 календарних днів;

20 відсотків суми податку на додану вартість, зазначеної в такій податковій накладній, – у разі невиправлення помилок протягом строку від 16 до 30 календарних днів;

30 відсотків суми податку на додану вартість, зазначеної в такій податковій накладній, – у разі невиправлення помилок протягом строку від 31 до 60 календарних днів;

40 відсотків суми податку на додану вартість, зазначеної в такій податковій накладній, – у разі невиправлення помилок протягом строку від 61 до 90 календарних днів;

50 відсотків суми податку на додану вартість, зазначеної в такій податковій накладній, – у разі невиправлення помилок протягом строку від 91 до 120 календарних днів;

60 відсотків суми податку на додану вартість, зазначеної в такій податковій накладній, – у разі невиправлення помилок протягом строку від 121 до 150 календарних днів;

70 відсотків суми податку на додану вартість, зазначеної в такій податковій накладній, – у разі не виправлення помилок протягом строку від 151 до 180 календарних днів;

100 відсотків суми податку на додану вартість, зазначеної в такій податковій накладній, – у разі не виправлення помилок протягом строку більше 181 календарного дня.

10. Порухення платниками акцизного податку порядку і строків реєстрації перших примірників акцизних накладних, перших примірників розрахунків коригування до акцизних накладних в Єдиному реєстрі акцизних накладних, встановлене за результатами проведення документальної перевірки, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі:

2 відсотків суми акцизного податку з відповідних обсягів пального або спирту етилового, зазначених у таких акцизних накладних, розрахунках коригування, або на які не складені або не зареєстровані акцизні накладні, – у разі порушення терміну реєстрації або відсутності реєстрації протягом 15 календарних днів;

10 відсотків суми акцизного податку з відповідних обсягів пального або спирту етилового, зазначених у таких акцизних накладних, розрахунках коригування, або на які не складені або не зареєстровані акцизні накладні, – у разі порушення терміну реєстрації або відсутності реєстрації протягом строку від 16 до 30 календарних днів;

20 відсотків суми акцизного податку з відповідних обсягів пального або спирту етилового, зазначених у таких акцизних накладних/розрахунках коригування, або 20 відсотків суми акцизного податку з відповідних обсягів пального або спирту етилового, на які не складені або не зареєстровані акцизні накладні, – у разі порушення терміну реєстрації або відсутності реєстрації протягом строку від 31 до 60 календарних днів;

30 відсотків суми акцизного податку з відповідних обсягів пального або спирту етилового, зазначених у таких акцизних накладних/розрахунках коригування, або на які не складені або не зареєстровані акцизні накладні, – у разі порушення терміну реєстрації або відсутності реєстрації протягом строку від 61 до 90 календарних днів;

40 відсотків суми акцизного податку з відповідних обсягів пального або спирту етилового, зазначених у таких акцизних накладних/розрахунках коригування, або на які не складені або не зареєстровані акцизні накладні, – у разі порушення терміну реєстрації або відсутності реєстрації протягом строку більше 91 календарних днів.

11. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною восьмою цієї статті, після спливу 10 календарних днів з дня отримання податкового повідомлення-рішення, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 50 відсотків суми акцизного податку з відповідних обсягів пального або спирту етилового, на які платник податку зобов'язаний скласти таку акцизну накладну, розрахунок коригування.

12. Порушення платником акцизного податку, який отримав пальне або спирт етиловий, строку реєстрації в Єдиному реєстрі акцизних накладних другого примірника акцизної накладної, другого примірника розрахунку коригування протягом більш як 120 календарних днів після граничного терміну реєстрації другого примірника акцизної накладної, розрахунку коригування, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 2 відсотків суми акцизного податку з відповідних обсягів пального або спирту етилового, зазначених у такій акцизній накладній/розрахунку коригування.

Примітка. 1. Сума акцизного податку, передбачена частинами восьмою-десятою цієї статті, визначається за ставкою, що встановлена на дату реалізації пального, та курсом Національного банку України, що діє на перший день кварталу, в якому здійснюється реалізація пального, а для спирту етилового - за ставкою, що встановлена на дату реалізації спирту етилового.

2. Діяння, передбачене цієї статтею, не вважається адміністративним проступком, якщо платник податків досяг податкового компромісу відповідно до Податкового кодексу України.

Стаття 287. Порушення порядку подання податкової звітності

1. Порушення порядку подання податкової декларації, – має наслідком накладення штрафу другої категорії.

2. Порухення правил внесення змін до податкової звітності в частині самостійного нарахування та сплати штрафу, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 5 відсотків від суми самостійно нарахованого заниження податкового зобов'язання (недоплати) та/або іншого зобов'язання.

Стаття 288. Порухення порядку подання звіту про підзвітні рахунки

1. Порухення порядку подання фінансовими агентами звіту про підзвітні рахунки, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

2. Порухення порядку подання документації з трансфертного ціноутворення, інших копій первинних документів щодо контрольованої іноземної компанії, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 3 відсотків від суми доходу контрольованої іноземної компанії, щодо яких не було подано документацію та/або копії первинних документів, але не більше штрафу восьмої категорії.

3. Неподання звіту про контрольовані іноземні компанії протягом 30 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати штрафів,

–

має наслідком накладення штрафу другої категорії за кожен календарний день порухення, але не більше штрафу восьмої категорії.

Стаття 289. Порухення порядку подання звітів про трансфертне ціноутворення

1. Неподання звіту про контрольовані операції, глобальної документації з трансфертного ціноутворення (майстер-файлу), звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній, повідомлення про участь у міжнародній групі компаній, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

2. Неподання документації щодо контрольованих операцій, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 3 відсотків суми контрольованих операцій, але не більше штрафу восьмої категорії.

3. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою, другою цієї статті, після спливу 30 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати штрафу (штрафів), –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії за кожен календарний день неподання звіту, але не більше штрафу восьмої категорії.

4. Порухення порядку подання звіту в частині невідображення у звіті про контрольовані операції інформації про всі контрольовані операції та/або невідображення інформації в розрізі країн міжнародної групи компаній, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 1 відсотка суми незадекларованих контрольованих операцій, суми доходу (виручки) учасника міжнародної групи компаній, але не більше штрафу восьмої категорії;

5. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною четвертою цієї статті, після спливу 30 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати штрафу (штрафів), –

має наслідком накладення штрафу першої категорії за кожен календарний день неподання звіту, але не більше штрафу восьмої категорії.

6. Надання недостовірної інформації в повідомленні про участь у міжнародній групі компаній та/або у звіті в розрізі країн міжнародної групи компаній, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

7. Порухення строків подання звіту про контрольовані операції та/або документації з трансфертного ціноутворення, та/або глобальної документації з трансфертного ціноутворення (майстер-файлу), та/або повідомлення про участь у міжнародній групі компаній або порухення строків декларування контрольованих операцій у поданому звіті, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії за кожний календарний день порушення строку, але не більше штрафу восьмої категорії.

8. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною сьомою цієї статті, стосовно звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії за кожний календарний день порушення строку, але не більше штрафу восьмої категорії.

9. Неподання контролюючою особою звіту про контрольовані іноземні компанії, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

10. Порушення строків подання контролюючою особою звіту про контрольовані іноземні компанії, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії за кожний календарний день порушення строку, але не більше штрафу восьмої категорії.

11. Порушення порядку відображення у звіті про контрольовані іноземні компанії відомостей, інформації щодо наявних контрольованих іноземних компаній, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 3 відсотків суми доходу контрольованих іноземних компаній або 25 відсотків скоригованого прибутку контрольованої іноземної компанії за відповідний рік, не відображених у звіті про контрольовані іноземні компанії, але не більше штрафу восьмої категорії.

12. Порушення порядку і строків повідомлення про набуття частки в іноземній юридичній особі, утворенні без статусу юридичної особи, або про початок здійснення фактичного контролю за іноземною юридичною особою, або про відчуження частки в іноземній юридичній особі, або про припинення здійснення фактичного контролю над іноземною юридичною особою, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

13. Порушення порядку подання контролюючою особою документації з трансфертного ціноутворення, копій первинних документів щодо контрольованої іноземної компанії, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 3 відсотків від суми доходу контрольованої іноземної компанії, щодо яких не було подано документацію, копії первинних документів, але не більше штрафу восьмої категорії.

Стаття 290. Заниження суми податкових зобов'язань

1. Порушення порядку визначення розміру податкового зобов'язання, та/або іншого зобов'язання, зменшення суми бюджетного відшкодування, від'ємного

значення суми податку на додану вартість, виявлене адміністративним органом у сфері податкової політики, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі десяти відсотків суми нарахованого податкового зобов'язання, та/або іншого зобов'язання, завищеної суми бюджетного відшкодування.

2. Порушення порядку використання платником податків сум, що не сплачені до бюджету внаслідок отримання (застосування) податкової пільги, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі суми податків, зборів, платежів, що підлягали нарахуванню без застосування податкової пільги.

Стаття 291. Порушення порядку сплати податків, зборів (обов'язкових платежів)

1. Порушення строків сплати узгодженої суми грошового зобов'язання:

1) до 30 календарних днів включно, наступних за останнім днем строку сплати суми грошового зобов'язання, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 10 відсотків погашеної суми податкового боргу та нарахування пені, нарахованої на суму грошового зобов'язання (включаючи суму штрафів за їх наявності та без урахування суми пені) із розрахунку ста двадцяти відсотків річних облікової ставки Національного банку України, діючої на день виникнення такого зобов'язання або на день його (його частини) погашення, залежно від того, яка з величин таких ставок є більшою, за кожний календарний день прострочення у його сплаті;

2) більше 30 календарних днів включно, наступних за останнім днем строку сплати суми грошового зобов'язання, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 20 відсотків погашеної суми податкового боргу та нарахування пені, нарахованої на суму податкового зобов'язання (включаючи суму штрафів за їх наявності та без урахування суми пені) із розрахунку ста двадцяти відсотків річних облікової ставки Національного банку України, діючої на день виникнення такого податкового зобов'язання або на день його (його частини) погашення, залежно від того, яка з величин таких ставок є більшою, за кожний календарний день прострочення у його сплаті;

3) більше 15 робочих днів платниками акцизного податку на тютюнові вироби

-

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 20 відсотків суми грошового зобов'язання.

2. Порушення порядку нарахування, утримання, сплати податків під час виплати доходу на користь іншої особи, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі двадцяти п'яти відсотків від суми, яка підлягає сплаті до бюджету.

3. Порушення порядку сплати єдиного податку, збору за торговий патент, туристичного збору, –

має наслідком накладення штрафу у розмірі п'ятдесяти відсотків ставки податку, збору.

4. Несплата узгодженої суми податкового зобов'язання протягом таких граничних строків, визначених законом:

1) до 30 календарних днів включно, наступних за останнім днем строку сплати суми податкового зобов'язання, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі десяти відсотків погашеної суми податкового зобов'язання та нарахування пені, нарахованої на суму податкового зобов'язання (включаючи суму штрафів за їх наявності та без урахування суми пені) із розрахунку ста двадцяти відсотків річних облікової ставки Національного банку України, діючої на день виникнення такого податкового зобов'язання або на день його (його частини) погашення, залежно від того, яка з величин таких ставок є більшою, за кожний календарний день прострочення у його сплаті;

2) більше 30 календарних днів, наступних за останнім днем строку сплати суми податкового зобов'язання, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі двадцяти відсотків погашеної суми податкового зобов'язання та нарахування пені, нарахованої на суму податкового зобов'язання (включаючи суму штрафів за їх наявності та без урахування суми пені) із розрахунку ста двадцяти відсотків річних облікової ставки Національного банку України, діючої на день виникнення такого податкового

зобов'язання або на день його (його частини) погашення, залежно від того, яка з величин таких ставок є більшою, за кожний календарний день прострочення у його сплаті.

5. Порушення банком строків перерахування податків, зборів (обов'язкових платежів) до бюджетів або державних цільових фондів, встановлених законом про платіжні системи або переказ грошей:

1) до 30 календарних днів включно, наступних за останнім днем строку сплати суми податкового зобов'язання, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі десяти відсотків погашеної суми податкового зобов'язання та нарахування пені, нарахованої на суму податкового зобов'язання (включаючи суму штрафів за їх наявності та без урахування суми пені) із розрахунку ста двадцяти відсотків річних облікової ставки Національного банку України, діючої на день виникнення такого податкового зобов'язання або на день його (його частини) погашення, залежно від того, яка з величин таких ставок є більшою, за кожний календарний день прострочення у його сплаті;

2) більше 30 календарних днів, наступних за останнім днем строку сплати суми податкового зобов'язання, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі двадцяти відсотків погашеної суми податкового зобов'язання та нарахування пені, нарахованої на суму податкового зобов'язання (включаючи суму штрафів за їх наявності та без урахування суми пені) із розрахунку ста двадцяти відсотків річних облікової ставки Національного банку України, діючої на день виникнення такого податкового зобов'язання або на день його (його частини) погашення, залежно від того, яка з величин таких ставок є більшою, за кожний календарний день прострочення у його сплаті.

6. Порушення правил використання сум, не сплачених до бюджету внаслідок отримання (застосування) податкової пільги не за призначенням та/або всупереч умовам чи цілям її надання згідно із законом з питань відповідного податку, збору, платежу, -

має наслідком накладення штрафу в розмірі суми податків, зборів, платежів, що підлягали нарахуванню без застосування податкової пільги, та нарахування пені в розмірі ста двадцяти відсотків річних облікової ставки Національного банку України.

7. Порухення порядку відчуження майна, яке перебуває у податковій заставі, без попередньої згоди контролюючого органу, якщо отримання такої згоди є обов'язковим згідно з законом –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі вартості відчуженого майна.

Примітка. 1. Особа звільняється від притягнення до відповідальності за адміністративний проступок, передбачений частиною другою цієї статті, у випадках, коли він самостійно виявляється при проведенні перерахунку податку та виправляється в наступних податкових періодах протягом податкового (звітного) року.

2. Не вважається адміністративним проступком, передбаченим частиною п'ятою цієї статті, діяння банку, вчинене внаслідок регулювання Національним банком України економічних нормативів такого банку, що призводить до нестачі вільного залишку коштів на такому кореспондентському рахунку.

Якщо у майбутньому банк або його правонаступники відновлюють платоспроможність, відлік строку зарахування податків, зборів та інших платежів розпочинається з моменту такого відновлення.

Стаття 292. Порухення правил обліку, виробництва та обігу пального або спирту етилового на акцизних складах

1. Порухення правил обладнання, реєстрації в Єдиному державному реєстрі витратомірів-лічильників та рівнемірів-лічильників рівня пального у резервуарі рівнеміра-лічильника на резервуарі, розташованому на акцизному складі, витратоміра-лічильника на місці відпуску пального наливом з акцизного складу, витратомірів-лічильників обсягу виробленого спирту етилового витратоміра-лічильника спирту етилового на місці отримання та відпуску спирту етилового, розташованого на акцизному складі, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії за кожний необладнаний резервуар, незареєстрований рівнемір-лічильник, необладнане місце відпуску пального наливом з акцизного складу, місце отримання та відпуску спирту етилового, незареєстрований витратомір-лічильник/витратомір-лічильник спирту етилового.

2. Порушення порядку реєстрації акцизних складів у системі електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового розпорядником акцизного складу, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

3. Порушення порядку подання електронних документів про фактичні залишки пального та обсяг обігу пального або спирту етилового, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії за кожний неподаний електронний документ.

Стаття 293. Порушення порядку використання скрапленого газу та бутану, ізобутану

1. Порушення порядку використання як сировини скрапленого газу та бутану, ізобутану, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі, який обчислюється виходячи з використаних не за призначенням обсягів сировини і ставки акцизного податку, передбаченої законом, збільшеної в 1,5 рази.

Стаття 294. Порушення порядку подання платіжних доручень, проведення видаткових операцій

1. Порушення порядку подання платіжних доручень на перерахування належних до сплати податків або зборів (обов'язкових платежів), –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

2. Порушення банком, іншою фінансовою установою правил здійснення видаткових операцій за рахунком особи, порядок взяття на облік якої адміністративним органом у сфері податкової політики порушено, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі десяти відсотків від суми усіх операцій, здійснених з порушенням (крім операцій з перерахування

коштів до бюджетів або державних цільових фондів), але не менш штрафу першої категорії.

Стаття 295. Порушення порядку утримання або перерахування податку на доходи фізичних осіб

1. Порушення порядку утримання або перерахування до бюджету сум податку на доходи фізичних осіб при виплаті їх доходів, –
має наслідком попередження або накладення штрафу першої категорії.

Стаття 296. Порушення законодавства з фінансових питань

1. Порушення порядку організації чи ведення бухгалтерського обліку, подання фінансового плану підприємства державного сектору економіки та звіту про його виконання, проведення інвентаризацій грошових коштів, матеріальних цінностей чи інших статей балансу, ведення касових операцій, –
має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 297. Порушення порядку ведення бухгалтерського обліку при ліквідації юридичної особи

1. Порушення порядку ведення бухгалтерського обліку господарських операцій, пов'язаних з ліквідацією юридичної особи, –
має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії.

Стаття 298. Порушення порядку і строків зберігання фінансово-господарських документів

1. Порушення порядку чи строків зберігання фінансово-господарських документів, –
має наслідком накладення штрафу першої категорії.

**Глава 6. Адміністративні проступки проти
порядку управління у бюджетній сфері**

Примітка. 1. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 299 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері сільського господарства та з питань продовольчої безпеки держави.

Стаття 299. Порушення правил вирощування винограду

1. Порушення правил промислового насадження винограду за рахунок державного фінансування, –

має наслідком накладення штрафу шостої категорії.

2. Порушення правил зрідженості виноградників, насаджених за рахунок державного фінансування, яке призвело до зрідженості виноградників від десяти до п'ятнадцяти відсотків, –

має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії.

3. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною другою цієї статті, яке призвело до зрідженості виноградників від п'ятнадцяти до двадцяти відсотків, –

має наслідком накладення штрафу шостої категорії.

4. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною другою цієї статті, яке призвело до зрідженості виноградників понад двадцять відсотків, –

має наслідком накладення штрафу сьомої категорії.

Глава 7. Адміністративні проступки проти порядку управління у сфері обігу грошей і цінних паперів, а також ціноутворення

Примітка. 1. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 300, 301 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері податкової політики.

2. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 302 цього Кодексу, розглядаються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

3. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 303, 305 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері цінової політики.

4. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 304 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері електроенергетики.

Стаття 300. Порушення правил обігу коштів

1. Порушення правил розрахунків чи ведення касових операцій, – має наслідком накладення штрафу першої категорії.

2. Перевищення лімітів залишку готівки в касах, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в двократному розмірі сум виявленої понадлімітної готівки за кожний день.

3. Порушення правил оприбуткування у касах готівки, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в п'ятикратному розмірі неоприбуткованої суми.

4. Порушення правил використання виданої під звіт готівки, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі двадцяти п'яти відсотків виданих під звіт сум.

5. Порушення правил проведення готівкових розрахунків, розрахунків з електронними грошима, розрахунків з використанням електронних платіжних засобів –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі сплачених коштів.

6. Порушення правил цільового використання одержаних в установі банку готівкових коштів, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі витраченої готівки.

7. Невстановлення установами банків лімітів залишку готівки в касах, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 301. Порушення порядку здійснення операцій з електронними грошима

Порушення законів України та нормативно-правових актів Національного банку України щодо порядку здійснення операцій з електронними грошима, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

Стаття 302. Порушення правил на ринку цінних паперів

1. Порушення порядку розміщення цінних паперів, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії або накладення нефіксованого штрафу в розмірі до ста п'ятдесяти відсотків одержаного прибутку (надходжень) з позбавленням (анулюванням) ліцензії на право здійснення діяльності на фондовому ринку (свідоцтва про реєстрацію об'єднання як самоврегульованої організації фондового ринку) або без такого.

2. Маніпулювання на організованих ринках, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії або накладення нефіксованого штрафу в розмірі від ста до ста п'ятдесяти відсотків одержаного прибутку (надходжень) з позбавленням ліцензії на право здійснення діяльності на

фондовому ринку (свідоцтва про реєстрацію об'єднання як саморегульованої організації фондового ринку) або без такого.

3. Порушення порядку і строків надання інвестору в цінні папери (у тому числі акціонеру) інформації про діяльність емітента, порядку опублікування інформації, розміщення інформації у загальнодоступній інформаційній базі даних про ринок цінних паперів, -

має наслідком накладення штрафу третьої категорії з позбавленням (анулювання) ліцензії на право здійснення діяльності на фондовому ринку (свідоцтва про реєстрацію об'єднання як саморегульованої організації фондового ринку) або без такого.

4. Порушення порядку подання інформації емітентом облігацій або особою, яка надає забезпечення, обов'язок подання якої встановлено законодавством, -

має наслідком накладення штрафу шостої категорії з позбавленням (анулюванням) ліцензії на право здійснення діяльності на фондовому ринку (свідоцтва про реєстрацію об'єднання як саморегульованої організації фондового ринку) або без такого.

5. Порушення Центральним депозитарієм цінних паперів або депозитарною установою порядку провадження депозитарної діяльності, що призвело до втрати інформації, що міститься у системі депозитарного обліку цінних паперів, а також ухилення від внесення змін або внесення завідомо недостовірних змін до системи депозитарного обліку, -

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії з позбавленням (анулюванням) ліцензії на право здійснення діяльності на фондовому ринку (свідоцтва про реєстрацію об'єднання як саморегульованої організації фондового ринку) або без такого.

6. Порушення адміністратором за випуском облігацій або особою, відповідальною за проведення зборів власників облігацій, своїх обов'язків, передбачених законодавством, -

має наслідком накладення штрафу шостої категорії з позбавленням (анулюванням) ліцензії на право здійснення діяльності на фондовому ринку

(свідоцтва про реєстрацію об'єднання як самоврегульованої організації фондового ринку) або без такого.

7. Порушення емітентом облігацій свого обов'язку щодо призначення адміністратора за випуском облігацій (у тому числі у зв'язку із зміною адміністратора за випуском облігацій у випадках, передбачених законодавством) або порушення обов'язку щодо реєстрації змін до проспекту цінних паперів (рішення про емісію цінних паперів) –

має наслідком накладення штрафу шостої категорії з позбавленням (анулюванням) ліцензії на право здійснення діяльності на фондовому ринку (свідоцтва про реєстрацію об'єднання як самоврегульованої організації фондового ринку) або без такого.

8. Порушення порядку розголошення, передання або надання доступу до інсайдерської інформації (крім розкриття інсайдерської інформації в межах виконання професійних, трудових або службових обов'язків та в інших випадках, передбачених законом), надання з використанням такої інформації рекомендацій стосовно придбання або відчуження цінних паперів чи похідних (деривативів), а також вчинення з використанням інсайдерської інформації на власну користь або на користь інших осіб правочинів, спрямованих на придбання або відчуження цінних паперів чи похідних (деривативів), яких стосується інсайдерська інформація, -

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії або накладення нефіксованого штрафу в розмірі від ста до ста п'ятдесяти відсотків одержаного прибутку (надходжень) з позбавленням ліцензії на право здійснення діяльності на фондовому ринку (свідоцтва про реєстрацію об'єднання як саморегульованої організації фондового ринку) або без такого.

9. Невиконання умов затвердженого проспекту цінних паперів, -

має наслідком накладення штрафу третьої категорії з позбавленням (анулюванням) ліцензії на право здійснення діяльності на фондовому ринку (свідоцтва про реєстрацію об'єднання як самоврегульованої організації фондового ринку) або без такого.

10. Порухення порядку розповсюдження реклами (внесення змін до реклами) цінних паперів та фондового ринку, в тому числі у разі визнання емісії таких цінних паперів відповідного випуску недобросовісною або недійсною, або визнання випуску цінних паперів таким, що не відбувся, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі від ста п'ятдесяти до трьохсот відсотків вартості розміщеної реклами з позбавленням ліцензії на право здійснення діяльності на фондовому ринку (свідоцтва про реєстрацію об'єднання як саморегульованої організації фондового ринку) або без такого.

11. Порухення порядку набуття або збільшення участі у професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків:

у розмірі до 10 відсотків номінальної вартості придбаних акцій (часток) професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків, якщо особа набула або збільшила пряму участь у професійному учаснику ринку капіталу та організованих товарних ринків, -

у розмірі до 10 відсотків номінальної вартості акцій (часток), що належать акціонеру (учаснику) професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків, через якого особа набула або збільшила участь у професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків, якщо особа набула або збільшила опосередковану участь у професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі:

у розмірі до 10 відсотків номінальної вартості придбаних акцій (часток) професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків, якщо особа набула або збільшила пряму участь у професійному учаснику ринку капіталу та організованих товарних ринків,

у розмірі до 10 відсотків номінальної вартості акцій (часток), що належать акціонеру (учаснику) професійного учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків, через якого особа набула або збільшила участь у професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків, якщо особа набула або збільшила опосередковану участь у професійному учаснику ринків капіталу та організованих товарних ринків.

12. Порухення порядку розкриття інформації на фондовому ринку або у системі накопичувального пенсійного забезпечення –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії

13. Порухення порядку оприлюднення фінансової звітності або консолідованої фінансової звітності разом з аудиторським звітом -

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

Стаття 303. Порухення порядку формування та застосування цін і тарифів

1. Порухення порядку формування, встановлення або застосування цін, тарифів, а також знижок, націнок чи доплат до них, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

2. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, під час карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України, на товари протиепідемічного призначення, що необхідні для запобігання поширенню епідемій, пандемій та/або товарів, що мають істотну соціальну значущість, якщо ціна перевищила більше ніж у 1,2 рази рівень ціни, визначений на такий товар, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 304. Порухення тарифних правил у сфері теплопостачання

1. Порухення правил застосування тарифів, нарахування плати за виробництво, транспортування чи постачання теплової енергії, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

Стаття 305. Порухення законодавства про ціни і ціноутворення

1. Порухення вимог щодо формування, встановлення та застосування державних регульованих цін - вилучення необґрунтовано одержаної виручки, що становить позитивну різницю між фактичною виручкою від продажу (реалізації) товару та виручкою за цінами, сформованими відповідно до запровадженого способу регулювання (крім тих, що на постійній основі надають житлово-комунальні послуги або мають адресного споживача), -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 100 відсотків необґрунтовано одержаної виручки.

2. Стягнення плати за товари, які згідно із законодавством надаються безоплатно, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 100 відсотків вартості проданих (реалізованих) товарів.

3. Надання уповноваженим органам недостовірних відомостей – має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Глава 8. Адміністративні проступки проти порядку управління у сфері соціального страхування

Примітка. 1. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 306 – 307 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері податкової політики, адміністративним органом у сфері пенсійного забезпечення.

2. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 308 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.

3. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 309 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.

Стаття 306. Порушення законодавства про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування

1. Порушення порядку постановки на облік платниками єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, на яких не поширюється дія закону про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, – має наслідком накладення штрафу другої категорії.

2. Порушення порядку сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, – має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі двадцяти відсотків своєчасно не сплачених сум.

3. Порушення порядку подання відомостей, що використовуються в Державному реєстрі загальнообов'язкового державного соціального страхування, іншої звітності та відомостей, передбачених законами про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та про

загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, порушення встановленого порядку використання та здійснення операцій з коштами Пенсійного фонду України, –

має наслідком накладення другої категорії.

4. Донарахування адміністративним органом у сфері податкової політики або платником своєчасно не нарахованого єдиного внеску, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі десяти відсотків своєчасно не донарахованої суми за кожен звітний період, але не більш п'ятдесяти відсотків суми донарахованого єдиного внеску.

5. Порушення банками порядку перерахування чи зарахування на банківські рахунки адміністративного органу в сфері податкової політики сум єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, адміністративних стягнень і пені, зазначених у цій статті, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі десяти відсотків своєчасно не зарахованих (неперерахованих) сум та нарахування пені в розмірі 0,1 відсотка зазначених сум, розрахованої за кожний день прострочення їх перерахування (зарахування).

6. Порушення банками порядку видачі (перерахування) коштів для виплат заробітної плати (доходу), на які нараховується єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі невиданого (не перерахованого) єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Примітка. Нарахування пені, передбаченої статтями 306, 307 цього Кодексу, починається з першого календарного дня, що настає за днем закінчення строку внесення відповідного платежу, до дня його фактичної сплати (перерахування).

Стаття 307. Порушення правил загальнообов'язкового державного соціального страхування, загальнообов'язкового державного пенсійного страхування

1. Порушення порядку нарахування, обчислення страхових внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

2. Порушення порядку використання страхових коштів –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі п'ятдесяти відсотків такої суми.

3. Несвоєчасне повернення або повернення не в повному обсязі страхових коштів –

має наслідком накладення штрафу у розмірі 10 відсотків несвоєчасно повернутих або повернутих не в повному обсязі страхових коштів та нарахування пені в розмірі 0,1 відсотка зазначених сум коштів, розрахована за кожний день прострочення платежу.

4. Порушення банками порядку перерахування чи зарахування на банківські рахунки сум страхових внесків, адміністративних стягнень і пені, зазначених у цій статті, сум інвестиційного доходу, інших коштів, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі десяти відсотків своєчасно не зарахованих (неперерахованих) сум та нарахування пені в розмірі 0,1 відсотка зазначених сум, розрахованої за кожний день прострочення їх перерахування (зарахування).

5. Порушення порядку виплати і доставки сум пенсійних виплат одержувачам, їх зарахування на банківські рахунки пенсіонерів, повернення на банківські рахунки адміністративного органу в сфері пенсійного забезпечення, Накопичувального фонду сум страхових внесків сум коштів, не використаних для здійснення пенсійних виплат, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі сум пенсійних виплат.

6. Порушення банками порядку видачі (перерахування) коштів для виплат заробітної плати (доходу), на які нараховуються страхові внески, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі страхових внесків, який підлягає сплаті страхувальником.

7. **Порушення порядку використання та здійснення операцій з коштами накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, –**

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

Стаття 308. Порушення правил загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням

1. **Порушення порядку використання коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності або витратами, зумовленими похованням, –**

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі п'ятдесяти відсотків від суми неправомірно витрачених коштів.

2. **Порушення порядку повернення коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності або витратами, зумовленими похованням, –**

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі десяти відсотків від суми коштів.

Стаття 309. Порушення правил загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності

1. **Порушення особами, які використовують найману працю, порядку використання чи повернення коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійних захворювань, які спричинили втрату працездатності, –**

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Глава 9. Адміністративні проступки проти порядку управління у сфері валютного регулювання

Примітка. 1. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 310 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері податкової політики, Національним банком України.

2. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 311 – 312 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері державного пробірною контролю.

3. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 313 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері фінансової політики, органом місцевого самоврядування.

Стаття 310. Порушення банківського, валютного законодавства

1. Порушення правил здійснення операцій з валютними цінностями, торгівлі іноземною валютою, валютними цінностями на валютному ринку України, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі, еквівалентному (вартості) зазначених валютних цінностей, перерахованій у валюту України за обмінним курсом Національного банку України на день здійснення таких операцій, з виключенням банку із Реєстру банків, їх філій і представництв, валютних бірж і фінансово-кредитних установ або без такого виключення.

2. Порушення правил купівлі уповноваженими банками іноземної валюти на валютному ринку України за дорученням і за рахунок резидентів, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі двадцяти п'яти відсотків від суми (вартості) іноземної валюти, що була зафіксована у дорученні резидента, та позбавлення (анулювання) ліцензії Національного банку України на здійснення валютних операцій.

3. Порушення правил валютного нагляду за валютними операціями, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі двадцяти п'яти відсотків від суми (вартості) валютних операцій, здійснених через ці установи з порушенням закону, та позбавлення (анулювання) ліцензії Національного банку України на здійснення валютних операцій.

4. Порушення резидентами порядку розрахунків у іноземній валюті, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі, еквівалентному сумі валютних цінностей, що використовувалися при розрахунках, перерахованій у валюту України за обмінним курсом Національного банку України на день здійснення таких розрахунків.

5. Порушення пов'язаними з банком особами або іншими особами, діяльність яких може бути об'єктом перевірки Національного банку України, вимог банківського законодавства, у тому числі порушення порядку подання звітності, - має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

6. Порушення порядку здійснення діяльності у сфері державного регулювання ринків небанківських фінансових послуг, - має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

7. Порушення еквайром, емітентом загальних параметрів моніторингу з метою ідентифікації помилкових та неналежних переказів із застосуванням електронних платіжних засобів - має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії.

8. Порушення членом, учасником платіжної системи порядку повідомлення про помилкові, неналежні перекази та суб'єктів цих переказів інших членів, учасників платіжної системи - має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії.

9. Порушення уповноваженою установою вимог валютного законодавства, вимог валютного регулювання та нагляду - має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

Примітка. Терміни «еквайр», «емітент», «платіжна організація», «член/учасник платіжної системи» вживаються у значеннях, визначених Законом України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні».

Термін «пов'язана з банком особа» вживається у значенні, визначеному Законом України «Про банки і банківську діяльність».

Термін «уповноважені установи» вживається у значенні, визначеному Законом України «Про валюту і валютні операції».

Стаття 311. Порушення порядку торгівлі ювелірними та побутовими виробами з дорогоцінних металів

1. Порушення порядку торгівлі ювелірними виробами або побутовими виробами з дорогоцінних металів, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі ста відсотків вартості виробів, що знаходяться у продажу.

Стаття 312. Порухення порядку здійснення діяльності з дорогоцінними металами, дорогоцінним камінням та виробами

1. Порухення порядку здійснення діяльності щодо операцій з дорогоцінними металами, дорогоцінним камінням та виробами, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

2. Порухення порядку обліку дорогоцінних металів або дорогоцінного каміння, виробів, відходів чи брухту, що їх містять, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

3. Порухення порядку виготовлення, збуту або використання державного пробірнього клейма, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

Стаття 313. Порухення порядку видобутку, виробництва, використання та реалізації дорогоцінних металів і каміння

1. Порухення норм вилучення, втрат, повернення у процесі виробництва, порядку обліку, зберігання, реалізації, збирання, здавання дорогоцінних металів чи дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення або напівдорогоцінного каміння, їх відходів, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

2. Порухення порядку видобутку, виробництва, переробки, використання або транспортування дорогоцінних металів чи дорогоцінного каміння, органогенного каміння або напівдорогоцінного каміння, їх відходів чи брухту, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії

**Глава 10. Адміністративні проступки проти
порядку управління у митній сфері**

Примітка. 1. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 314 – 330 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері митної політики.

2. Справи про адміністративні проступки, передбачені частиною другою статті 322 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері податкової політики.

Стаття 314. Порухення режиму зони митного контролю

1. Порушення режиму зони митного контролю, –
має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 315. Порушення порядку зберігання чи проведення операцій з товарами

1. Порушення порядку проведення операцій з товарами, митне оформлення яких не закінчено, або з товарами, які перебувають на тимчасовому зберіганні під митним контролем чи зберігаються в режимі митного складу, –
має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

2. Порушення порядку забезпечення схоронності товарів, митне оформлення яких не закінчено, або товарів, які перебувають на тимчасовому зберіганні під митним контролем чи зберігаються в режимі митного складу, –
має наслідком накладення штрафу шостої категорії.

3. Передання транспортного засобу особистого користування, тимчасово ввезеного на митну територію України чи поміщеного у митний режим транзиту, у володіння, користування або розпорядження особі, яка безпосередньо не ввозила такий транспортний засіб на митну територію України чи не поміщувала його у митний режим транзиту, за винятком випадків, коли в транспортному засобі знаходиться особа, яка безпосередньо ввозила такий транспортний засіб на митну територію України чи поміщувала його у митний режим транзиту, а так само використання такого транспортного засобу для цілей підприємницької діяльності та/або отримання доходів в Україні, –
має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

Стаття 316. Порушення строків доставлення товарів, транспортних засобів, документів

1. Порушення строку доставлення до адміністративного органу в сфері митної справи товарів, транспортних засобів комерційного призначення, транспортних засобів особистого користування, що перебувають під митним контролем, митних або інших документів на ці товари, транспортні засоби не більше ніж на одну добу, –
має наслідком попередження або накладення штрафу першої категорії.

2. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, тривалістю більше ніж на одну добу, але не більше ніж на десять діб, – має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

3. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, тривалістю більше ніж на десять діб, але не більше ніж на двадцять діб, митних або інших документів на ці товари більше ніж на десять діб, а так само втрата цих документів –

має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії.

4. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, тривалістю більше ніж на двадцять діб, а так само втрата цих товарів чи видача їх без дозволу митного органу, –

має наслідком накладення штрафу шостої категорії.

5. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, тривалістю більше ніж на двадцять діб, але не більше ніж на тридцять діб, а так само видача їх без дозволу митного органу, –

має наслідком накладення штрафу сьомої категорії.

6. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, тривалістю більше ніж на тридцять діб, а так само втрата цих транспортних засобів, у тому числі їх розкомплектування, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

Стаття 317. Порушення порядку здійснення операцій на території вільної митної зони

1. Порушення порядку здійснення операцій (ввезення, вивезення, розпорядження товарами) на території вільної митної зони, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 318. Порушення порядку або строків розпорядження товарами, розміщеними у магазині безмитної торгівлі

1. Порушення порядку або строків розпорядження товарами, розміщеними у магазині безмитної торгівлі, у разі ліквідації магазину або зупинення дії чи анулювання дозволу на його відкриття та експлуатацію –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 319. Порушення порядку здійснення операцій з переробки товарів

1. Порушення порядку здійснення операцій з переробки товарів, у тому числі невивезення, неввезення на митну територію України товарів та/або продуктів їх переробки, які переміщувалися з метою переробки, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 320. Порушення строку тимчасового ввезення або тимчасового вивезення товарів, у тому числі транспортних засобів особистого користування, транспортних засобів комерційного призначення

1. Порушення строку тимчасового ввезення товарів на митну територію України або строку тимчасового вивезення товарів за межі митної території України, у тому числі транспортних засобів особистого користування, транспортних засобів комерційного призначення, не більше ніж на три доби –

має наслідком попередження або накладення штрафу першої категорії.

2. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, тривалістю більше ніж на три доби, але не більше ніж на десять діб –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

3. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, тривалістю більше ніж на десять діб, але не більше ніж на двадцять діб –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

4. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, тривалістю більше ніж на двадцять діб –

має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії.

5. Перевищення строку тимчасового ввезення транспортних засобів особистого користування та транспортних засобів комерційного призначення на митну територію України більше ніж на двадцять діб, але не більше ніж на тридцять діб –

має наслідком накладення штрафу шостої категорії.

6. Перевищення строку тимчасового ввезення транспортних засобів особистого користування та транспортних засобів комерційного призначення на митну територію України більше ніж на тридцять діб, а так само втрата цих транспортних засобів, у тому числі їх розкомплектування, -

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

Стаття 321. Ухилення від сплати митних платежів

1. Вчинення дій, спрямованих на ухилення від сплати митних платежів, – має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі триста відсотків несплаченої суми митних платежів.

Стаття 322. Порушення порядку переміщення, зберігання, реалізації пального або спирту етилового

1. Переміщення пального або спирту етилового транспортними засобами, не зазначеними у митних деклараціях при переміщенні пального або спирту етилового митною територією України прохідним транзитом або внутрішнім транзитом, або в акцизних накладних, зареєстрованих у Єдиному реєстрі акцизних накладних, складених на операції, при здійсненні яких переміщується пальне або спирт етиловий у таких транспортних засобах, або в заявках на переміщення пального або спирту етилового транспортними засобами, що не є акцизними складами пересувними, -

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії з вилученням пального або спирту етилового та транспортних засобів.

2. Зберігання, реалізація на митній території України пального або спирту етилового на акцизному складі, не зареєстрованому у системі електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового, -

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії з вилученням пального або спирту етилового, транспортних засобів, ємностей та обладнання, що використовувалися для зберігання, реалізації такого пального або спирту етилового, грошей, одержаних внаслідок вчинення цього адміністративного проступку.

Стаття 323. Порушення порядку проходження митного контролю в зонах (коридорах) спрощеного митного контролю

1. Порушення порядку проходження митного контролю в зонах (коридорах) спрощеного митного контролю, тобто переміщення через митний кордон України заборонених товарів або товарів, переміщення яких через митний кордон України

заборонено або обмежено законодавством України, або товарів в обсягах, що перевищують неоподатковувану норму переміщення через митний кордон України,

-

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 324. Порухення порядку декларування товарів, транспортних засобів комерційного призначення

1. Порухення порядку декларування товарів, транспортних засобів комерційного призначення, що переміщуються через митний кордон України, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 100 відсотків вартості цих товарів, транспортних засобів з вилученням цих товарів, транспортних засобів.

Стаття 325. Порухення порядку пересилання товарів через митний кордон України

1. Порухення порядку пересилання через митний кордон України в міжнародних експрес-відправленнях товарів, заборонених до такого пересилання, -

має наслідком накладення штрафу першої категорії з вилученням цих товарів.

Стаття 326. Порухення порядку обліку товарів, які перебувають під митним контролем

1. Порухення порядку обліку товарів, які перебувають під митним контролем,

-

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 327. Порухення порядку переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України поза митним контролем

1. Порухення порядку переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України, тобто їх переміщення поза митним контролем, поза робочим часом і без виконання митних формальностей, або з незаконним звільненням від митного контролю внаслідок зловживання службовим становищем посадовими особами митного органу –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 100 відсотків вартості товарів, транспортних засобів - безпосередніх предметів порушення

митних правил з вилученням цих товарів, транспортних засобів і транспортних засобів, що використовувалися для переміщення товарів - безпосередніх предметів порушення митних правил через митний кордон України поза митним контролем.

Стаття 328. Переміщення товарів через митний кордон України з приховуванням від митного контролю

1. Переміщення товарів через митний кордон України з приховуванням від митного контролю, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 100 відсотків вартості товарів - безпосередніх предметів порушення митних правил з вилученням цих товарів, а також товарів, транспортних засобів, що використовувалися для переміщення товарів - безпосередніх предметів порушення митних правил через митний кордон України.

Стаття 329. Порушення порядку зберігання, перевезення чи придбання товарів, транспортних засобів комерційного призначення, ввезених на митну територію України

1. Зберігання, перевезення, придбання чи використання товарів, транспортних засобів комерційного призначення, ввезених на митну територію України поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 100 відсотків вартості цих товарів, транспортних засобів або їх вилучення.

Стаття 330. Порушення порядку переміщення товарів через митний кордон України з порушенням прав інтелектуальної власності

1. Ввезення на митну територію України або вивезення за межі цієї території товарів, призначених для виробничої або іншої підприємницької діяльності, з порушенням охоронюваних законом прав інтелектуальної власності -

має наслідком накладення штрафу третьої категорії з вилученням товарів, що переміщуються з порушенням права інтелектуальної власності.

Глава 11. Адміністративні проступки проти порядку управління у сфері забезпечення прав та інтересів споживачів, метрології та технічного регулювання

Примітка. 1. Справи про адміністративні проступки, передбачені частинами першою-шостою статті 331 – 332 цього Кодексу, розглядаються відповідним адміністративним органом у сфері державного ринкового нагляду.

2. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 333 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері захисту прав споживачів, Національним банком України – у разі вчинення проступку, вчиненого учасниками ринків фінансових послуг, якщо державне регулювання ринку таких послуг здійснюється Національним банком України.

3. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 334 – 337 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері метрологічного нагляду.

4. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 338 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері метрологічного нагляду та у сфері захисту прав споживачів.

5. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 339 – 340 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері автомобільного транспорту.

6. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 341 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері теплопостачання.

7. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 342 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері електроенергетики.

8. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 343 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері енергозбереження.

9. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 344 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері насінництва та розсадництва, органом місцевого самоврядування.

Стаття 331. Порушення у галузі технічного регулювання

1. Порушення порядку введення в обіг продукції в частині її безпечності чи відповідності вимогам технічних регламентів, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі ста відсотків вартості продукції, але не менше штрафу восьмої категорії.

2. Порушення порядку реалізації продукції в частині підтвердження відповідності чи відповідності її вимогам технічних регламентів, – має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

3. Порушення правил зберігання продукції, що призвело до її невідповідності вимогам технічних регламентів, – має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

4. Порушення правил надання споживачам інформації про ризики, притаманні нехарчовій продукції, – має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

5. Відсутність необхідної, доступної, достовірної та своєчасної інформації про продукцію, – має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі тридцяти відсотків вартості одержаної для реалізації партії товару, виконаної роботи, наданої послуги, але не менше штрафу першої категорії, а у разі, коли відповідно до закону не ведеться обов'язковий облік доходів і витрат, – штрафу першої категорії.

6. Реалізація товару, строк придатності якого минув, – має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі двохсот відсотків вартості реалізованого товару, але не менше штрафу першої категорії.

Стаття 332. Порушення правил поводження з неякісною та небезпечною продукцією

1. Порушення порядку вилучення з обігу, подальшого використання неякісної або небезпечної продукції, – має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

2. Порушення порядку переробки, утилізації або знищення вилученої з обігу неякісної чи небезпечної продукції, – має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

Стаття 333. Порушення прав споживача

1. Порушення прав споживача у сфері торговельного, інших видів обслуговування у разі придбання товару неналежної якості, разі порушення умов договору про виконання робіт (надання послуг), права на обмін товару належної якості, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в десятикратному розмірі вартості продукції, але не менше штрафу першої категорії.

2. Порушення права на інформацію про продукцію, продавця у сфері електронної комерції, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі тридцяти відсотків вартості одержаної для реалізації партії товару, виконаної роботи, але не менше штрафу першої категорії.

3. Порушення умов договору між споживачем і виконавцем про виконання роботи, надання послуги –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі ста відсотків вартості виконаної роботи (наданої послуги), але не менше штрафу першої категорії.

4. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною третьою цієї статті, стосовно групи споживачів, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі від одного до десяти відсотків вартості виконаних робіт (наданих послуг) за попередній календарний місяць, але не менше штрафу першої категорії.

5. Порушення права споживача на використання електронних платіжних засобів, -

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

6. Порушення порядку надання споживачу фінансових послуг інформації про умови надання фінансової послуги, -

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 334. Порушення вимог щодо фасування товару

1. Порушення порядку фасування товару або продажу (реалізації) фасованого товару, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 335. Порушення вимог щодо випуску з ремонту та видачі на прокат засобів вимірювальної техніки

1. Випуск з ремонту та видача на прокат засобів вимірювальної техніки, що застосовуються у сфері законодавчо регульованої метрології та не відповідають

нормативно-правовим актам, що містять вимоги до таких засобів вимірювальної техніки, -

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 336. Порушення умов і правил проведення повірки засобів вимірювальної техніки

Порушення умов і правил проведення повірки засобів вимірювальної техніки, що перебувають в експлуатації та застосовуються у сфері законодавчо регульованої метрології, а також проведення такої повірки неуповноваженими науковими метрологічними центрами, метрологічними центрами та повірочними лабораторіями, крім повірки, що проводиться науковими метрологічними центрами, які мають міжнародно-визнані калібрувальні та вимірювальні можливості за відповідними видами та підвидами вимірювань або застосовують національні еталони, -

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 337. Фальсифікація засобів вимірювання

Виготовлення або перероблення з метою використання чи збуту, а також збут фальсифікованих вимірювальних приладів чи інструментів -

має наслідком накладення штрафу другої категорії з вилученням таких вимірювальних приладів чи інструментів.

Стаття 338. Порушення правил у сфері комерційного та розподільного обліку комунальних послуг

1. Порушення оператором зовнішніх інженерних мереж правил у сфері комерційного та розподільного обліку комунальних послуг, строків встановлення, заміни вузлів комерційного обліку теплової енергії, гарячої чи питної води, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі одного відсотка суми платежів, нарахованих за останній місяць.

2. Порушення оператором зовнішніх інженерних мереж правил у сфері комерційного та розподільного обліку комунальних послуг в частині:

1) правил приєднання, видачі технічних умов на приєднання будівель до зовнішніх теплових мереж, зовнішніх мереж гарячого водопостачання, зовнішніх систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення;

2) строків прийняття на абонентський облік вузлів комерційного обліку теплової енергії, гарячої чи питної води, а також у визначених законодавством випадках строків проведення їх періодичної повірки або повідомлення споживачів про закінчення термінів періодичної повірки, -

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

3. Порухення оператором зовнішніх інженерних мереж, виконавцем комунальних послуг з постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого питного водопостачання, особою, яка здійснює розподіл обсягів відповідної комунальної послуги, правил у сфері комерційного та розподільного обліку комунальних в частині:

1) правил надання споживачу комунальної послуги рахунка на оплату;

2) доступу споживача або його представника до облікової інформації або для ознайомлення з показаннями вузлів комерційного обліку теплової енергії, гарячої чи питної води;

3) правил здійснення розподілу обсягів комунальних послуг, методики розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг;

4) строків прийняття на абонентський облік вузлів розподільного обліку теплової енергії, гарячої чи питної води, а також строків повідомлення споживачів про закінчення термінів їх періодичної повірки, -

має наслідком накладення штрафу сьомої категорії.

Стаття 339. Відмова пасажирів у перевезенні, вимагання завищеної плати за проїзд на таксі

1. Відмова пасажирів у перевезенні на таксі або вимагання у нього завищеної плати за проїзд, -

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 340. Порухення правил надання послуг з перевезення пасажирів

1. Порухення встановленого маршруту руху автобуса або маршрутного таксомотора, -

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

2. Порухення правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту в частині відсутності необхідної інформації для пасажирів, -

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 341. Порушення у сфері тепlopостачання

1. Порушення порядку постачання теплової енергії, –
має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії.

2. Порушення порядку приєднання до теплової мережі теплогенеруючої установки або споживача теплової енергії, –
має наслідком накладення штрафу другої категорії.

3. Порушення порядку застосування тарифів на виробництво теплової енергії, її транспортування чи постачання споживачу (покупцю), -
має наслідком накладення штрафу другої категорії.

4. Порушення порядку від'єднання споживача від теплової мережі тепlopостачальної (теплогенеруючої) організації, -
має наслідком накладення штрафу другої категорії.

5. Порушення правил водорозбору з систем опалення, підключення до систем опалення без укладання договору купівлі-продажу теплової енергії, правил роботи на вузлах комерційного обліку теплової енергії –
має наслідком накладення штрафу першої категорії.

6. Порушення вимог щодо забезпечення належного технічного стану теплових, тепловикористальних установок та мереж, а також їх експлуатації –
має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 342. Порушення у сфері електроенергетики

1. Незабезпечення електричною енергією споживачів, що не допускають порушень своїх договірних зобов'язань перед оператором системи передачі та/або оператором системи розподілу та/або електропостачальником, або захищених споживачів, до яких застосовується особливий режим відключення та/або обмеження електропостачання, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

2. Порушення електропостачальником, який здійснює постачання електричної енергії, правил постачання електричної енергії, –
має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

Стаття 343. Порушення вимог законодавства про енергозбереження

1. Порухення правил впровадження у виробництво нових технологій чи обладнання в частині відповідності вимогам законодавства про енергозбереження, діючим нормам, або порушення встановлених на підставі закону вимог енергозбереження під час проектування, будівництва чи реконструкції, введення в дію, експлуатації об'єктів, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

2. Порухення порядку проведення енергетичної експертизи чи підготовки експертних висновків, або невиконання вимог державної енергетичної експертизи, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

3. Порухення правил підтримання або підвищення технічного рівня енерговикористовуючого устаткування чи систем енергопостачання, –

має наслідком попередження або накладення штрафу першої категорії.

4. Порухення правил встановлення норм питомих витрат паливно-енергетичних ресурсів або перевищення таких норм, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 344. Порухення порядку та умов ведення насінництва та розсадництва

1. Порухення правил виробництва, заготівлі, введення в обіг насіння, садивного матеріалу, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Розділ 8. Адміністративні проступки проти порядку управління в інформаційній сфері, сфері оборони, військового обов'язку, безпеки державного кордону України, а також забезпечення функціонування публічної служби

Глава 1. Адміністративні проступки проти порядку управління у сфері інформаційної, статистичної та рекламної діяльності, кінематографії, телебачення, радіомовлення, сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра

Примітка. 1. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 345 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері захисту інформації.

2. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 346, 361 цього Кодексу, розглядаються Службою безпеки України.

3. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 347 цього Кодексу, розглядаються Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини.

4. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 348 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері державної реєстрації актів цивільного стану, органом місцевого самоврядування.

5. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 349 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері архівної справи.

6. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 350 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері захисту прав споживачів.

7. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 351 цього Кодексу, розглядаються Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення.

8. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 352, 354 цього Кодексу, розглядаються Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення.

9. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 353 цього Кодексу, розглядаються Антимонопольним комітетом України.

10. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 355 – 360 цього Кодексу, розглядаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.

11. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 361 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері публічної безпеки та порядку.

Стаття 345. Порушення правил щодо захисту інформації

1. Порушення умов, передбачених ліцензією на здійснення діяльності у сфері криптографічного захисту інформації (крім електронних довірчих послуг) та технічного захисту інформації, -

має наслідком накладення штрафу третьої категорії

2. Порушення вимог щодо криптографічного, технічного захисту інформації та вимог з протидії технічним розвідкам, -

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 346. Порушення вимог щодо державної таємниці

1. Порушення вимог щодо державної таємниці, яке полягає в порушенні порядку передачі державної таємниці іншій державі чи міжнародній організації, порядку засекречування інформації, порядку надання грифа секретності матеріальним носіям конфіденційної або іншої таємної інформації, яка не становить державної таємниці, порядку надання допуску та доступу до державної таємниці, невжитті заходів щодо забезпечення охорони державної таємниці та незабезпечення контролю за охороною державної таємниці, недодержанні вимог законодавства щодо забезпечення охорони державної таємниці під час здійснення міжнародного співробітництва, прийому іноземних делегацій, груп, окремих іноземців та осіб без громадянства та проведення роботи з ними, невиконанні норм і вимог криптографічного та технічного захисту секретної інформації, внаслідок чого виникає реальна загроза порушення її конфіденційності, цілісності і доступності –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 347. Порушення законодавства про захист персональних даних

1. Порушення порядку і строків повідомлення Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини про обробку персональних даних або про зміну відомостей, які підлягають повідомленню, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

2. Недотримання законодавства про захист персональних даних, що призвело до неправомірного поширення персональних даних, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії

Стаття 348. Повідомлення неправдивих відомостей органам державної реєстрації актів цивільного стану та несвоєчасна реєстрація народження дитини

1. Порушення порядку повідомлення органам державної реєстрації актів цивільного стану відомостей, що перешкоджають реєстрації шлюбу, а також повідомлення завідомо неправдивих відомостей, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

2. Порушення строків реєстрації батьками народження дитини, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 349. Порушення правил зберігання і доступу до архівних документів

1. Порушення правил зберігання, передання архівних документів чи доступу осіб до них, порядку повідомлення про наявні архівні документи, –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 350. Порушення правил виробництва та розповсюдження реклами

1. Порушення правил замовлення, виробництва, розповсюдження реклами, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі п'ятикратної вартості виготовленої реклами, а в разі неможливості встановлення вартості реклами, розповсюдженої з порушенням правил, має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

Примітка. Вартість виготовленої реклами для цілей цієї статті визначається виходячи з договірної (контрактної) вартості без урахування суми внесених (нарахованих) податків, зборів (обов'язкових платежів).

Стаття 351. Порушення квоти демонстрування національних фільмів

1. Порушення встановленої квоти демонстрування національних фільмів у кіно-, відеомережі України, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

Стаття 352. Порушення закону про телебачення і радіомовлення

1. Порушення закону про телебачення і радіомовлення чи умов ліцензії телерадіоорганізацією, провайдером програмної послуги, –

має наслідком оголошення попередження.

2. Вчинення телерадіоорганізацією, яка здійснює радіомовлення, адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, в частині недотримання обсягу мовлення державною мовою, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 5 відсотків загальної суми ліцензійного збору ліцензії, виданої відповідно до ліцензії на мовлення.

3. Вчинення телерадіоорганізацією, яка здійснює мовлення, адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, в частині недотримання вимоги щодо мови аудіовізуальних (електронних) засобів масової інформації, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 5 відсотків загальної суми ліцензійного збору ліцензії, виданої відповідно до ліцензії на мовлення.

4. Повторне протягом року вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, в частині порушення ліцензійних умов, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 5 відсотків розміру ліцензійного збору.

5. Вчинення телерадіоорганізацією адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, яке полягає в трансляції програм та передач із закликами до вчинення кримінальних правопорушень, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу у розмірі 25 відсотків розміру ліцензійного збору.

6. Вчинення провайдерами програмної послуги адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, яке полягає в ретрансляції програм та передач, зміст яких не відповідає вимогам закону, або заборонених та/або обмежених судом, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу у розмірі 25 відсотків розміру ліцензійного збору.

7. Повторне протягом року вчинення телерадіоорганізацією адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, яке полягає в:

1) трансляції програм та передач, у яких телеглядачам та/або радіослухачам надаються послуги з ворожіння та гадання, а також платні послуги у сфері народної та/або нетрадиційної медицини;

2) трансляції програм та передач або їх відеосюжетів, що можуть завдати шкоди фізичному, психічному чи моральному розвитку дітей та підлітків, якщо вони демонструвалися з порушенням часу демонстрування або не мали візуальних позначок з індексом кіновідеопродукції залежно від аудиторії, на яку вони розраховані;

3) трансляції телепередач, виготовлених після 1 серпня 1991 року, що містять популяризацію або пропаганду органів держави-агресора та їхніх окремих дій, що виправдовують чи визнають правомірною окупацію території України;

4) трансляції аудіовізуальних творів, телепередач, крім інформаційних та інформаційно-аналітичних, одним з учасників яких є особа, внесена до Переліку осіб, які створюють загрозу національній безпеці, затвердженого адміністративним органом у сфері культури та мистецтв;

5) розповсюдженні і рекламі порнографічних матеріалів та предметів;

6) пропаганді наркотичних засобів, психотропних речовин, – має наслідком накладення нефіксованого штрафу у розмірі 5 відсотків розміру ліцензійного збору.

8. Повторне протягом року вчинення провайдером програмної послуги адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, яке полягає в незабезпеченні абонентам можливості перегляду програм універсальної програмної послуги, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу у розмірі 10 відсотків розміру ліцензійного збору.

Примітка. 1. У разі якщо заклики до вчинення кримінальних правопорушень трансливалися, поширювалися, розповсюджувалися без попереднього запису та містилися у виступах, репліках особи, яка не є працівником телерадіоорганізації, телерадіоорганізація не несе відповідальності за ці проступки, крім випадків, коли працівниками телерадіоорганізації не вживалися заходи щодо припинення проступку у прямому ефірі.

2. У разі якщо особа має декілька ліцензій на мовлення з різними способами розповсюдження телерадіопрограм, з однаковою програмною концепцією мовлення, розмір нефіксованого штрафу розраховується з найбільшого нарахованого розміру ліцензійного збору.

У разі якщо одна особа має декілька ліцензій з однаковими способами розповсюдження телерадіопрограм, з однаковою програмною концепцією мовлення на різних територіях мовлення, розмір нефіксованого штрафу розраховується шляхом складання сум штрафів.

Стаття 353. Порухення антимонопольних обмежень в галузі телерадіомовлення

1. Порухення антимонопольних обмежень, встановлених на підставі закону про телебачення і радіомовлення, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

Стаття 354. Порухення правил надання в користування технічних засобів мовлення телерадіоорганізаціям

1. Порухення правил надання в користування технічних засобів мовлення телерадіоорганізаціям, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі двадцяти п'яти відсотків відповідного ліцензійного збору.

Стаття 355. Порухення норм, умов і правил, що регламентують діяльність у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра України, передбачену ліцензіями, дозволами, повідомленням про початок здійснення діяльності у сфері електронних комунікацій

1. Порухення норм, умов і правил, що регламентують діяльність у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра України, передбачену ліцензіями, повідомленням про початок здійснення діяльності у сфері електронних комунікацій, здійснення діяльності без повідомлення про початок здійснення діяльності у сфері електронних комунікацій або без подання повідомлення про внесення змін до відомостей, які зазначені у раніше поданому повідомленні, користування радіочастотним спектром без ліцензії на користування радіочастотним спектром, здійснення експлуатації радіобладнання,

випромінювального пристрою будь-якого призначення, заборонених до застосування та ввезення на територію України, а так само експлуатація радіообладнання та випромінювальних пристроїв без передбачених законом декларацій, дозволів (частотних присвоєнь або експлуатаційних документів), –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

2. Несплата рентної плати за користування радіочастотним спектром України протягом трьох і більше місяців, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії та позбавлення (анулювання) ліцензії, та/або дозволів на експлуатацію радіоелектронних засобів або випромінювальних пристроїв.

Примітка. Про факти вказаної в цій частині статті несплати податкові органи повідомляють центральний орган виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра.

3. Порушення норм і правил експлуатації радіообладнання та випромінювальних пристроїв на бездозвільній і безоплатній основі, за умов, що радіозавади не було усунуто у строки, вказані у попередженні уповноваженого державного підприємства, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

4. Порушення виробниками, імпортерами або постачальниками порядку ввезення та реалізації радіообладнання та випромінювальних пристроїв, а так само введення в обіг радіообладнання та випромінювальних пристроїв без декларації про відповідність або без належним чином оформленої інструкції з безпечної експлуатації радіообладнання та випромінювальних пристроїв, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

Стаття 356. Порушення правил надання та отримання електронних комунікаційних послуг

1. Порушення правил надання та отримання електронних комунікаційних послуг, що призвели до зниження якості функціонування електронних комунікаційних мереж, –

має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії.

Стаття 357. Порухення технiчних норм, правил, вимог та/або технiчних регламентiв у сферi електронних комунiкацiй

1. Порухення технiчних норм, правил, вимог та/або технiчних регламентiв у сферi електронних комунiкацiй, –

має наслiдком накладення штрафу першої категорiї.

Стаття 358. Порухення правил охорони електронних комунiкацiйних мереж

1. Порухення правил охорони електронних комунiкацiйних мереж або пошкодження електронної комунiкацiйної мережi чи технiчних засобiв електронних комунiкацiй та споруд, призначених для надання електронних комунiкацiйних послуг, –

має наслiдком накладення штрафу четвертої категорiї.

Стаття 359. Порухення правил про взаємоз'єднання електронних комунiкацiйних мереж загального користування

1. Порухення правил про взаємоз'єднання електронних комунiкацiйних мереж загального користування, –

має наслiдком накладення штрафу восьмої категорiї.

Стаття 360. Порухення умов застосування технiчних засобiв електронних комунiкацiй в електронних комунiкацiйних мережах загального користування

1. Порухення умов застосування технiчних засобiв електронних комунiкацiй в електронних комунiкацiйних мережах загального користування, –

має наслiдком накладення штрафу четвертої категорiї.

Стаття 361. Порухення порядку доступу до iнформацiї, що обробляється в нацiональних електронних iнформацiйних ресурсах i порядку поведження з нею

1. Порухення порядку доступу або порядку надання доступу до iнформацiї, яка зберiгається, обробляється чи передається в нацiональних електронних iнформацiйних ресурсах, –

має наслiдком накладення штрафу першої категорiї з вилученням засобiв, що використовувалися для незаконного доступу, або без такої.

2. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, стосовно національних електронних інформаційних ресурсів, призначених для зберігання та обробки інформації з обмеженим доступом, -

має наслідком накладення штрафу третьої категорії з вилученням програмних або технічних засобів, що використовувалися для незаконного доступу.

3. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, стосовно об'єктів критичної інформаційної інфраструктури, -

має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії з вилученням програмних або технічних засобів, що використовувалися для незаконного доступу.

4. Порушення порядку копіювання інформації, яка зберігається в національних електронних інформаційних ресурсах, у паперовій чи електронній формі, -

має наслідком накладення штрафу першої категорії з вилученням незаконно виготовлених копій баз даних.

5. Порушення порядку копіювання інформації, яка зберігається на об'єктах критичної інформаційної інфраструктури, у паперовій чи електронній формі, -

має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії з вилученням незаконно виготовлених копій баз даних.

6. Незаконне розповсюдження або користування інформацією, що порушує право власності на таку інформацію незалежно від його форми, незаконний збут інформації, яка зберігається в національних електронних інформаційних ресурсах, у паперовій чи електронній формі, -

має наслідком накладення штрафу третьої категорії з вилученням незаконно розповсюджених чи призначених для розповсюдження копій баз даних, незаконно збутих чи призначених для збуту копій баз даних, а також грошей, отриманих внаслідок протиправних дій.

7. Порушення порядку інформування або несвоєчасне інформування правоволодільця інформації, яка зберігається, обробляється чи передається в національних електронних інформаційних ресурсах, -

має наслідком накладання штрафу шостої категорії.

8. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною сьомою цієї статті, стосовно інформації з обмеженим доступом, - має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

Глава 2. Адміністративні проступки проти порядку управління у сфері забезпечення достовірності документів

Примітка. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 362 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері публічної безпеки та порядку, органом місцевого самоврядування.

Стаття 362. Порушення правил користування паспортом громадянина України

1. Порушення правил користування паспортом громадянина України, що призвело до його псування чи втрати, - має наслідком попередження або накладення штрафу першої категорії.
2. Неправомірне вилучення паспорта громадянина України у особи або прийняття його у заставу, - має наслідком попередження або накладення штрафу першої категорії.

Глава 3. Адміністративні проступки проти порядку управління у сфері топографо-геодезичної, картографічної та гідрометеорологічної діяльності

Примітка. 1. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 363 – 365 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері земельних відносин.

2. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 366 – 367 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері гідрометеорологічної діяльності.

Стаття 363. Порушення у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності

1. Порушення норм, правил під час виконання топографо-геодезичних або картографічних робіт, - має наслідком накладення штрафу другої категорії.
2. Порушення порядку внесення змін до технічних норм, -

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

3. Порушення умов користування топографо-геодезичними матеріалами, – має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 364. Порушення вимог щодо охорони геодезичних пунктів

1. Порушення правил виконання господарських або інших робіт, що негативно вплинули на стан геодезичних пунктів, – має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 365. Знищення межових знаків, пошкодження або знищення геодезичних пунктів і мереж

1. Знищення межових знаків меж землекористувачів – має наслідком накладення штрафу першої категорії.

2. Пошкодження або знищення геодезичних пунктів Державної геодезичної мережі, геодезичних мереж спеціального призначення – має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 366. Порушення вимог щодо діяльності в охоронних зонах пунктів гідрометеорологічних спостережень

1. Порушення правил розміщення або експлуатації об'єктів, що перешкоджають функціонуванню гідрометеорологічних станцій чи постів, – має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 367. Порушення порядку здійснення гідрометеорологічної діяльності

1. Порушення нормативів, регламентів експлуатації технічних засобів або приладів загальнотехнічного чи гідрометеорологічного призначення, – має наслідком накладення штрафу другої категорії.

2. Порушення порядку здійснення гідрометеорологічної діяльності, – має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

3. Неправомірне втручання у здійснення гідрометеорологічної діяльності, – має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Глава 4. Адміністративні проступки проти порядку управління у сфері оборони та військового обов'язку

Примітка. 1. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 368 – 370 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері оборони.

2. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 371 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері публічної безпеки та порядку.

Стаття 368. Порухення призовниками, військовозобов'язаними, резервістами правил військового обліку

1. Порухення призовниками, військовозобов'язаними, резервістами правил військового обліку –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

2. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, в особливий період –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 369. Порухення правил користування військово-обліковими документами

1. Порухення призовником, військовозобов'язаним і резервістом правил користування військово-обліковими документами, що призвело до їх псування чи втрати, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

2. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, в особливий період –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 370. Порухення законодавства про оборону, мобілізаційну підготовку та мобілізацію

1. Порухення законодавства про оборону, мобілізаційну підготовку та мобілізацію, –

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

2. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, в особливий період –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

Стаття 371. Носіння військової форми одягу із знаками розрізнення військовослужбовців особами, які не мають на це права

1. Носіння військової форми одягу із знаками розрізнення військовослужбовців Збройних Сил України або інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, особами, які не мають на це права, - має наслідком накладення штрафу другої категорії з вилученням відповідної форми одягу із знаками розрізнення військовослужбовців Збройних Сил України або інших військових формувань, утворених відповідно до законів України.

Глава 5. Адміністративні проступки проти порядку управління у сфері міграції, забезпечення безпеки державного кордону України

Примітка. 1. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 372 – 374, 378, 380 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері охорони державного кордону.

2. Справи про адміністративні проступки, передбачені частиною першою статті 374, 375 (крім проступків, виявлених у пункті пропуску (пункті контролю) через державний кордон України, контрольному пункті в'їзду-виїзду або контрольованому прикордонному районі), 377 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері міграції.

3. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 376 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері зайнятості населення.

4. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 379 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері податкової політики.

Стаття 372. Порушення прикордонного режиму, режиму в пунктах пропуску через державний кордон України

1. Порушення прикордонного режиму, режиму в пунктах пропуску через державний кордон України або режимних правил у контрольних пунктах в'їзду - виїзду, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

Стаття 373. Незаконне перетинання або спроба незаконного перетинання державного кордону України

1. Перетинання або спроба перетинання державного кордону України будь-яким способом поза пунктами пропуску через державний кордон України або в пунктах пропуску через державний кордон України без відповідних документів або з використанням підробленого документа чи таких, що містять недостовірні відомості про особу, чи без дозволу відповідних органів влади -

має наслідком накладення штрафу сьомої категорії та застосування короткострокового арешту на строк до п'ятнадцяти діб з вилученням знарядь і засобів вчинення проступку.

2. Вчинення групою осіб адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, -

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії та застосування короткострокового арешту на строк від десяти до п'ятнадцяти діб з вилученням знарядь і засобів вчинення проступку.

Примітка. Чинність цієї статті не поширюється на випадки повернення в Україну без встановлених документів громадян України, які стали жертвами злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми, а також на випадки прибуття в Україну іноземців чи осіб без громадянства з наміром отримати притулок чи бути визнаними в Україні біженцями або особами, які потребують додаткового захисту, якщо вони звернулися із заявою про надання притулку чи заявою про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, відповідно до Закону України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту».

Стаття 374. Порушення іноземцями та особами без громадянства законодавства про правовий статус іноземців та осіб без громадянства

1. Проживання іноземця або особи без громадянства на території України без документів на право проживання в Україні (посвідки на постійне проживання, посвідки на тимчасове проживання, посвідчення біженця, посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту, посвідчення особи, якій надано тимчасовий захист, військового квитка рядового, сержантського і старшинського складу), а так само проживання за недійсними документами, -

має наслідком накладення штрафу шостої категорії.

2. Перевищення іноземцем або особою без громадянства встановленого строку перебування в Україні до 30 днів, а також перебування в Україні без довідки про звернення за захистом в Україні або без іншого документа на право перебування в Україні, якщо необхідність оформлення такого документа передбачена законом, або за недійсним таким документом, а так само недодержання іноземцем та особою без громадянства встановлених правил реєстрації місця проживання, –

має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії.

3. Перевищення іноземцем або особою без громадянства встановленого строку перебування в Україні більш як на 30 днів –

має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії.

4. Порушення іноземцем або особою без громадянства встановленого порядку працевлаштування в Україні –

має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії.

5. Перевищення іноземцем або особою без громадянства встановленого строку перебування в Україні до 30 днів, виявлене в пункті пропуску (пункті контролю) через державний кордон України, контрольному пункті в'їзду-виїзду або контрольованому прикордонному районі, –

має наслідком попередження або накладення штрафу шостої категорії.

6. Недодержання іноземцем або особою без громадянства встановлених правил реєстрації або проживання на території України без документів на право проживання (перебування) в Україні, за недійсними документами або недодержання встановлених законом умов чи строку транзитного проїзду через територію України, або перевищення встановленого строку перебування в Україні більш як на 30 днів, виявлене в пункті пропуску (пункті контролю) через державний кордон України, контрольному пункті в'їзду-виїзду або контрольованому прикордонному районі, –

має наслідком накладення штрафу шостої категорії.

7. Вчинення групою осіб адміністративного проступку, передбаченого частинами першою – шостою цієї статті, –

має наслідком накладення штрафу сьомої категорії.

Примітка. 1. Під недійсними документами слід розуміти документи, строк дії яких закінчився, документи, оголошені недійсними компетентними органами, документи, видача яких компетентними органами не підтверджена, документи, підписані особою, в якій відсутні відповідні повноваження, зіпсовані документи, а також документи, що не відповідають установленому зразку, оформлені з порушенням установлених правил, або такі, що використовуються особою, яка не є їх власником.

2. Чинність цієї статті не поширюється на випадки втрати або викрадення документів на право проживання (перебування) в Україні (у разі коли іноземець або особа без громадянства письмово повідомили про це адміністративний орган у сфері міграції у триденний строк), а також випадки, коли іноземці або особи без громадянства з наміром отримати притулок чи бути визнаними в Україні біженцями або особами, які потребують додаткового або тимчасового захисту, під час в'їзду в Україну незаконно перетнули державний кордон України і перебувають на території України протягом часу, необхідного для звернення із заявою про надання притулку чи заявою про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту.

Стаття 375. Порушення особами, які запросили в Україну чи приймають в Україні іноземців та осіб без громадянства, законодавства про правовий статус іноземців та осіб без громадянства

1. Невжиття громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, які постійно або тимчасово проживають в Україні і запросили в Україну чи приймають в Україні іноземців та осіб без громадянства, заходів із своєчасного подання ними заяв для оформлення документів на право проживання (перебування) в Україні, а так само невиконання взятих на себе зобов'язань із сплати всіх витрат осіб, яких вони запросили чи приймають, пов'язаних з їх перебуванням на території України та виїздом з України, несвоєчасне повідомлення або неповідомлення адміністративного органу у сфері міграції про припинення підстав для перебування чи тимчасового проживання на території України чи несвоєчасний виїзд з території України іноземців та осіб без громадянства, яких вони запросили (приймають), а також учинення інших дій, що сприяють іноземцям та особам без

громадянства в ухиленні від виїзду з України після закінчення строку перебування чи тимчасового проживання або в незаконному отриманні документів на право перебування чи проживання, –

має наслідком накладення штрафу першої категорії.

2. Надання іноземцям та особам без громадянства, які незаконно перебувають на території України, житла, вчинення інших дій, що сприяють таким іноземцям та особам без громадянства в ухиленні від виїзду з України чи в незаконному отриманні документів на право перебування чи проживання, а також надання їм транспортних засобів, якщо такі дії безпосередньо не пов'язані з незаконним переправленням осіб через державний кордон України, –

має наслідком накладення штрафу шостої категорії.

3. Будь-яке з проступків, передбачених частиною першою чи другою цієї статті, вчинене групою осіб, або щодо кількох іноземців та осіб без громадянства, –

має наслідком накладення штрафу сьомої категорії.

Стаття 376. Порушення правил використання праці іноземців або осіб без громадянства

1. Порушення правил використання праці іноземців або осіб без громадянства,

–

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в двадцятикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом, за кожного працевлаштованого іноземця (особу без громадянства).

Стаття 377. Порушення посадовими особами юридичних осіб з місцезнаходженням на території України та іноземними юридичними особами, у тому числі їх представництвами, філіями в Україні без статусу юридичної особи, фізичними особами - підприємцями законодавства про правовий статус іноземців та осіб без громадянства

1. Порушення посадовими особами юридичних осіб з місцезнаходженням на території України та іноземними юридичними особами, у тому числі їх представництвами, філіями в Україні без статусу юридичної особи, фізичними особами - підприємцями, які використовують найману працю, установленого порядку працевлаштування іноземців та осіб без громадянства, прийняття їх на

навчання, несвоєчасне повідомлення або неповідомлення адміністративному органу у сфері міграції про припинення підстав для перебування чи тимчасового проживання іноземців та осіб без громадянства на території України, невиконання взятих на себе зобов'язань щодо своєчасного виїзду з території України іноземців та осіб без громадянства або невжиття заходів щодо своєчасного оформлення їм документів, які є підставою для оформлення документів на право перебування чи проживання в Україні, а також учинення інших дій, що сприяють іноземцям та особам без громадянства в ухиленні від виїзду з України після закінчення строку перебування чи тимчасового проживання або в незаконному отриманні документів на право перебування чи проживання в Україні, –

має наслідком накладення штрафу сьомої категорії.

2. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, стосовно іноземців та осіб без громадянства, які незаконно перебувають на території України, а також надання їм житла або надання транспортних засобів, якщо такі дії безпосередньо не пов'язані з незаконним переправленням осіб через державний кордон України, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

Стаття 378. Порушення порядку в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї

1. Порушення порядку в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї –

має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії.

Стаття 379. Порушення порядку переміщення товарів до району або з району проведення операції об'єднаних сил

1. Порушення порядку переміщення товарів до району або з району проведення операції об'єднаних сил –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії з вилученням таких товарів.

Стаття 380. Порушення порядку в'їзду до району проведення операції об'єднаних сил або виїзду з нього

1. Перетинання або спроба перетинання лінії зіткнення в районі проведення операції об'єднаних сил або неконтрольованої ділянки державного кордону України в цьому районі в будь-який спосіб поза контрольними пунктами в'їзду-виїзду чи в контрольних пунктах в'їзду-виїзду без відповідних документів або з використанням підроблених документів чи таких, що містять недостовірні відомості про особу, або без дозволу відповідних органів влади – має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Глава 6. Адміністративні проступки проти порядку управління у сфері функціонування публічної служби

Примітка. 1. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 381 – 383 цього Кодексу, розглядаються відповідними визначеними у примітках статей цього Кодексу адміністративними органами, рішення, приписи, розпорядження чи вимоги яких не були належно виконані, порядок подання інформації, відомостей, звітів до яких був порушений або яким створювалися перешкоди у виконанні повноважень.

2. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 384 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері державного експортного контролю.

3. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 385 цього Кодексу, розглядаються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

4. Справи про адміністративні проступки, передбачені частиною сьомою статті 381, частиною п'ятою статті 382, статтями 386 – 392 цього Кодексу, вчинені службовими особами, які займають відповідальне та особливо відповідальне становище, розглядаються центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну антикорупційну політику (в частині проступків, вчинених службовими особами, які займають відповідальне та особливо відповідальне становище), а вчинених іншими особами – адміністративним органом у сфері підтримання публічної безпеки і порядку.

5. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 386 – 392 (за винятком проступків, передбачених в пункті 4 цієї примітки), статтею 393 цього

Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері підтримання публічної безпеки і порядку.

6. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтею 394, частиною восьмою статті 381 цього Кодексу, розглядаються Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини.

7. Справи про адміністративні проступки, передбачені частиною третьою статті 394 цього Кодексу, розглядаються кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури.

8. Справи про адміністративні проступки, передбачені частиною дев'ятою статті 381, частиною шостою статті 382, частиною шостою статті 383 цього Кодексу, розглядаються освітнім омбудсменом.

9. Справи про адміністративні проступки, передбачені частиною десятою статті 381, частиною сьомою статті 382, частиною сьомою статті 383 цього Кодексу, розглядаються Уповноваженим з питань осіб, зниклих безвісти за особливих обставин.

10. Справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 395, 396 цього Кодексу, розглядаються адміністративним органом у сфері розвитку національних електронних інформаційних ресурсів та інтероперабельності, відповідним адміністративним органом у сфері публічної (державної) реєстрації.

Стаття 381. Порушення порядку виконання рішень, приписів, розпоряджень або вимог адміністративних органів

1. Невиконання або неналежне виконання рішення, припису, розпорядження або вимоги адміністративного органу, які ґрунтуються на положеннях відповідних законів України, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

2. Невиконання або неналежне виконання рішення, припису, розпорядження або вимоги адміністративного органу у сфері підтримання публічної безпеки і порядку, адміністративного органу у сфері охорони державного кордону, адміністративного органу у сфері забезпечення правопорядку серед військовослужбовців, -

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

3. Вчинення суб'єктом первинного фінансового моніторингу адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, у сфері запобігання або протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, -

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії з позбавленням (анулюванням) ліцензії, інших документів, що надають право на здійснення діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу або без такого.

4. Повторне протягом року вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною третьою цієї статті, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі до 10 відсотків загального річного обороту з позбавленням (анулюванням) ліцензії, інших документів, що надають право на здійснення діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу або без такого.

5. Невиконання або неналежне виконання рішення, припису, розпорядження або вимоги адміністративного органу у сфері енергетики та комунальних послуг, -

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

6. Невиконання або неналежне виконання рішення, припису, розпорядження або вимоги адміністративного органу у сфері санітарного і епідеміологічного благополуччя населення, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі 100 відсотків вартості виготовленої або реалізованої продукції.

7. Невиконання законних вимог (приписів) центрального органу виконавчої влади зі спеціальним статусом, який забезпечує формування та реалізує державну антикорупційну політику, щодо усунення порушень законодавства про запобігання і протидію корупції -

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

8. Невиконання законних вимог (приписів) Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини чи визначених ним посадових осіб Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини або повідомлення завідомо недостовірної інформації Уповноваженому Верховної Ради України з

прав людини чи визначеним ним посадовим особам Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини під час здійснення контролю за додержанням законодавства, у тому числі про захист персональних даних, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

9. Невиконання законних вимог освітнього омбудсмена щодо припинення порушення прав та/або відновлення порушених прав та/або законних інтересів учасників освітнього процесу –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

10. Невиконання законних вимог Уповноваженого з питань осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

11. Невиконання або неналежне виконання рішення, попереднього рішення органів Антимонопольного комітету України, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, або в потрійному розмірі незаконно одержаного прибутку, якщо цей прибуток перевищує десять відсотків доходу (виручки), або накладення штрафу восьмої категорії, якщо немає доходу (виручки).

Примітка. Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), передбачена цією статтею, визначається як сумарна вартість доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) усіх юридичних та фізичних осіб, які входять до групи, що визнається суб'єктом господарювання відповідно до закону.

У разі, якщо особа працювала менше одного року, розмір штрафу обчислюється від доходу (виручки) за весь час до прийняття рішення про накладення штрафу.

Стаття 382. Порушення порядку подання інформації, відомостей, звітів до адміністративних органів

1. Неподання, несвоєчасне подання або подання недостовірної інформації, відомостей, звіту до адміністративного органу, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

2. Неподання, несвоєчасне подання або подання недостовірної інформації Антимонопольному комітету України –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі до одного відсотка доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, або штрафу восьмої категорії, якщо немає доходу (виручки).

3. Вчинення суб'єктом первинного фінансового моніторингу адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, у сфері запобігання або протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії з позбавленням (анулюванням) ліцензії, інших документів, що надають право на здійснення діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу або без такого.

4. Вчинення телерадіоорганізацією, провайдером програмної послуги адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу у розмірі 5 відсотків суми ліцензійного збору за всіма ліцензіями, власниками яких є телерадіоорганізація, провайдер програмної послуги.

5. Неподання, несвоєчасне подання або подання недостовірної інформації, документів центральному органу виконавчої влади зі спеціальним статусом, який забезпечує формування та реалізує державну антикорупційну політику, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

6. Неподання, несвоєчасне подання або подання недостовірної інформації освітньому омбудсмену чи уповноваженим ним особам –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

7. Неподання інформації на запит Уповноваженого з питань осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

Стаття 383. Перешкоджання у виконанні повноважень адміністративними органами

1. Перешкоджання у виконанні повноважень адміністративному органу, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

2. Перешкоджання у виконанні повноважень адміністративному органу у сфері підтримання публічної безпеки і порядку, адміністративному органу у сфері охорони державного кордону, адміністративному органу у сфері забезпечення правопорядку серед військовослужбовців, -

має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

3. Перешкоджання у виконанні повноважень Антимонопольного комітету України –

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі до одного відсотка доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, або штрафу восьмої категорії, якщо немає доходу (виручки).

4. Перешкоджання у виконанні повноважень адміністративному органу у сфері захисту прав споживачів, -

має наслідком накладення нефіксованого штрафу в розмірі від одного до десяти відсотків вартості реалізованої продукції за попередній календарний місяць, але не менше штрафу першої категорії.

5. Вчинення суб'єктом первинного фінансового моніторингу адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, у сфері запобігання або протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, -

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії з позбавленням (анулюванням) ліцензії, інших документів, що надають право на здійснення діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу або без такого.

6. Перешкоджання у виконанні повноважень освітньому омбудсмену чи уповноваженим ним особам своїх повноважень –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

7. Перешкоджання у виконанні повноважень Уповноваженому з питань осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

Стаття 384. Порушення у відносинах з адміністративним органом у сфері державного експортного контролю

1. Невиконання або неналежне виконання вимог адміністративного органу у сфері державного експортного контролю, –

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії з позбавленням дозволу, висновку чи міжнародного імпортного сертифіката або без такого.

2. Подання для проведення державної експертизи недостовірних відомостей, їх приховання, викривлення, якщо такі відомості мають значення для вирішення питання про реєстрацію суб'єкта господарювання як суб'єкта здійснення міжнародних передач товарів або надання дозволу, висновку, документа про державні гарантії, -

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії із скасуванням або зупиненням дії дозволу, висновку, відкликання документа про державні гарантії або без такого.

3. Неподання, несвоєчасне подання сертифікату підтвердження доставки, звітів чи інформації, або надання у таких звітах чи інформації неповних або недостовірних даних, -

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії із скасуванням або зупиненням дії дозволу, висновку, відкликання документа про державні гарантії або без такого.

4. Неподання інформації, подання неповної або недостовірної чи викривленої інформації або документів на вимогу адміністративного органу у встановлені строки, -

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії із скасуванням або зупиненням дії дозволу, висновку, відкликання документа про державні гарантії або без такого.

5. Знищення або втрата документів, пов'язаних з укладанням та виконанням зовнішньоекономічних договорів (контрактів) стосовно здійснення міжнародних передач товарів, на підставі яких було отримано дозвіл, висновок, документ про державні гарантії, до закінчення строку їх зберігання, крім випадків, коли

знищення або втрата документів відбулося не з вини особи, а за обставин непереборної сили, -

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії із скасуванням або зупиненням дії дозволу, висновку, відкликання документа про державні гарантії або без такого.

Стаття 385. Порухення у відносинах з Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку

1. Невиконання або виконання не в повному обсязі або несвоєчасне виконання рішень Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та/або розпоряджень, постанов уповноважених осіб Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку щодо усунення порушень законодавства на ринку цінних паперів, у системі накопичувального пенсійного забезпечення, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії з позбавленням (анулюванням) ліцензії на право здійснення діяльності на фондовому ринку (свідоцтва про реєстрацію об'єднання як саморегульованої організації фондового ринку) або без такого.

2. Неподання, несвоєчасне подання або подання недостовірних інформації, відомостей, звітів до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії з позбавленням (анулюванням) ліцензії на право здійснення діяльності на фондовому ринку (свідоцтва про реєстрацію об'єднання як саморегульованої організації фондового ринку) або без такого.

Стаття 386. Порухення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності

1. Порухення особою встановлених законом обмежень щодо зайняття іншою оплачуваною діяльністю (крім викладацької, наукової та творчої діяльності, медичної та суддівської практики, інструкторської практики, із спорту) або підприємницькою діяльністю -

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії з вилученням отриманого доходу від підприємницької діяльності чи винагороди від роботи за сумісництвом.

2. Порушення особою встановлених законом обмежень щодо входження до складу правління, інших виконавчих чи контрольних органів, чи наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку (крім випадків, коли особа здійснює функції з управління акціями (частками, паями), що належать державі чи територіальній громаді, та представляє інтереси держави чи територіальної громади в раді (спостережній раді), ревізійній комісії господарської організації), -

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії з вилученням отриманого доходу від такої діяльності.

3. Повторне протягом року вчинення адміністративного проступку, передбаченого частинами першою, другою цієї статті, -

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії з вилученням отриманого доходу чи винагороди.

Примітка. Суб'єктом адміністративного проступку, передбаченого цією статтею, є особи, зазначені у пункті 1 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», за винятком депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутатів місцевих рад (крім тих, які здійснюють свої повноваження у відповідній раді на постійній основі), присяжних, помічників-консультантів народних депутатів України, працівників секретаріатів Голови Верховної Ради України, Першого заступника Голови Верховної Ради України та заступника Голови Верховної Ради України, працівників секретаріатів депутатських фракцій (депутатських груп) у Верховній Раді України.

Стаття 387. Порушення встановлених законом обмежень щодо одержання подарунків

1. Порушення встановлених законом обмежень щодо одержання подарунків - має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії з вилученням такого подарунка.

2. Повторне протягом року вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, -

має наслідком накладення штрафу сьомої категорії з вилученням такого подарунка та з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком на один рік.

Примітка. Суб'єктом адміністративного проступку, передбаченого цією статтею, є особи, зазначені у пунктах 1, 2 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції».

Стаття 388. Порушення вимог фінансового контролю

1. Несвоєчасне подання без поважних причин декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, - має наслідком накладення штрафу третьої категорії.

2. Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення про відкриття валютного рахунка в установі банку-нерезидента або про суттєві зміни у майновому стані - має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії.

3. Повторне протягом року вчинення адміністративного проступку, передбаченого частинами першою, другою цієї статті, - має наслідком накладення штрафу шостої категорії.

4. Подання завідомо недостовірних відомостей у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, - має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

Примітка. Суб'єктами правопорушень у цій статті (крім правопорушень, визначених частинами другою та третьою цієї статті, у частині неповідомлення або несвоєчасного повідомлення про суттєві зміни у майновому стані) є особи, які відповідно до частин першої та другої статті 45 Закону України «Про запобігання корупції» зобов'язані подавати декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Суб'єктами правопорушень, визначених частинами другою та третьою цієї статті, у частині неповідомлення або несвоєчасного повідомлення про суттєві зміни у майновому стані є суб'єкти декларування, які є службовими особами, які займають відповідальне та особливо відповідальне становище, а також суб'єкти декларування, які займають посади, пов'язані з високим рівнем корупційних ризиків, відповідно до статті 51³ Закону України «Про запобігання корупції».

Відповідальність за цією статтею за подання завідомо недостовірних відомостей у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, стосовно майна або іншого об'єкта декларування, що має вартість, настає у випадку, якщо такі відомості відрізняються від достовірних на суму від 100 до 500 прожиткових мінімумів для працездатних осіб.

Стаття 389. Порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів

1. Неповідомлення особою у встановлених законом випадках та порядку про наявність у неї реального конфлікту інтересів -

має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії.

2. Вчинення дій чи прийняття рішень в умовах реального конфлікту інтересів, -

має наслідком накладення штрафу сьомої категорії.

3. Повторне протягом року вчинення адміністративного проступку, передбаченого частинами першою, другою цієї статті, -

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком на один рік.

Примітка. 1. Суб'єктом адміністративного проступку, передбаченого цією статтею, є особи, зазначені у пунктах 1, 2 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції».

2. Термін «реальний конфлікт інтересів» вживається у значенні, наведеному у Законі України «Про запобігання корупції».

Стаття 390. Незаконне використання інформації, що стала відома особі у зв'язку з виконанням службових або інших визначених законом повноважень

1. Незаконне розголошення або використання в інший спосіб особою у своїх інтересах інформації, яка стала їй відома у зв'язку з виконанням службових або інших визначених законом повноважень, -

має наслідком накладення штрафу четвертої категорії.

2. Незаконне розголошення або використання в інший спосіб особою у своїх інтересах чи в інтересах іншої фізичної або юридичної особи інформації про викривача, його близьких осіб чи інформації, що може ідентифікувати особу

викривача, його близьких осіб, яка стала їй (їм) відома у зв'язку з виконанням службових або інших визначених законом повноважень, -

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

Примітка. Суб'єктом адміністративного проступку, передбаченого цією статтею, є особи, зазначені у пункті 1 та підпункті «в» пункту 2 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», а також особи, зазначені в частині другій статті 17 Закону України «Про запобігання впливу корупційних правопорушень на результати офіційних спортивних змагань».

Викривачем визнається особа, зазначена у статті 1 Закону України «Про запобігання корупції».

Стаття 391. Порушення порядку надання або отримання внеску на підтримку політичної партії, порушення порядку надання або отримання державного фінансування статутної діяльності політичної партії, порушення порядку надання або отримання фінансової (матеріальної) підтримки для здійснення передвиборної агітації або агітації референдуму

1. Порушення встановленого законом порядку надання або отримання внеску на підтримку політичної партії, порушення встановленого порядку надання або отримання державного фінансування статутної діяльності політичної партії, а так само порушення встановленого законом порядку надання або отримання фінансової (матеріальної) підтримки для здійснення передвиборної агітації або агітації референдуму –

має наслідком накладення штрафу третьої категорії з вилученням суми внеску на підтримку політичної партії, фінансової (матеріальної) підтримки для здійснення передвиборної агітації або агітації референдуму, наданої або отриманої з порушенням закону.

Стаття 392. Невжиття заходів щодо протидії корупції

1. Невжиття передбачених законом заходів посадовою чи службовою особою державного органу, посадовою особою місцевого самоврядування, юридичної особи, їх структурних підрозділів у разі виявлення корупційного проступку -

має наслідком накладення штрафу п'ятої категорії.

Примітка. Суб'єктом адміністративного проступку, передбаченого цією статтею, є також особи, зазначені в частині третій статті 17 Закону України «Про запобігання впливу корупційних правопорушень на результати офіційних спортивних змагань».

Стаття 393. Порухення заборони розміщення ставок на спорт, пов'язаних з маніпулюванням офіційним спортивним змаганням

1. Порухення заборони розміщення ставок на спорт заінтересованими сторонами офіційного спортивного змагання, в якому вони беруть участь, з одержанням за це неправомірної вигоди в розмірі, що не перевищує двадцяти прожиткових мінімумів для працездатних осіб, -

має наслідком накладення штрафу сьомої категорії з вилученням грошей.

2. Повторне протягом року вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, -

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії з вилученням грошей, з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком на один рік.

Примітка. Суб'єктом адміністративного проступку, передбаченого цією статтею, є особи, зазначені в частині другій статті 17 Закону України «Про запобігання впливу корупційних правопорушень на результати офіційних спортивних змагань».

Стаття 394. Порухення права на інформацію та права на звернення

1. Порухення правил оприлюднення інформації, правил і порядку надання інформації, передбачених законами України «Про доступ до публічної інформації», «Про оцінку впливу на довкілля», «Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів», «Про особливості доступу до інформації у сферах постачання електричної енергії, природного газу, тепlopостачання, централізованого постачання гарячої води, централізованого питного водопостачання та водовідведення», «Про доступ до архівів репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років», «Про відкритість використання публічних коштів», «Про запобігання корупції» та «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях», -

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

2. Обмеження доступу до інформації або віднесення інформації до інформації з обмеженим доступом, якщо це прямо заборонено законом, -

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

3. Порушення правил надання інформації, у відповідь на адвокатський запит, запит кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, її палати або члена відповідно до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», -

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

4. Порушення правил надання доступу до судового рішення або матеріалів справи за заявою особи, а також інше порушення Закону України «Про доступ до судових рішень», -

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

5. Незаконна відмова у прийнятті та розгляді звернення; ненадання відповіді на звернення; порушення строків розгляду звернення; непересилання за належністю відповідному органу чи посадовій особі звернення, якщо порушені в ньому питання не належать до компетенції органу, який отримав це звернення; направлення скарг громадян для розгляду тим органам або посадовим особам, дії чи рішення яких оскаржуються; інше порушення Закону України «Про звернення громадян» -

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

6. Несвоєчасне внесення документів до Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля згідно із Законом України «Про оцінку впливу на довкілля», обмеження доступу до інформації, внесеної до Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, -

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 395. Порушення порядку створення та ведення публічного (державного) реєстру

1. Порушення умов порядку створення або ведення публічного (державного) реєстру -

має наслідком накладення штрафу сьомої категорії.

2. Порухення порядку або строків внесення інформації до публічного (державного) реєстру, невнесення або внесення недостовірної інформації чи інформації не в повному обсязі -

має наслідком накладення штрафу сьомої категорії.

3. Недотримання вимог під час створення (внесення) інформації (даних) до публічного (державного) реєстру, встановлених класифікаторами, довідниками, технічними специфікаціями -

має наслідком накладення штрафу другої категорії.

Стаття 396. Створення перешкод у роботі або функціонуванні національних електронних інформаційних ресурсів

1. Несанкціоноване втручання у роботу або несанкціонований доступ до публічного (державного) реєстру, що призвело до незапланованої зупинки чи уповільнення роботи та/або втрати чи пошкодження інформації, що обробляється у публічному (державному) реєстрі -

має наслідком накладення штрафу шостої категорії.

2. Вчинення адміністративного проступку, передбаченого частиною першою цієї статті, особою, яка відповідає за забезпечення функціонування або адміністрування публічного (державного) реєстру –

має наслідком накладення штрафу восьмої категорії.

ПРОЦЕДУРНА ЧАСТИНА

Розділ 9. Проведення в справі про адміністративний проступок

Глава 1. Суб'єктний склад проведення в справі про адміністративний проступок

Стаття 397. Учасники проведення в справі про адміністративний проступок та особи, які сприяють розгляду справи

1. Учасником проведення в справі про адміністративний проступок є особа:

1) яка притягається до відповідальності за вчинення адміністративного проступку (особа);

2) яка з метою захисту своїх прав і законних інтересів звертається до адміністративного органу із скаргою (оскаржувач);

3) законні інтереси якої може зачіпати адміністративний акт, у тому числі потерпілий (заінтересована особа). Потерпілим є особа, якій адміністративним проступком завдана шкода. Потерпілим не може бути особа, якій моральна шкода завдана адміністративним проступком як представнику юридичної особи чи певної частини суспільства.

2. Особа може брати участь у провадженні в справі про адміністративний проступок особисто та/або через представника.

Законні представники (батьки (усиновителі), опікуни або піклувальники) представляють права і законні інтереси фізичної особи, яка має часткову цивільну дієздатність, неповну цивільну дієздатність, обмежену цивільну дієздатність, а також фізичної особи, визнаної в установленому законом порядку недієздатною.

3. Особами, які сприяють розгляду справи про адміністративний проступок є:

- 1) свідок;
- 2) експерт;
- 3) спеціаліст;
- 4) перекладач.

Стаття 398. Обов'язки адміністративного органу під час підготовки справи до розгляду та вирішення

1. Під час підготовки справи до розгляду та вирішення адміністративний орган:

- 1) своєчасне залучення до провадження осіб;
- 2) своєчасне повідомлення про відкриття адміністративного провадження та право участі у ньому заінтересованих осіб;
- 3) роз'яснення учасникам провадження в справі про адміністративний проступок їх прав і обов'язків, сприяння їх реалізації;
- 4) забезпечення доступу учасників провадження в справі про адміністративний проступок до матеріалів справи, надання їм інформації про стан розгляду справи, в тому числі за їх зверненням;
- 5) захист інформації про особисте та сімейне життя особи, забезпечення збереження охоронюваної законом інформації, у тому числі такої, що становить державну або іншу таємницю;

б) отримання відповідно до цього Кодексу від органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, фізичних або юридичних осіб документів та відомостей, необхідних для розгляду і вирішення справи про адміністративний проступок;

8) залучення до участі в провадженні осіб, які сприяють розгляду справи про адміністративний проступок;

9) проведення огляду, призначення експертизи, якщо це необхідно для вирішення справи про адміністративний проступок;

10) використання технічних засобів для фіксації окремих процедурних дій.

Адміністративний орган здійснює також інші обов'язки, передбачені цим Кодексом та іншими законами.

Стаття 399. Відвід (самовідвід) посадової або службової особи адміністративного органу або члена колегіального адміністративного органу

1. Посадова або службова особа адміністративного органу, член колегіального адміністративного органу зобов'язані заявити про самовідвід, якщо вони мають або можуть мати особисту, пряму чи опосередковану (непряму) заінтересованість у результатах розгляду та/або вирішення справи про адміністративний проступок або за наявності інших обставин, які викликають або можуть викликати сумнів у неупередженості адміністративного органу.

2. Особа має право подати клопотання про відвід посадової або службової особи адміністративного органу або члена колегіального адміністративного органу за наявності підстав, передбачених частиною першою цієї статті.

3. Клопотання про відвід посадової або службової особи адміністративного органу або члена колегіального адміністративного органу розглядається керівником відповідного адміністративного органу або головою колегіального адміністративного органу. Рішення про відвід та визначення іншої уповноваженої на розгляд справи про адміністративний проступок посадової або службової особи або про відмову у відводі з відповідним обґрунтуванням приймається протягом трьох робочих днів, про що негайно повідомляється особа, яка подала клопотання, та інші учасники провадження в справі про адміністративний проступок.

Якщо такою посадовою або службовою особою в адміністративному провадженні є керівник відповідного адміністративного органу, розгляд клопотання про його відвід здійснюється органом або уповноваженою посадовою особою вищого рівня.

4. Рішення про відвід або відмову у відводі приймається у письмовій формі та зберігається у матеріалах справи.

5. Рішення про відвід не приймається, якщо визначити іншу уповноважену на розгляд адміністративної справи посадову особу неможливо. У такому разі розгляд та вирішення справи здійснюються під зовнішнім контролем відповідно до Закону України «Про запобігання корупції».

6. Рішення про відмову у відводі посадової або службової особи адміністративного органу або члена колегіального адміністративного органу може бути оскаржене в порядку, передбаченому цим Кодексом.

Стаття 400. Права та обов'язки особи

1. Особа у справі про адміністративний проступок має право:

1) отримувати від адміністративного органу роз'яснення щодо порядку здійснення провадження, реалізації своїх прав і обов'язків;

2) брати участь у провадженні особисто або через представника у порядку, передбаченому цим Кодексом;

3) знайомитися в установленому порядку з матеріалами справи про адміністративний проступок, робити з неї виписки та копії, в тому числі з використанням технічних засобів, отримувати інформацію про процедурні дії та процедурні рішення, прийняті під час здійснення провадження;

4) бути вислуханою з питань, що є предметом справи про адміністративний проступок, тобто надавати пояснення у письмовій, усній чи іншій формі, а також подавати докази; надавати згоду або відмовлятися від проведення судово-психіатричної експертизи; подавати заперечення проти пояснень, доводів, а також клопотань інших учасників провадження; бути поінформованою про дату, час і місце слухання у справі у разі його проведення;

б) подавати відповідно до цього Кодексу клопотання про:

відвід посадової або службової особи адміністративного органу, або члена колегіального адміністративного органу, а також відвід осіб, які сприяють розгляду справи;

залучення до провадження інших учасників та осіб, які сприяють розгляду справи;

витребування документів або відомостей;

призначення експертизи, у тому числі судово-психіатричної;

зупинення провадження;

поновлення провадження;

продовження строків провадження;

7) користуватися послугами перекладача;

8) бути поінформованою про результати вирішення справи про адміністративний проступок, отримати примірник адміністративного акта;

9) оскаржувати адміністративний акт, процедурні рішення, дії чи бездіяльність адміністративного органу.

Особа під час здійснення адміністративного провадження реалізує також інші права, передбачені цим Кодексом.

2. Особа під час здійснення адміністративного провадження зобов'язана:

1) своєчасно повідомляти адміністративний орган про зміну своєї адреси та контактних даних;

2) своєчасно повідомляти адміністративний орган про неможливість прибуття за запрошенням адміністративного органу із зазначенням причини;

3) добросовісно виконувати вимоги, встановлені цим Кодексом.

Стаття 401. Представництво інтересів особи

1. Представник особи бере участь в провадженні на підставі договору, закону, акта органу управління юридичної особи та на інших підставах, установлених законом.

2. Представником особи може бути адвокат, інший фахівець у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи, або будь-яка інша дієздатна особа, повноваження

якої на участь в адміністративному провадженні посвідчені відповідними документами.

3. Інтереси юридичної особи відповідно до установчих документів такої особи чи закону представляє її керівник або інша особа, яка діє у межах наданих їй повноважень.

4. Уповноваження на представництво за клопотанням особи (довірителя) може здійснюватися також шляхом внесення адміністративним органом відповідного запису в матеріали справи.

5. Та сама особа не може бути одночасно представником особи, яка притягається до відповідальності за адміністративний проступок, і заінтересованої особи та виступати одночасно як свідок, експерт, спеціаліст чи перекладач у провадженні.

Стаття 402. Законні представники особи

1. Права і законні інтереси фізичної особи, яка має часткову цивільну дієздатність, неповну цивільну дієздатність, обмежену цивільну дієздатність, а також фізичної особи, визнаної в установленому законом порядку недієздатною, під час провадження представляють відповідно їх законні представники: батьки (усиновителі), опікуни або піклувальники. У разі відсутності законних представників таких осіб адміністративний орган інформує про це орган опіки та піклування для вжиття відповідних заходів згідно із законодавством.

2. Законний представник особи в установленому порядку може представляти в провадженні права та інтереси іншої фізичної особи, яка має часткову цивільну дієздатність, неповну цивільну дієздатність, обмежену цивільну дієздатність, а також фізичної особи, визнаної в установленому порядку недієздатною.

Стаття 403. Порядок залучення осіб, які сприяють розгляду справи про адміністративний проступок

1. Особи, які сприяють розгляду справи про адміністративний проступок, зобов'язані брати участь у провадженні відповідно до встановлених адміністративним органом вимог. Зазначена вимога стосується також експерта, спеціаліста та перекладача, залученого до провадження на умовах цивільно-правової угоди.

Стаття 404. Свідок

1. Свідком у провадженні може бути будь-яка фізична особа, якій відомі фактичні дані, на підставі яких у визначеному законом порядку може бути встановлена наявність чи відсутність обставин, що обґрунтовують позиції учасників провадження і мають значення для всебічного, повного та об'єктивного розгляду справи про адміністративний проступок і прийняття відповідного рішення.

2. Свідок запрошується адміністративним органом з власної ініціативи або за клопотанням інших учасників провадження. Особа, заявляючи клопотання про виклик свідка, повинна зазначити обставини, щодо яких свідок може дати пояснення, його ім'я, місце проживання (перебування), роботи чи служби, контактний телефон.

Особиста присутність свідка на засіданні за запрошенням адміністративного органу є обов'язковою.

Відсутність належно викликаного свідка, який без поважних причин не з'явився на засідання або не повідомив про причини неявки, не перешкоджає розгляду справи, якщо це не впливає на її належний розгляд.

3. Перед наданням свідком пояснень посадова або службова особа адміністративного органу роз'яснює свідку його права та обов'язки.

4. Свідок зобов'язаний поінформувати про відомі йому фактичні дані щодо суті справи про адміністративний проступок, надати пояснення, у тому числі у письмовій формі, та відповісти на поставлені питання. У разі потреби за клопотанням свідка пояснення можуть бути отримані за місцем його проживання або перебування.

Особиста присутність свідка на засіданні за запрошенням адміністративного органу є обов'язковою, якщо адміністративний орган розташований в межах міста або району, в якому проживає або перебуває свідок.

5. Якщо свідок не може назвати джерело своєї обізнаності щодо відповідних обставин, його пояснення не є доказом.

6. Свідок має право давати пояснення рідною мовою або мовою, якою він володіє, користуватися письмовими записами, а також отримати компенсацію

витрат, пов'язаних з участю у провадженні. Свідок має право відмовитися від надання пояснень щодо себе, членів своєї сім'ї або близьких родичів.

7. Не можуть виступати у провадженні як свідки:

- 1) недієздатні фізичні особи;
- 2) представники учасників адміністративного провадження.

Стаття 405. Експерт

1. Експертом є особа, яка має необхідні спеціальні знання, має право відповідно до Закону України «Про судову експертизу» на проведення експертизи, та якій в порядку, встановленому цим Кодексом, доручається підготувати висновок з питань, що виникають під час розгляду справи про адміністративний проступок і стосуються сфери її знань, шляхом дослідження матеріальних об'єктів, що містять інформацію про обставини у справі.

2. Для з'ясування обставин (фактів) справи про адміністративний проступок та надання їм оцінки, що потребує спеціальних знань, адміністративний орган за власною ініціативою або за клопотанням особи призначає експертизу із зазначенням питань, щодо яких необхідно підготувати висновки експерта, та особи (експертної установи), якій доручається провести експертизу.

3. Експерт має право:

- 1) знайомитися з матеріалами справи про адміністративний проступок, що стосуються предмета експертизи;
- 2) заявляти клопотання про надання додаткових матеріалів і зразків та вчинення інших дій, пов'язаних із проведенням експертизи;
- 3) бути присутнім під час вчинення дій, що стосуються предметів та об'єктів дослідження;
- 4) викладати у висновку експертизи виявлені в ході її проведення відомості, які мають значення для справи про адміністративний проступок і з приводу яких йому не були поставлені запитання;
- 5) брати участь у слуханні справи про адміністративний проступок у випадках, передбачених цим Кодексом;
- 6) ставити запитання, що стосуються предмета та об'єктів дослідження, особам, які беруть участь у справі про адміністративний проступок;

7) одержати винагороду за виконану роботу та відшкодування витрат, пов'язаних із проведенням експертизи і викликом для надання пояснень чи показань, у разі, якщо проведення експертизи не є службовим обов'язком особи, яка залучена як експерт;

8) заявляти клопотання про забезпечення безпеки у випадках, передбачених законом;

9) користуватися іншими правами, передбаченими Законом України «Про судову експертизу».

4. Експерт повинен з'явитися на запрошення адміністративного органу і подати свій письмовий вмотивований висновок щодо поставлених перед ним питань та інші пояснення щодо проведеної експертизи та наданих відповідей.

5. Витрати, пов'язані з проведенням додаткової експертизи відшкодовуються за рахунок учасника провадження, за ініціативою якого вона проводилась, для адміністративного органу – за рахунок коштів, передбачених на його утримання.

Стаття 406. Спеціаліст

1. Спеціаліст – особа, яка володіє спеціальними знаннями та навичками і залучається до участі у провадженні адміністративним органом за власною ініціативою або за клопотанням особи для надання консультативної та технічної допомоги.

2. Спеціаліст повинен з'явитися на запрошення адміністративного органу, надавати усні чи письмові консультації, пояснення та/або технічну допомогу.

3. Витрати, пов'язані із залученням спеціаліста до участі в адміністративному провадженні відшкодовуються за рахунок учасника провадження, за ініціативою якого він запрошується, для адміністративного органу — за рахунок коштів, передбачених на його утримання.

Стаття 407. Перекладач

1. Перекладач залучається до участі у провадженні адміністративним органом за власною ініціативою або за клопотанням учасника провадження, який є іноземцем або особою без громадянства та не володіє державною мовою, якою здійснюється провадження.

2. Перекладачем може бути особа, яка вільно володіє мовою, якою здійснюється провадження, та рідною мовою відповідного учасника адміністративного провадження або мовою, якою він володіє, у межах, необхідних для усного або письмового перекладу, або особа, яка володіє навичками сурдоперекладу.

3. Перекладач повинен з'явитися на запрошення адміністративного органу, здійснювати повний і правильний переклад проведених за його участю процедурних дій, засвідчити правильність перекладу документів, що вручаються учасникам провадження.

4. Витрати, пов'язані із залученням перекладача, відшкодовуються за рахунок коштів, передбачених на утримання адміністративного органу.

Стаття 408. Відвід особи, яка залучається до розгляду справи про адміністративний проступок

1. Особа має право подати клопотання про відвід свідка, експерта, спеціаліста, перекладача, якщо він має або може мати особисту, пряму чи опосередковану (непряму) заінтересованість у результатах розгляду та/або вирішення справи про адміністративний проступок.

2. За наявності зазначених у частині першій цієї статті підстав особа, яка залучається до розгляду справи про адміністративний проступок, зобов'язана заявити про самовідвід.

3. Клопотання про відвід особи, яка залучається до розгляду справи про адміністративний проступок, вирішується адміністративним органом, який розглядає таку справу. Рішення щодо клопотання приймається протягом трьох днів.

4. Рішення про відмову у задоволенні клопотання про відвід особи, яка залучається до розгляду справи про адміністративний проступок, може бути оскаржене у порядку, передбаченому цим Кодексом.

Глава 2. Докази

Стаття 409. Поняття доказів та джерела доказування

1. Доказами у провадженні можуть бути будь-які фактичні дані, на підставі яких у визначеному цим Кодексом порядку встановлюється наявність чи

відсутність обставин, що мають значення для всебічного, повного та об'єктивного розгляду справи про адміністративний проступок та прийняття відповідного рішення.

2. Джерелами доказування можуть бути пояснення учасників провадження, документи (в тому числі процесуальні документи, письмові та електронні докази тощо), речі, протокол про адміністративний проступок, протокол про вилучення доказів, пояснення свідків, висновки або пояснення експертів, консультації або роз'яснення спеціалістів, результати обробки (перевірки) даних в автоматичному режимі.

Стаття 410. Належність та допустимість доказів

1. Належними є докази, які містять інформацію щодо предмета доказування. Адміністративний орган не бере до розгляду докази, які не стосуються предмета доказування, належно обгрунтувавши таку відмову.

2. Докази, одержані адміністративним органом з порушенням закону, не враховуються під час прийняття адміністративного акта.

3. Обставини справи про адміністративний проступок, які за законом повинні бути підтверджені певними засобами доказування, не можуть підтверджуватися в інший спосіб.

Стаття 411. Обов'язок доказування

1. Збирання доказів у провадженні покладається на адміністративний орган.

Глава 3. Витрати, пов'язані із здійсненням провадження

Стаття 412. Перелік витрат, пов'язаних із здійсненням провадження

1. До витрат, пов'язаних із здійсненням провадження, належать:

1) витрати, пов'язані з оглядом, проведенням експертизи, залученням свідка, спеціаліста, перекладача;

2) транспортні витрати, добові та інші компенсаційні витрати учасників провадження;

3) інші витрати, безпосередньо пов'язані з розглядом і вирішенням справи про адміністративний проступок.

2. Граничний розмір компенсації витрат, пов'язаних із здійсненням провадження, в тому числі нормативи відшкодування витрат учасникам

провадження та особам, які сприяють розгляду справи про адміністративний проступок, визначаються Кабінетом Міністрів України.

3. За учасниками провадження, які були залучені адміністративним органом, зберігається їх середньомісячний заробіток за місцем роботи на період безпосередньої участі у провадженні.

Стаття 413. Розподіл витрат, пов'язаних із здійсненням провадження

1. Витрати адміністративного органу, пов'язані з провадженням, здійснюються за рахунок коштів, передбачених на його утримання.

2. Витрати особи, пов'язані з провадженням, здійснюються за її рахунок, за винятком витрат, пов'язаних із залученням перекладача.

3. Інші витрати, пов'язані з провадженням, здійснюються за рахунок учасника провадження, за ініціативою якого вичиняється відповідна процедурна дія.

Розмір та порядок оплати витрат особою визначається адміністративним органом перед прийняттям адміністративного акта або в адміністративному акті.

Окремих категоріям фізичних та/або юридичних осіб у випадках, передбачених законом, надаються пільги щодо оплати витрат, пов'язаних із здійсненням провадження.

4. У провадженні за скаргою у разі, коли скарга, документи або інші відомості, подані оскаржувачем, містять завідомо неправдиву інформацію і розгляд справи спричинив значні витрати, ці витрати можуть бути здійснені за рахунок оскаржувача згідно з рішенням відповідного адміністративного органу, який розглядав справу про адміністративний проступок.

5. Витрати, пов'язані із залученням експерта та спеціаліста, в тому числі їх гонорар (винагорода), оплачуються учасником провадження, за ініціативою якого вони були залучені, і лише у тому разі, коли в штаті адміністративного органу не передбачено посадових чи службових осіб або інших працівників, до обов'язків яких належить виконання такої роботи (надання послуг).

Глава 4. Відкриття провадження в справі про адміністративний проступок

Стаття 414. Протокол про адміністративний проступок

1. Протокол про адміністративний проступок (далі – протокол) складається посадовою або службовою особою адміністративного органу, який відповідно до закону здійснює контроль за дотриманням відповідних правил і норм, у випадках:

1) виявлення адміністративного проступку під час інспекційного провадження у формі планових та позапланових заходів, які здійснюються у формі перевірок, ревізій, оглядів, обстежень та в інших формах, визначених законом, на передбачених законом об'єктах (транспортних шляхах, об'єктах довкілля тощо), повідомлення громадянами чи представниками юридичних осіб;

2) неусунення особою протягом встановлених строків порушень вимог закону, виявлених адміністративним органом під час інспекційного провадження у формі періодичної перевірки відомостей або інспекційного заходу у приміщенні адміністративного органу чи за місцем проживання фізичної особи, місцезнаходженням юридичної особи.

2. Протокол повинен містити:

1) дату, час і місце його складення;

2) посаду, прізвище, ім'я, по-батькові посадової або службової особи адміністративного органу, яка склала протокол;

3) відомості про особу, яка притягується до відповідальності за вчинення адміністративного проступку;

4) місце, дату, час вчинення і суть адміністративного проступку, виходячи з відомих обставин, що можуть свідчити про вчинення адміністративного проступку;

5) положення закону, яке передбачає відповідальність за адміністративний проступок;

6) відомості про свідків і потерпілих, якщо вони є;

7) пояснення особи (представника юридичної особи), яка притягується до відповідальності за вчинення адміністративного проступку;

8) відомості про застосовані до особи заходи забезпечення інспекційного провадження;

9) інші відомості, необхідні для розгляду адміністративної справи.

3. Перед складанням протоколу посадова або службова особа адміністративного органу зобов'язана повідомити особі (представнику юридичної

особи), яка притягується до відповідальності за вчинення адміністративного проступку, про її права:

- 1) користуватися допомогою представника;
- 2) давати пояснення чи відмовитися давати пояснення та відповідати на запитання;
- 3) повідомити членів сім'ї, близьких родичів чи інших близьких осіб про місце свого перебування шляхом здійснення телефонної розмови тривалістю, достатньою для такого повідомлення, або іншим чином;
- 4) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність адміністративного органу.

Після повідомлення про права посадова або службова особа адміністративного органу, на прохання особи зобов'язана детально роз'яснити кожне із зазначених прав.

4. Протокол підписується посадовою або службовою особою адміністративного органу, яка його склала, і фізичною особою або представником юридичної особи, які притягуються до відповідальності за вчинення адміністративного проступку. При наявності свідків і потерпілих протокол підписується також і цими особами.

5. Особа, яка притягується до відповідальності за вчинення адміністративного проступку у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, має право здійснити відмітку в протоколі про вибір адміністративного органу, який розглядатиме відповідну справу.

6. У разі відмови фізичної особи або представника юридичної особи, які притягуються до відповідальності за вчинення адміністративного проступку, підписати протокол, в ньому робиться запис про це. Фізична особа або представник юридичної особи, які притягуються до відповідальності за вчинення адміністративного проступку, мають право подати пояснення і зауваження щодо змісту протоколу, які додаються до нього, а також письмово викласти мотиви своєї відмови від його підписання.

7. Протокол складається у двох екземплярах, один з яких під розписку вручається особі, яка притягається до відповідальності за вчинення адміністративного проступку.

8. Протокол не складається у випадках, передбачених статтями 425, 426 цього Кодексу.

Стаття 415. Особливі випадки складення протоколу про адміністративний проступок

1. Посадова або службова особа адміністративного органу має право скласти протокол у найближчому придатному для цього приміщенні або транспортному засобі у випадку несприятливих погодних умов або необхідності використання технічних засобів для з'ясування відомостей про особу, необхідних для складення протоколу.

Посадова або службова особа адміністративного органу має право доставити особу до приміщення цього органу, якщо:

- 1) відсутні документи, які посвідчують особу, та
- 2) особа відмовляється або не може підтвердити свою особистість і надати відомості про місце свого проживання.

Строк складення протоколу в цих випадках не може перевищувати трьох годин.

2. Строк, зазначений у частині першій цієї статті, розпочинається з моменту, коли особа внаслідок підкорення усному чи письмовому наказу або застосування заходів примусу до неї змушена залишатися поряд із посадовою або службовою особою адміністративного органу чи в приміщенні (транспортному засобі), визначеному цією посадовою або службовою особою.

3. Посадова або службова особа адміністративного органу у такому разі зобов'язана:

- 1) з'ясувати необхідні відомості про особу, та
- 2) скласти протокол про адміністративний проступок, та
- 3) звільнити особу.

4. Про кожен випадок складення протоколу в приміщенні (транспортному засобі) посадова або службова особа адміністративного органу невідкладно повідомляє за допомогою технічних засобів посадових або службових осіб в адміністративному органі, відповідальних за реєстрацію проваджень в справах про адміністративні проступки.

5. Якщо складення протоколу тривало довше, ніж це необхідно за звичайних обставин, посадова або службова особа адміністративного органу зобов'язана надати письмові пояснення цим обставинам посадовим або службовим особам в адміністративному органі, відповідальним за реєстрацію проваджень у справах про адміністративні проступки. Ці пояснення долучаються до реєстру адміністративних проваджень.

6. Протокол про адміністративні проступки, передбачені частиною сьомою статті 381, статтями 386 – 392, стосовно судді, судді Конституційного Суду України складається керівником центрального органу виконавчої влади зі спеціальним статусом, який забезпечує формування та реалізує державну антикорупційну політику, або його заступником за правилами, визначеними цим Кодексом, з особливостями, встановленими цією статтею.

Протокол про такі адміністративні проступки складається у двох примірниках, один з яких надсилається рекомендованим поштовим відправленням із повідомленням про вручення судді, судді Конституційного Суду України, який притягається до адміністративної відповідальності, для ознайомлення, надання пояснень, зауважень та підписання.

Один примірник підписаного або непідписаного протоколу разом з поясненнями, зауваженнями щодо змісту протоколу, мотивами своєї відмови від його підписання, протягом семи робочих днів з дня його отримання, суддя, суддя Конституційного Суду України надсилає до центрального органу виконавчої влади зі спеціальним статусом, який забезпечує формування та реалізує державну антикорупційну політику, рекомендованим поштовим відправленням.

Про складення протоколу стосовно судді, судді Конституційного Суду України центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом, який забезпечує формування та реалізує державну антикорупційну політику, повідомляє відповідно Вищу раду правосуддя або Голову Конституційного Суду України.

Суддя, суддя Конституційного Суду України має право протягом семи робочих днів з дати отримання протоколу повернути примірник протоколу та надати пояснення щодо обставин, що можуть свідчити про вчинення адміністративного проступку, уповноваженій особі центрального органу

виконавчої влади зі спеціальним статусом, який забезпечує формування та реалізує державну антикорупційну політику, особисто або у присутності відповідно інспектора Вищої ради правосуддя або Голови Конституційного Суду України чи його заступника.

Стаття 416. Надсилання протоколу про адміністративний проступок та інших матеріалів адміністративної справи

1. Протокол про адміністративний проступок та інші матеріали адміністративної справи надсилаються протягом п'яти робочих днів з моменту його складання адміністративному органу, уповноваженому розглядати справу про адміністративний проступок.

Глава 5 Заходи забезпечення провадження у справах про адміністративний проступок

Стаття 417. Заходи забезпечення провадження у справах про адміністративний проступок

1. У випадках, передбачених законами України, з метою припинення адміністративних проступків, коли вичерпано інші заходи впливу, встановлення особи, складення протоколу про адміністративний проступок у разі неможливості складення його на місці вчинення проступку, якщо складення протоколу є обов'язковим, забезпечення своєчасного і правильного розгляду справ та виконання адміністративних актів у справах про адміністративні проступки допускаються короткострокове затримання особи; особистий огляд, огляд речей.

Стаття 418. Короткострокове затримання

1. Про короткострокове затримання складається протокол, в якому зазначаються: дата і місце його складення; посада, прізвище, ім'я та по батькові особи, яка склала протокол; відомості про особу затриманого; час і мотиви затримання. Протокол підписується посадовою особою, яка його склала, і затриманим. У разі відмовлення затриманого від підписання протоколу в ньому робиться запис про це.

2. Відлік часу утримання затриманої фізичної особи в спеціально відведених для цього приміщеннях рахується з моменту її фактичного затримання.

3. Про місце перебування особи, затриманої за вчинення адміністративного проступку, негайно повідомляються її члени сім'ї, близькі родичі чи інші близькі особи, а на її прохання також власник відповідного підприємства, установи, організації або уповноважений ним орган.

4. Адміністративні органи, уповноважені здійснювати короткострокове затримання, про кожний випадок короткострокового затримання осіб інформують у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Стаття 419. Адміністративні органи, уповноважені здійснювати короткострокове затримання

1. Короткострокове затримання особи, яка вчинила адміністративний проступок, може провадитися лише адміністративними органами, уповноваженими на те законами України.

2. Короткострокове затримання особи провадиться адміністративним органом у сфері публічної безпеки і порядку, адміністративним органом у сфері міграції, адміністративним органом у сфері охорони державного кордону, адміністративним органом у сфері забезпечення правопорядку серед військовослужбовців, Службою безпеки України у разі вчинення адміністративних проступків, які відповідно до цього Кодексу віднесені до їх розгляду.

Стаття 420. Строки короткострокового затримання

1. Короткострокове затримання особи, яка вчинила адміністративний проступок, може тривати не більш як три години.

2. Осіб, які незаконно перетнули або зробили спробу незаконно перетнути державний кордон України, порушили порядок в'їзду на тимчасово окуповану територію України або до району проведення операції об'єднаних сил чи виїзду з них, порушили прикордонний режим, режим у пунктах пропуску через державний кордон України або режимні правила у контрольних пунктах в'їзду-виїзду, правила використання об'єктів тваринного світу в межах прикордонної смуги та контрольованого прикордонного району, у територіальному морі, внутрішніх водах та виключній (морській) економічній зоні України, вчинили перешкоджання у виконанні повноважень адміністративному органу у сфері охорони державного